... او ګولۍ وچلیدې

ننګیال

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او گولۍ وچلیدې

PROPERTY OF ACKU
5657

ننګیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوگولی وچلیدی

لیکوال	شهرت ننگیال
خپروونکی	فرهنگ جهاد
شمیر	۱۰۰۰
نیټه	۱۳۷۱ هـ ش حمل
مهتمم	پیر نور علی شاه

ACKU PROPERTY

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

خدای بخښلی علاقدار عبدالکبیرخان ته چی دخپل اسلامی بصیرت او ملی درایت له مخی یی دغه قیام دقوام په لوررهبری کړ او دخپل ولس دیوالی او جهادی عظمت په لارکی یی دسیاسی گوندیوله سیاسی اغراضو او عمالو سره قهرمانانه مبارزه وکړه .

په گور یی نور شه

ننگیال

... او گولۍ وچلیدې

ننگیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

سریزه

په هیواد دکمونستي مزدور رژیم پرضد پاڅونونه په بیلابیلو سیمو کي بیلابیلي بڼي لري که څه هم په هره سیمه کي دقیام بنسټیزمحرك او چورلیځ عقیده او د ملحد او گوډاگي رژیم پرخلاف دجهاد دفرضیت اصل تشکیلوي خو ددغو پاڅونونوعیت ، پیلامه ، دوام او مشخصات له ځینو داسي ځانگړتیاووڅخه برخمن دي چي په بیلا بیلو گټه - گوریو کي ویشلي ښکاري .

دملحد او مزدور رژیم پر ضد چي موږ دلته دکوم پاڅون خبري کوو هغه دیو لړ داسي ځانگړنو لرونکي دي چي دهیواد په نورو سیموکي یي ساري نه لیدل کیږي.

موږ دلته دیو داسي پاڅو ن خبري کوو چي ولس دیوه بریالي تاکتیك له مخي ددښمن په خپلو وسلو دیوه ملي قیام او یوه داسي قیام له لاري چي دسیاسي گوندونو او تنظیمونو له هر ډول اغیز او نفوذ څخه لوړ ؤ، کابل ته ډیر نژدي دیوه ستر او ولسي خوځښت بهیر توپاني کړ .

که څوك په بیطرفانه توگه دغه قیام او دهغي تاریخي پس منظرته یو ځغلنده نظرواچوي نو داستاد رباني داخبره به له یوي مخي ورسره تائید کړي چي:«ولسونه له سیاستمدارانو ډیر هوښیار او دتاوجنو حالاتو په وړاندي خورا قاطع او ځیرك دي».

موږ نه غواړو ددغه قیام په مشخصاتو اوږدي خبري وکړو خو په لنډه توگه ځینو ټکوته اشاره کوو او هغه داچي دغه قیام له پیله دچریکي جگړي په بڼه نه ؤ راولاړشوي بلکي له هماغه لومړي ورځي یي دیوه ولسي خوځښت او ملي قیام په بڼه دټول ولس دملاتړ له مخي دیوي

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بنه لرله ، تردي چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود-جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لاړواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي ومومند- له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړځيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته-راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو.

ښکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ-مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه .معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت

ننګيال

... اوکولی وچلیدي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غمرلرلی تاريخ دی او ډېر لرلی خولـه بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکېلاک او د دوی د بريځوپه وړاندې دافغانستان د مسلمان اواتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواک من اوپه ځان مغرور وحشي ښکېلاک په مخه کې د تش لاسو خو د حق په مينه مستومؤمنانو راولاړېدنه اودرېدنه اوبيا په دې وحشي ځواک هغه بريالی کيدنه د نړۍ دنيا د تعجب اوحيرانتيا وړ ده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅېدنې پيل اوابتدا جالبـه ده ، د ايمان او ارادې په مخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نوره په رڼا کې پرمختللې او په دې وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او هېواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړکړی دی .

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بنه لرله ، تردي چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لارواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند- له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړځيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو ووېشل شو. ښکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه .معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولی وچليدي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غمرلړلی تاريخ دی او وير لړلی حنوله بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکېلاک او د دوی د ګوډاګيانو په وړاندې د افغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکېلاک په مخکې د تش لاسو خو حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه او ودريدنه او بيا په دې وحشي ځواک د هغه بريالی کيدنه د ټولې دنيا د تعجب او حيرانتيا وړ ده .

رښتيا هم د هيواد په هره برخه کې د دې پاڅېدنې پيل او ابتدا جالبه ده، د ايمان او ازادي په مخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نوږ په رڼا کې پر مختللي او په دې وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او هيواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دقلم مجله به هغه کوي چې دافغانستان دجهاد ، قیام او انقلاب
بېلابېل اړخونه ، بېلا بېلې سیمې او بېلا بېلې څنډې او گوښې څېرې
او د دربو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دادي په دې ګڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو رښتینی او
واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام دقوام او
پراختیا په لوړ څېړي چې پرله پسې به خپرېږي ليکوال په خپل پياوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه دا تاریخ خوږ کړي او برخوونکی کړي چې
کله کله لوستونکي ته سودا ورولاړه کړي چې گڼي ده به دا قعیتونه
افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هرڅه واقعي دي فقط دليکوال
ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوای یې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځوردی .

مونږ یې تاسو دراته لوستونکي لوستلوته رابولو
او کران لیکوال یې بشپړ ولو او قدم په قدم په وړبنېمنه
ادبي لاره باندي وړاندې تللوته !

په مینه

" اداره "

د ګرمۍ پیل و؛ خو د لمر شغلې د سرې په تندې د اسې تېزې
لګیدې لکه تیرې ستنې ، له ډیرې تودوخې له ځمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپېرو او خړو ورېځو پوښلی و ؛ د درې په منځ کې سيند
مرام روان و ، د ګڼ چنارونه د شمال له څپو سره داند يښنو په تال
یوه او بله خوا زنګیدل ، د پاخته سوي کوکې له بل هر وخت نه زياتې
سوځنده او وير منې شوي وي ، چوغکـــــــــــــــو به د اسې شور جوړ
کړی و لکه چې د سیمې د لسګونو ځوانانو او مشرانو په نيونه
تري تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي .

بزګران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کار لګیا وو ،
د خپلې خونې د بیګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ؛ د غسې به له بلې خوا په هفته کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

دقلم مجله به هغه کوي چې د افغانستان د جهاد ، قیام او انقلاب
ښلابېل اړخونه ، ښلا ښلې سیمې او ښلا ښلې څنډې او ګوښې ګوټې
او د درېو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دا دې په دې ګڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو ریښتینی او
واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او
پراختیا په لوړ ځېږې چې پر له پسې به څېړېږي لیکوال په خپل پیاوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه د تاریخ خونړۍ کړۍ او برخوونکي کړۍ چې
کله-کله لوستونکي ته سودا وروله کړي چې ګنې ده به واقعیتونه
انسانوي کړي وي خو داسې نه ده هر څه واقعي دي فقط د لیکوال
ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوا یې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځور دی .

هو یې تاسو د دانه لوستونکي لوستلو ته رابولو
او کړان لیکوال یې بشپړ ولو او قدم په قدم به وړیښمینه
ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مینه

" اداره "

د ګرمۍ پیل و، خو د لمر شغلې د سرې په تندې د اسې تیزې
لګېدې لکه تیرې ستنې ، له ډېرې تودوخې له ځمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپېره او خړ و، کوډونو پوښلی و ، د درې په منځ کې سیند
مرام روان و ، د ګنګ چنارونه د شمال له څپو سره د اند یښنو په تال
یوه او بله خوا زنګېدل ، د پاخه سوې کوکې له بلې هر وخت نه زیاتې
سوځنده او وېرونکې شوې وې ، چوغکې ـــــــــ وبه د اسې شور جوړ
کړی و لکه چې د سیمې د لسګونو ځوانانو او مشرانو په نیونه
تری تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږولې .

بزګران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کار لګیا وو ،
د خپلې خونې د بیګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غنمو به له بلې خوا په هفته کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

ایستل دگردې ورځې سختۍ او مزدورۍ هڅوي دومره نه کړول لکه چې په مارش‌کې تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره دوه نه لګید للمي حوې له سره کرلي نه وو ، د بنتۍ او د غونډیو لمنې چې پخوا به للمه غنمو پوښلې وې سپیرې او بې‌کښته پاته وې .

زده‌کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي او آرام روان وو ، پخوانۍ منډې ساتیرې او شوخۍ ګردې ترې پاتې وې ، د هر یوه سر به د ولیو په منځ کې د ځمکې لوړته داسې ټیټ ونکه چې خپل قدمونه شمیري او یا د لارې کاڼي او خټې ؛ کورونو ته به چې ورسیدل په ترهیدلې بڼه او نامرغوبې سرې به یې د غه خبرې را غبرګې کړې . زمونږ د حساب معلم یې هم ونیو ، پلانی خو یې بیرون بیولی و ، د برکلي ملایې هم نیولی ، د پلاني کور یې بیا تلاشي کړی هغه .. پلاني هم ورک دی .....

دغه ورځې او اندیښنې د ټولو په فکرونو او خولو پورې کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې ځې بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو او د ولو یو نیم جومات نه به د اذان غږ ترغوږو کیده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ و ، پخوانۍ بیروبار ، د دکانو او سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، څوتنه په ښکاره بوځای

نه شوی راټولیدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونوکې خه ګڼه ګوڼه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو او مامورینو کار-کوونکو او زده‌کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه او رونق نه درلود - د کوټه سنګۍ د اډې بیا د سرویس تردرې ساعته سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د خوړلشمې سپوږ[illegible] ته لو او د هقانانو نورې چارې پرمخ بیولې او س سره له ماښامه له خپلو کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بو خلقیانو د بې جلبه لندغریو د سورلۍ موټر به دګزمې په نامه لکه وږي لیوان بوه او بله خوا ګرځاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا د ا ونډو ورې غږ بیدې چې له پاکستان او ایران نه داره‌مار او غله راغلي ستاسې پر کورونو دارې او چاپې اچوي ځکه به د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوك غورځوي خو بیا هم

هغوی
ایستل د ګردي ورځې سختۍ او مزدورۍ دومره نه کړول لکه چې په مارشل‌لاتر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره دوه‌نه لګیدلي للمي حو يې لا سره کړلي نه وو ، دښتې او د غونډیو لمنې چې ځوا به للمه غنمو پوښلې وې سپیرې او بې‌کښته پاته وې .

زده‌کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي او آرام روان وو ، ځوانانو مستې ساتیرې او شوخۍ ګردې تېرې پاتې وې ، د هر یوه سر به د ولیو په منځ کې د ځمکې لوټه داسې ټیټ وُ لکه چې خپل قدمونه شمیري او یا د لارې کاڼي او خټې ؛ کورونو ته به چې ورسیدل په ترهیدلي بڼه او نامرادۍ وېرې سره به يې د غه خبرې را غبرګې کړې . نمرون د حساب معلم يې هم ونیو ، پلانی خو يې پرون بیولی ؤ ، د برکي ملا يې هم نیولی ، د پلاني کور يې بېګا تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی .....

د غه ورځ خبرې او اندېښنې د ټولو په فکرونو او خولو پورې کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کوټې له یوې خوا بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو او له یو نیم جومات نه به د اذان غږ تر غوږ و کېده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ ؤ ، ځواني بیروبار ، د دکانو او سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، څوتنه په ښکاره یو ځای

نه شوی را ټولیدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې خه‌ګنه ګونه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو مامورینو کارکوانو او زده‌کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه ځوانی بڼه او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر دری ساعته سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره وه . ځوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د خوړلسمې سپو[illegible]ا ته لو او د هقانانو ري چارې پرمخ بیولې اوس س له ماښامه له خپلو کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بوخلقیانو د بې جلبه لندغړیو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه ورېږي لیوان بوه او بله خوا ځغاستل او د شپې هم کلکې پیرې درېدې .

د خلقیانو له خوا د ا وندو ورې غږیدې چې له پاکستان او ایران نه داره مار او غله راغلي ستاسې پر کورونو دارې او چاپې اچوي ځکه به د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ مؤظفین به په ګزمه ګرځې که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوک غورځوی خو بیا هم

هغوی مجبور وو.

* * *

د څو ورځو راهیسې اولسوالۍ ته د نویو حکومتي کسانو تګ راتګ
زیات شوی ؤ، له کابل نه به ډله ډله جیپان راتلل او بیرته به تلل. د ا
او اضطراب، امیدونه، او دردونه، اندیښنې او ناکرارۍ خپل اوج
ته رسیدلې وې. له چا سره د خلق او پرچم د وحشي داره‌مارانو د
تاړاکونو ویره او له چا سره د یوه اسلامي پاڅون د قوام امیدونه. له چا سره
د دغه پاڅون د ماتې او جریان په هکله اندیښنې او له څېنو سره د دغه لارې
دستونزو او رهبرو ناکرارې. دغه ــــــ اضطراب ورځ تر ورځې
پیاوړی کېده، د خلقیانو له خوا دغه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان
غواړي د وردګو په سیمه او کوچیانو حملې وکړي، ځکه او کوچیانو یې
لاندې کړي او دغه حکومتي ځمکې او شته تر لاسه کړي. دغه آوازه
ورو ورو د خلقیانو له خوا په مارشونو او میتنګونو کې هم غبرګېده او
په جدي ډول یې په غونډو کې مطرح کوله.

خو خلک پوهېدل، هغوی باور ووچې هزارګان د دوی
دیني او ملي ورونه دي او پېړۍ پېړۍ یې د اسلامي اخوت په رڼا کې
د ورورۍ او ښه ګاونډیتوب مثالي ژوند تیر کړی دی.

د سیمې سپین روږي او مشران هم پوهېدل او بل ځای غونډ
غونډېدل کله پټ او کله ښکاره په یوه او بل کلي کې به یوه او بله ورځ کې سر
را ټولیدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارکوونکو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګیا وو. له څو شپو ورځو راهیسې دغه ورلیدنې
کتنې روانې وې. د نژدې ورځو له لیدنو کتنو هغوی راضي معلومیدل
له دردمنو او سپینږیرو څیرو یې د یو ډول د ننیز داد او خوښۍ رڼا ځلیده
داسې ښکاریدل لکه چې لویه سوبه یې په برخه شوې وي.
داسې لکه چې د غوبلي له ناوړین او د کمونیزم له وحشت نه
بې ژغورونده لوری موندلی وي او همدا ونن یې دغه مستبد او کفري نظام ړنګولی وي.
خو بیا هم څه نسبي نا آرامي او اندیښنه به کله نا کله د هغوی
له حرکاتو ټکو نو او خبرو څرګندېده. د همدغه حالاتو په جریان کې
په یوه ورځ کې له کابل نه شل دیرش عسکري لارۍ تر ولسوالۍ تر پالونه
ولسوالۍ ته را ورسیدې چه په مخ کې یې څو جیپ موټر او دوه ټانګونه
روان وو.

حکومت یو ځل بیا سپین روږي راغونډ کړل، دا ځل هر څه په
واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سیمې مشرانو د امنلې وه چې له دوی
نه به ټوپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي. حکومت
دا هم زیاته کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمونږ او مال او شته یې ستاسو
د سپین روږو او حکومت پر دغه موافقه ډیر خلک خواشیني وو، مختلفو
اندیښنو او چرتونو په سر اخیستي وو، د ډېرو د کرکې په سترګه ورته کتل
او دا یې د ګرد قام سپکه ګڼله او اولس ته تاریخي ننګ او عار.
خلقیان ډیر خوشاله وو، هغوی په خپل نیرنګ او استعماري

هغوی مجبور وو.

* * *

د څو ورځو راهسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زيات شوی ؤ، له کابل نه به د لا د جيپيان راتلل او بيرته به تلل. دا مې او اضطراب، اميدونه، او دردونه، انديښنې او ناکرارۍ خپل اوج ته رسيدلې وې. له چاسره د خلق او پرچم د وحشي دارماړانو د تاراکونو ويره او له چاسره د يوه اسلامي پاڅون دقوام اميدونه. له چاسره د دغه پاڅون د پيلامي او جريان په هکله انديښنې او له څېنو سره د دغه لاړې د ستونزو او ربړونو ناکرارې. دغه ــــــــــ اضطراب ورځ تر ورځې پياوړی کيده، د خلقيانو له خوا د دغه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان غواړي د وردګو په سيمه او کوروڼو حملې وکړي، ځکه اوکورونه يې لاندې کړي او د دغه حرکت څمکې او شته تر يې واخلي. دغه آوازه ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميتنګونو کې هم غبرګيده او په جدي بڼه يې په غونډو کې مطرح کوله.

حو خلک پوهيدل، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی ديني او ملي ورونه دي او پيړی پيړی يې د اسلامي اخوت په رڼا کې د وروری او ينه ګاوندی بيتوب مثالي ژوند تير کړي دی.

د سيمې سپين روږي او مشران هم پوهيدل ای لوبل څای غونډ غونډ کيدل کله يو او کله بل کلي ته په يوه او بل کلي ته يوه او بله ورځ کې سره راټوليدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداراتو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو. له څو شپو ورځو راهسې دغه ورلېيدنې کتنې روانې وې. د نژدې ورځو له ليدنو کتنو هغوی راضي معلوميدل له دردمنو او سپينږيرو يې د يو دول د ننيز داد او خوښۍ رڼا ځليده. داسې ښکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي.

داسې لکه چې د غوبې له ناوړين او د کمونيزم له وحشت نه يې ژغورونده لوری موندلی وي او همدا ونې يې د غمستبداو کفري نظام راپرځولی وي.

خو بيا هم څه نسبي نا آرامي او انديښنه به کله نا کله د هغوی له حرکاتو کړنو او خبرو څرګنديده. د همدغه حالاتو په جريان کې په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکری لاري ترل شوی تر پالونه ولسوالۍ ته راورسيدې چه په مخ کې يې څو جيپ موټر او دوه ټانکونه روان وو.

حکومت يو ځل بيا سپين روږي راغونډ کړل، د اخل هرڅه په واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سيمې مشرانو دا منلې وه چې له دوی نه به توپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي. حکومت دا هم زياته کړی وه چې د هزاره ګانو سر زمونږ اومال اوشته يې ستاسو د سپين روږو او حکومت پر دغه موافقه ډير خلک خواشيني وو، مختلفو انديښنو او چرتونو په سر اخيستي وو، د يوه د کړکې په سترګه ورته کتل او دا يې د ګرد قام سپکه ګڼله او اولس ته تاريخي ننګ او عار.

خلقيان ډير خوشاله وو، هغوی په خپل نيرنګ او استعماری

لومړۍ دغه دوازه قوموته نسبتي تصور کړی وو ، هغوی داستعما
دغه نړۍ حربه چې بیل يې کړه ایل يې کړه بی حل بیا عملی اوله بشپړ
بری سره پلې لیده .

د توپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځینې مشران په خلکو
وکرځیدل او د توپکو اخیستو ته يې تشویق او وهڅول . اولس
حیران وو ، له یوې خوا يې دکفر او کمونیزم غیراسلامی کړنې
او اقدامات لیدل او بلې خوا ته يې له همدغه کفری حکومت نه د وسلې
په اخیستو کې د خپلو مشرانو ټینګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو يې سر
نه شوې غړولی - ځکه چې لږ څه خبرې وو هغوی د خپلو مشرانو له
حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هرڅه پته لګولی وه هغوی هم نور
وکړې تشویقول او د تاکلې ورځې رارسیدو ته يې د انتظار ګړۍ شمیرلې.
په ټاکلی ورځ یوځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جوش او جوش
په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور يې نه کیده.
په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار یوځل بیا دیوه عظیم خوځښت د
پیلامې شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او دحق دبری
د زیری ترانې يې غږولې ، سری فکر کاوه چې ځمکه تول خوځیږي .
په دیره بیړه وار په وار ددرو او کلیو اوسیدونکو ټوپک واخیستل
د ستړکو په رپ کې يې پاك کړل او کمربند ونه يې وتړل .
پلان دومره دقیق طرح شوی و چې د عمل تر شیبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ دول شک او ماتې تصور نه و کړی ، بره په علاقداری
کې هم د همدغه وړ پروګرام له مخې د توپکو ویش جریان درلود .
هغوی چې وسلې اخیستی وې دیر ناکراره وو ، د انتظار ګړی
دیری ترخې او سختې پری تیریدی ، زړونه يې په سینو کې داسې درزیدل
لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او
هرڅه دیوه انقلاق پولې ته رسیدلی وو ، د خلکو احساسات د انتظار په
دیوالونو وروختل ، جذبات طغیانی شول او ولولې توپانې .
د توپکو ویش لا پای ته نه وو رسیدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه راواېستل
او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره يې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه
ونیول ، او پر ولسوالۍ يې برید پیل کړ .
سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیرمترقبه اونا انګل شوې
پیښې سره مخانونه مخامخ ولیدل په وارخطایی او لیونتوب يې د ولسوالۍ
او هوټل دننه هرلوری ته د درنو ماشینګڼو ډزې پیل کړی ، شاوخوا نژدې
کورونو او کلیوته يې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړی او بې
دریغه ګولې يې پری وچلولې خو په دې يې هیڅ دزړه درد غلی نشو .
له بهرنه د مجاهدینو د توپکو باروت چلیدل .
څو تنو لوړ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندار و
پر موضع ورو خیژي له ،، یا الله ،، سره يې پری ورهله کړل دیو ګیلن
پټرولوله او ور سره يې پری وروختل او موضع يې لاندې کړه .

لومړي کې دغه دوازه قومونه نسبتي تصور کړي وو ، هغوی د استعمار
دغه زړه حربه چې بېل یې بېل کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملي اوله بشپړ
بری سره پلې لیده .

د توپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځینې مشران په خلکو
وګرځېدل او د توپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس
حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیر اسلامي کړنې
او اقدامات لیدل او بلې خوا ته یې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې
په اخیستو کې د خپلو مشرانو ټینګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر
نه شوی غړولی - ځکه چې لږ څه ځیرک وو هغوی د خپلو مشرانو له
حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هرڅه پته لګولې وه هغوی هم نور
وګړي تشویقول او د ټاکلې ورځې راتلو ته یې د انتظار ګړۍ شمېرلې .
په ټاکلې ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جماوجوش
په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګوڼه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کېده .
په همغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا د یوه عظیم خوځښت د
پیلامې شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې
د زېري ترانې یې غړولې ، سړي فکر کاوه چې ځمکه ټوله خوځیږي .
په ډېره بیړه وار په وار د درو او کلیو اوسیدونکو توپک واخیستل
د ستر ځکو په رپ کې یې پالنګ کړل او کمربندونه یې وتړل .
پلان دومره دقیق طرح شوی و چې د عمل تر شیبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ ډول شک او ماتې تصور نه و کړی ، بره په علاقدارۍ
کې هم د همدغه وړ پروګرام له مخې د توپکو ویش جریان درلود .
هغوی چې وسلې اخیستې وې ډېر ناکراره وو ، د انتظار ګړۍ
ډېرې ترخې او سختې پرې تېرېدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزېدل
لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او
هرڅه د یوه انفلاق پولې ته رسیدلي وو ، د خلکو احساسات د انتظار په
دیوالونو وروختل ، جذبات طغیاني شول او ولولې توپاني .
د توپکو ویش لا پای ته نه و رسیدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه راوایستل
او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه
ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .
سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیرمترقبه او ناڅاپي
پېښې سره ځانونه مخامخ ولیدل په وارخطایي او لیونتوب یې د ولسوالۍ
او هوټل د ننه هر لوري ته د درنو ماشینګڼو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نژدې
کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې
دریغه ګولۍ یې پرې وچلولې خو په دې یې هیڅ د زړه درد غلی نشو .
له بهرنه د مجاهدینو د توپکو باروت چلېدل .
څو تنو لوړ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندار د
پر موضع ورو خیژي له " یا الله " سره یې پرې ورحمله کړل د یو ګیلن
پټرولو له اور سره یې پرې وروختل او موضع یې لاندې کړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولسوال له غوسې او واره. لکه مار تاو تاو کیده دوه ځله یې ټپلو
عسکرو د کلاشنکوف ججوری ټنټي کړې ، دا ځل هغه بیا له کنځلو او بد و
ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله راوګرځوله ، خو بیرته یې ژړلاس
وتیو خپلې پولیسو شوي شونډې یې په غاښونو چیچلې ، یوه او بله خوا
یې بې هدفه ګرندي او لیونۍ قدمونه اخیستل .
یو ځل بیا یې په شاوخوا کوږونو د ډزو امر ورکړ
خو نوره یې بیا هم کار ونه موند . دوربین یې وغوښت چې وګوري
دباندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کومو خوا او څه ډول وړاندې
کوي ، د دوربین سترګې لا یې په ریښ دیدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو
سترګو سمې کړې د دوربین آینه دلمر دوروستیو وړانګو له تکوس وپرقیدې
له دغه ځرکیدو سره د یو مجاهد ټوپک ګولۍ سیخه ددې د دوربین سر
سترګې راسمه شوه او له مغزو یې ووته . له یوې سختې رهارۍ سره په
ځمکه راولوید او له ځولغتو وهلو سره یې ساه ووته .
مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نژدې کیدل د
ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نوزم کمزوری شو لږ شیبه وروسته
دکمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوې مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او ټولې
د یوې تیاره شپې په توره زړه د کمونیزم د وحشتونو یې جلبه وا کمنۍ ته خاوره
لاندې شوه ، او د سهار د لمر ځرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام
پرتمین بیرغ ورپیدو .

... او ټانکونه وغوړېدل!

د تیام پر دریمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا ـ ۱۲ ـ) د دفاع
وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د
پیښې په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و ، تیلفوني خبر
ورکړ شو . د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایي د عاجل جریان
په نوم د امین د استوګنځي د تیلفون نومره ووهله ـ له هغه خوا د محافظینو
د ګارد له خوا ورته بیا هم له امین سره د تیلفوني تماس د نه ټینګیدو
وویل شول ـ خو د دفتر موظف اصرار او ټینګار د ورځ زیات شو چې ګارد
مجبور شو ، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپورته کاندي .
امین په خپل د ډوغ دخپلې استبدادي کرکجنې پر یوه وحشیانه او
مخمورانه بڼه د تیلفون غوږۍ راسمه کړه په پاسته کوچ سپه وده
وار ونیت ـ پښې یې پر مخامخ پروت میز کیښودې ؛ خوله یې سره یې په خیره
کې داسې ژور بدلون راغی چې د یوه بې ساري وحشت او ویرې ګډه

ولسوال له غوسې او واره نه مار تاو تاو کیده ، دوه ځله یې پخپلو
عسکرو د کلاشنکوف حجورې تشې کړې ، دا ځل هغه بیا له کنځلو او بدو
ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله راوګرځوله ، خو بیرته یې ژر لاس
ونیو، خپلې پولیس شوې شونډې یې په غابښونو چیچلې ، یوه او بله خوا
یې بې هدفه ګرځندي او لیونۍ قدمونه اخیستل .

یو ځل بیا یې په شاوخوا کوروټو د دفاع امر وکړ
خو زړه یې بیا هم کرار و نه موند ـ دوربین یې وغوښت چې وګوري
د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کومو خوا او څه ډول ورځې
کوي ، د دوربین سترګې لا په رېږدیدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو
سترګو سمې کړې د دوربین آینه د لمر د وروستیو وړانګو له تکو سره وبرقیدله
له دغه څرکیدو سره د یو مجاهد د ټوپک ګولۍ سیخه د [illegible] دوربین سر
سترګې راسمه شوه او له مغزو یې ووته . له یوې سختې چیغې سره په
ځمکه راولوید او له خولغتو وهلو سره یې ساه ووته .

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نږدې کیدل د
ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو او شیبه وروسته
د کمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوې مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او غوسې
د یوې تیاره شپې په توره پرده کې د کمونیزم د وحشتونو بې جلبه واکمنۍ تر څادر
لاندې شوه ، او د سهار د لمر څرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام
پرتمین بیرغ رپیده وکړ

... او ټانکونه وغورځېدل!

د تیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا -۱۲-) د دفاع
وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د
پیښې په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و، تیلفوني خبر
ورکړ شو د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایی د عاجل جریان
په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله ـ له هغه خوا د محافظینو
د ګارد له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفوني تماس د نه ټینګیدو
وویل شول ـ خو د دفتر موظف اصرار او ټینګار دومره زیات شو چې ګارد
مجبور شو ، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپورته کاندي .

امین په خپل د د غږ د خپلې استبدادي کرکچنې پریوه وحشیانه او
مخمورانه بڼه د تلفون غوږۍ راسمه کړه په پاسته کوچ سپه دوه
وار بنت ـ پښې یې پر مخامخ پروت میز کېښودې ؛ خولې یې سره یې په څیره
کې داسې زور بدلون راغی چې دیوه بې ساري وحشت او ویرې ګډ

امتزاج یې تمثیلاوه - غزولي ښنې یې راتولې او په کوچ کې راسم شو - امین هیڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشیانه طبیعت دخونړی تور ژبغړانده لمبو د هغه پرشندی دوېرې او شکست خولې راماتې کړې وې .

د امین غږ نور هم ددو او غوسه ناک شو - هغه یې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښیې چې نور او یدلو ته تیار ندی او نه غواړي نور د غه دول د ماتې او وېرې سپېرې خبرې واورې . ژر یې د متقابل لوړي خبره ورپرې کړه او له دې خبرې سره یې غوږ ته په ډېر زور سره پر تلفون ورغورځوله چې سبا به د بهرنیو چارو په وزارت کې د پېښو په هکله خبرې کوو او لازم تصمیم به نیول کېږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو د مخ پرېړې غوښې یې داسې تکې سرې اوښتې وې لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مرګه رګونه یې پړسیدلي وو - هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ - د عیش او نوش کوم محفل چې هغه ته راغوښتی ؤ ناتمام پاتې شو - بد مستو ګډ ونکو ونکو او نڅاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون پوهېدلو ته پکه او خپ خپ وکتل - او یو په بل پسې له مجلس نه ووتل . . . که څه هم په حقیقت هیڅوک پوه نشول ، خو دومره یې ضرور وانګېرل چې څه ناوړه پېښه رامنځ ته شوې . . .

امین د اندېښنو او چرتو تو په سمندر کې د ځپو په کومې کې ډوب ډوب

کیده ، خپلې ملې ځلې او مځې په سینه لاهو ورته بربېښېدي - یو وار یې خونړی جذبات راولړزېدل او داسې یې وپتپیله چې له یوې مخې به بمبارې کوي ، یو مخېزه وژني ته به لاس اچوي - څوک دي چې د هغه د روسي ټانکونو الوتکو او . . . مقابله وکړي . . . .

اندېښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده - د مېز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو ډک ګیلاس په سر واړاوه ، بیا یې هم د وحشیانه طبیعت خونړۍ او بې جلبه واکمنه طغیان تکرار نشو - له مغزو یې د اندېښنو او وسوسو زولنې بېرته نه شوې ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ ، سترګي - ستغ په کټ وغزېد او سترګې یې پټې کړې .

* * * * *

سبا سهار امین د بهرنیو چارو وزارت د ستوري په ماڼۍ کې حاضر ؤ ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه ، موظفین او محافظین د هغه غیر مترقبه وضعې او حرکاتو ته هک حیران وو ، او ډېرې ډېرې ناوړې پېښې اټکل یې کاوه .

امین په ډېره بې صبرۍ د انتظار ګړۍ شمېرلې - ښي لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګۍ یې په کیڼ لاس ترل شوې ګړۍ ته کتل - د رنګ ساعت ته (٨) تنه عسکري صاحبمنصبان او ځلور تنه ملکي خلقیان تالار ته راننوتل - امین د

امتزاج يې تمثيلاوه ـ غزولې پښې يې راټولې او په کوچ کې راسم شو ـ امين هيڅکله هلته داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه د وحشيانه طبيعت دخونړی تور ژبغرانده لمبو د هغه پرشندی د وېرې او شکست خولې راماتی کړی وې .

د امين غږ نور هم د د او غوسه ناک شو ـ هغه يې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښيې چې نور او ږيدلو ته تيار نه دی او نه غواړی نور د غه وول د ماتې او وېرې سپېرې خبرې واري . ژر يې د مقابل لوری خبره ورپرې کړه او له دې خبرې سره يې غوږيږه په ډېر زور سره پر تلفون ورو غورځوله چې سبا به د ډيموکرېټ چارو په وزارت کې د ويښو په هکله خبری کوو او لازم تصميم به نيول کيږي :

او چې مخ يې راوګرځاوه نو دغځ پريږی غوښی يې داسې تکې سرې اوښتې وې لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مرعرګونه يې پرسيدلی وو ـ هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ ـ د عيش او نوش کوم محفل چې هغه نن راغوښتی ؤ ناتام پاتې شو ـ به مستو ګډ ونکو نکو او نخاګرو د وضعې پر دغه ناځاپې بدلون يو بل ته پيکه او خپ خپ وکتل ـ او يو په بل پسې له مجلس نه ووتل . . . که څه هم په حقيقت ميخونک پوه نشول ، خو دومره يې ضرور وانګيرل چې څه ناوړه پېښه رامنځ ته شوی . . .

امين د انديښنو او ځوړتو په سمندر کې د شپې په کوم کې دوب ...

کيده ، خپلې هلې ځلې او هڅې په سينه لاهو ورته بريښيدی ـ يو وار ـ يې حنونړی جذبات راولړزيدل او داسې يې وپتپيله چې له يوی مخې په بيبارې کوی ، يو مخينه وژنی ته به لاس اچوی ـ خو لک دي چې د هغه دروسی تانکو نو الوتکو او . . . مقابله وکړی . . . .

انديښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده ـ د ميز پر سرېي د ودکا له بوتل نه يو ډک ګيلاس په سر واړاوه ، بيا يې د وحشيانه طبيعت مونړی او بې جلبه واکمنو طغيان تکرار نشو ـ له مغزو يې د انديښنو او وسوسو زولنې بيرته نه شوی ، بل ګيلاس ته يې لاس کړ ، ستونی ستغ په کټ وغزيد او سترګې يې پتې کړی .

* * * * *

سبا رسمي امين د ډيموکرېټ چارو وزارت دستوری په مانۍ کې حاضر ؤ ، د تالار له يو سر نه تر بل يې قدم واهه ، موظفين او محافظين د معضلۍ غير مترقبه وضعې او حرکاتو ته هک حيران وو ، او ډېرې ډيرې ناوړی پېښې اټکل يې کاوه .

امين په ډيره بې صبری د انتظار ګړی شميرلی ـ ښی لاس يې د پتلون په جيب کې اچولی ؤ او په پوره تره تنګی يې په کين لاس ترل شوی ګړی ته کتل ـ د رنګ ساعت ته (۸) ته عسکری صاحبمنصبان او ځلونته ملکې خلقيان تالار ته راننوتل ـ امين د

ځوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه و نه کړه ـ هغوی هم خپل ځانونه داسې عیارکړی وو چې د عسکری انضباط تر څنګ یوژوند خپګان او تأثرتری څوتکیده ـ څیر ویې دیو غیر منتظره خواشینې ګړ ګندونه کوله، چې حق په جانب بنه یې نیولی وه ـ خو لدې سره یې داسې بنکارو له چې د پیښې او ستونزې د مقابلې او حل لپاره د جهدی او بریالی اقدام لپاره بشپړ تیاری لری، او د خپل د ننیز وار او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولې او عادی پوښتنې وروسته د ستر میز شاو خوا کیناستل ـ د مرکزی قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریده ـ د ډیری بیړې او وارخطایۍ په حالت کې یې کاغذونه راوایستل، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستې پاڼې رپیدل، له ډیرې وار خطایۍ تری د راپور پاڼې ګډې وډې شوې وې ، د شرم او ویرې په فضاکې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل ـ په سالون کې چوپه چوپتیا وه ـ یوازې د محمد دوست په رپیدلو لاسونو کې د کاغذ د کړپار آواز پورته کیده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د توپکو د ویښ پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتۍ له امله او هم

لدې کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو، پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو ـ خلکو وسلې تښتولې او نژدې یوولس زره توپک یې تر لاسه کړی دی ـ د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقه‌دارۍ یې برید کړی د علاقه‌دار او ولسوال په ګډون زموږ زیاتره خلقی ملګری له منځه تللی ـ... مفصل راپور لاتر اوسه موږ ته ندی رارسیدلی ...

امین میز په سوک ووهه وې ویل: مانه وویلې چې د وسلې د ویش د هیئت په تاکنه کې باید ښه غور وشی.

محمد دوست: صاحب موږ څه خبر وو. د ګروال غلام دستګیر خو شپږ کاله په روسیه کې تیر کړی ارکانحربي یې هلته اخیستی. موږ څکه پرې باور او داده وو، خو اوس ابتدایی راپور داسې ښیي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړیدنه کې هغه د اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم په خپل سوک له میز ته پسې تیر کړ تاسټ کسان داسې وښوریدل لکه چې څوک د چاله نابېره غبر سره وریږدلې وی زیاته یې کړه: نه نه، تاسې له دقت نه کار نه دی اخیستی، سهل انګاری مو کړی انقلابي !! دید او درک مو کمزوری دی. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شی. حزبي انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولی دی...

په اوریدو نکو کې دا جرئت نه و، چې د پیښې په اړه د-

ځواږ پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل ځانونه داسې عیار کړي وو چې د عسکري انضباط تر څنګ یوځود خپګان او تأثر تري څوتکیده - څیر ویې دیوې غیر منتظره خواشیني څرګندونه کوله، چې حق په جانب بنه یې نیولی وه - خو لدی سره یې داسې ښکارو له چې د پیښې او ستونزی د مقابلې او حل لپاره د جهدی او بریالي اقدام لپاره بشپړ تیاری لری، او د خپل د ننیز ولار او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولې او عادي پوښتنې وروسته د ستر میز شا و خوا کیناستل - د مرکزی قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریدٔ - د ډیری بیړی او وارخطایۍ په حالت کې یې کاغذونه راوویستل، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستی پاڼې رپیدل، له ډیری وارخطایۍ تری د راپور پاڼې ګډي وډی شوی وی، د شرم او ویری په فضاکې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په صالون کې چوپه چوپتیا وه - یواځې د محمد دوست په رپیدونکو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د توپکو د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بی کفایتۍ له امله او هم

لدی کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې تښتولی او نژدی یو ولس زره توپک یې تر لاسه کړی دی - د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقه دارۍ یې برید کړی د علاقه دار او ولسوال په ګډون زموږ زیات تره خلقي ملګری له منځه تللي - ... مفصل راپور لا تر اوسه موږ ته ندی رارسیدلی ...

امین میز په سوك ووهه وې ویل: ما نه وویلي چې د وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشي.

محمد دوست: صاحب موږ څه خبر وو. د ګروال غلام دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تیر کړی ارکانحرب یې هلته اخیستی. موږ څکه پری باور ی او داد ه وو، خو اوس ابتدایي راپور داسې ښیي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړیدنه کې هغه د روغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم په خپل سوك له میز ته پورته تیر کړ تاستاسو داسې وښوریدل لکه چې څوك د چاله نابېره غږ سره وریدلی وی زیاته یې کړه: نه نه، تاسی له دقت نه کار نه دی اخیستی، سهل انګاری مؤکړی انقلابي !! دید او درك موکمزوری دی. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي. حزبي انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدو نکو کې دا جرئت نه و، چې د پیښی په اړه د-

امین د خالت ته په رمزی او کنایی بڼه اشاره وکړه، له خیرو او خوږمنو سرونو یې داسې بریښېده لکه چې د ښېنی مسئولیت یې ډیر دروند والی کوی - د ټولو سترګی په میز کې ښخې وې ...

د ګواښونو، تهدیدونو او اخطارونو په ګیرو دار کې وروستی پریکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو ټرتی هوایی قوا، زغروالی ځلورمی قوا، بالاحصار او قرغی نه موګد لوړ رتبه پوځی هیئت په سیمه دبرید پروګرام او نقشه تیاروی. نقشه به په ځلورم نمبر زغروالی قوا کې د موظفو روسی مشاورینو له نظره تیریږی - منظوری به یې اخلی او په عملیاتو به پیل کوی - داسې دقیق او مرارخیز عملیات چې یو اشرار هم تری ژوندی پاتې نشي .

امین پریکړه یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدی سره د همدغه ورځ جابرانه پوز په ښیولو سره له ځایه پاڅیده، ناست کسان لکه فنری انسانان په ویره سیخ پورته و غورځېدل د وتلو پر وخت یې د توقع پر خلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه : زه ترهکی صاحب ته ځم تاسې به په ډیره دقیقه او موثره توګه خپل کار پر مخ بیایئ او ماته به مفصل معلومات راوسوی ...

هغوی په مرور سترګو سیاځی دومره ورغبرګ کړه

چې ډیر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوایي قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو ټانکونو یو اوږد کتار وخوځېده، په پاخ سړک یې خپل پولادي غاښونه ښخول او د سړک زړه یې څیراوه.

هو ! د کابل دونو، بوټو پاڼو چې څومره تازه ګرمی زمولولی وې - له هغه نه زیات یې د استوګنو زړونه د کمونیزم ناوړین مړاوی وو - له خیرو یې ډیره ژوره خزن او اندیښنو دوک پورته کیده ...

دښیں دروازې او اسمانی غرو لمنی بیا د یوی بلی خونړۍ ناجعی او ناتار شاهدی وی شاه خواغروښو له ښاره خپله غیر تکړتا ونکړې وه - او داسې یې په خپله غیږ کې نیولی ؤ لکه مور چې خپل اولاد له ځادښمن او وحشی نه پټوی ، د شیرپور کلا یو ځل بیا د وطن د آزادی د دښمن ځپلو ته نینه نینه کیده بالاحصار بیا هم ډیره بل نوي ناتار او ویارلی مقاومت ننداری ته سترګی په لار و، چې چیرته بیا کوم بل نوی " کمیوناری " راوپرځوی او کوم بل " شاشجاع " د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړی ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

امین د خالت ته په رمزي او کنایي بڼه اشاره وکړه، له ځیرو او خوږمنو سترګو یې داسې بریښېده لکه چې د پېښې مسئولیت یې د یر درونده والی کوي - د تولو سترګې په میز کې ښخې وې ...

د ګواښونو، تهدید ونو او اخطارونو په ګیر و دار کې وروستۍ پریکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه دننه به د کوماندو ټرټي هوایي قوا، ځغرولي ځلورمې قوا، بالا حصار او قرغې نه موټر لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه ییز ډول پروګرام او نقشه تیاروي. نقشه به په ځلورم نمبر ځغرواله قوا کې د موظفو روسي شاوریانو له نظره تېروي - منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې دقیق او مراخیز عملیات چې یو اشرار هم تری ژوندي پاتې نشي.

امین پریکړه یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه ورځ اخیرانو پوز په نیولو سره له ځایه پاڅېده، ناست کسان لکه فنري انسانان په ویره سره پورته وغورځېدل. دوی تل پر وخت یې د توقع پرخلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه: زه ترهکي صاحب ته ځم تاسې به په ډیره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پر مخ بیایئ او ما ته به مفصل معلومات راسوئ ...

ههوی په مرو سترګو یوا ځي د مره ورغبرګ کړه

چې ډیر ښه صاحب!

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوایي قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د ځغرولو ټانکونو یو اوږد کتار وخوځېده، په پاڅېدو یې خپل پولادي غابښونه ښخول او د سړک زړه یې څیراوه.

هو! د کابل دوښ، بوټونو پاڼي چې څو مره تازه ګرمي زمولولي وې - له هغه نه زیات یې د استوګنو زړونه د کمونیزم نا وړین مروړلي وو - له څیرو یې دیره ژوره خزن او اندیښنو دوک پورته کېده ...

دښمن درواړي او اسماني غږ لمني بیا د یوې بلې خونړۍ ناچې او ناتار شاهدي وې شاو خوا غرونو له بناره خپله غیرتمندانه کړی وه - او داسې ښکارېده چې خپله غیبي نیولي ټ لکه موږ چې خپل اولاد له چا دښمن او وحشي نه پټوي، د شیر پوړ کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته ننینه ننینه کېده بالا حصار بیا هم د یوه بل نوي ناتار او ویاړلي مقاومت ننداری ته سترګې په لار و، چې چیرته بیا کوم بل نوی "کیونارۍ" راوپړځي او کوم بل "شا شجاع" د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

زانې بنار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل «مکناتن»

د څیګر ځیر ولو ته نوي « اکبران » راوراندې

کول ...

تنګیو مورې هم خپلې ړامی تېنګولی چې څوک بل « براېدن »

تری نیم ژواندی ونه وځي ...

د زرنګار پارک عزندې بیا د هیواد د اسلامی نهضت د سرتېرو

د تکبیر ملکوتی آوازته غوږ نیولی و ... او د استعمار - کمونیزم

فساد او استبداد پر خلاف یې د مبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام او خوځښت

مخې ته په خپله سینه کې را تازه کول .

کابل پوهنتون بیا د اسلامی نهضت د مبارزو یادونه راسپړل

لاری او واټونو د یوه نوی ویارمن او بې سیاله خوځښت په مینه د هیواد

د تیرو ویاړونو او ارمینتونو د کرښې په شنه کولی .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږنوونکې او دوح ټاړونکې حالت کې

د کابل له زړه نه ، د ایمان پر تکیه د پاځیدلی ولس د انقلابی هود ، الله

الوحماسو او ویاړونو د تکوین لپاره د تا تکومو او توپونو په اوبن د کتار

خپله لاره وهله او هلته .....

... او هلته چې والله اکبر نارو

د تیارو زړونه څیرل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستورو له ستر ګکونو سره د وړو یاړونو

لکه دیوه بختور زیری انګازې خپرولې - د کولیو په پلوشو کې دیو نیکرغه

ارژغورونده سباوون نښې ځلیدلې - او په هغه تیاره کې د مرو کیو د

رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د تورو تروږمو د زړه څیرلو ته بیخي

ورته بنکاریدې .

ولسوالي فتح شوې وه ، هغه دوږې او وحشت مرکزونه

پروت ویروونکې بند نلرې . د زندان زنځیرې ماتې شویدې او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولړو سره د یوبل «مکناتن» د خیګر خیرولو ته نوي «اکبران» راولاړ اندي کړل ...

تنګیو ونړی هم خپل نوامی تینګولی چې څوک بل «براتیډن» نتری نیم ژواندی ونه وځي ...

د زرنګار پارك غونډی بیا د هیواد د اسلامی نهضت د سرتیرو د تکبیر ملکوتی آوازته غوږ نیولی و ... او د استعمار - کمونیزم فساد او استبداد پر خلاف یې د مبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام او غورځنګ مخې ته په خپله سینه کې راتازه کړل .

کابل پوهنتون بیا د اسلامی نهضت د مبارزو یادونه راسپړل لاړو او واټونو دیوه نوی ویاړمن او بی سیاله غورځنګ په مینه د هیواد د تیرو ویاړونو او ازمینتونو کربنې په نښه کړلې .

په همدغه ورځ یوه زره بوږنوونکی او دوح ټپاروونکی حالت کې د کابل له زړه نه ، د ایمان پر تکیه د پاڅیدلی ولس د انقلابی هود ، اتلو الوحماسو او ویاړونو د تکوین لپاره د تکوین او توپونو یو اوږد کتار خپله لاره وهله او هلته .....

... او هلته چې الله اکبر نارو د تیارو زړونه شیل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستورو له سترګکو سره د زړو باړو لکه دیوه بختور زیری انګازې خپرولی . د کولیو په پلوشو کې دیوه نیکمرغه او ژغورونده سبا وړون نښې ځلیدلې . او په هغه تیاره کې د مرګ کیو د رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د تورې تروږمۍ د زړه شیرلو ته بیخې ورته ښکاریدې .

ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دویرې او وحشت مرکزونه هغه پروت ویروونکی ښه نلري . د زندان ښځیرې ماتې شویدي او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ځوروونځېله کړه بار کړیده .

د غه سهار رغان د بې وختي د وني په څانګوکې د خوشالی

د اتن نغمې پورته کړې وې - په ونې سرونو اوچتو چې له یوه ښاخ

نه بل ته ټوپ کړ - د امې شور او زوږ جوړ کړی و لکه چې د ټول

عمر له پاره همدانن ترانې غږوي او د نرو غوږو پرانیزي .

د دغه ګهیځ سپیده چاوده بل ډول و - دروند او هیبتناک .

خوځون و او اروا پالونکی .

ن سهار د (الله اکبر) غږ اولرزوونکی غږ د اسې

خوندور لګیده لکه چې د سري په زړه او رګونو ننوځي ، ویښ

زړونه یې لا بیداروله - جذبې او ولولې یې نورې هم راپاروې او تونده

کړلې .

د هغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلایي پلوشې له بل هر

وخت نه بریښنده او ورځنې وې - د لمر ځېږې د د ښمن تور زړونه

ځیرلي وو او د آزادی او بریمیال مقاومت د پیل او دوام ځرکنې

یې انځور کړي وې .

د غه سهار له بل سهار نه په خوا زیات توپیر سره پیل

شو - ستر ګې یو بل ته د ویلو دپرځاړل اونیوښ د پر ناویلی رازونه

سپړلو ته لیکه کړي وو ، په شوندو او ژبو د خرګندولو د پر نوې

او مینه ناکې خبرې کړ ځیدې .

سیند نن مرام یون نه کاوه ځکه خپو خپو یې په دې تیزې او بې صبرۍ

له یو بل سره تندي جنګول .

د سیند د اړو غاړو ته د نک د نک چنارونه لکه وسله وال

سپاهیان د دفاع او مقابلې لپاره تیار شوي ولاړ وو .

د بریښنا د نابریکې په نهر کې ګپانو د اوبو له تل نه د نن

ورځې د یادوني شنداري ته په له پسې غوټې راوهلې .

د خلکو له ځېرو یو دول مینه ناک هیبت او صلابت

ځلیده - لیري نه د اپرون و آبله ورځ موچي همدغه ورکړي لیدل

او نن مو له نظره تیرول د پر زیات تغییر ترې بریښیده .

پرون چې د یوه بزګر په اوږه بیل او کلنګ و او وچو شونډو

او سپیرو مخ یې د بدې ورځې تصویر وړاندې کاوه ، نن یې پر اوږه

یوه توره بېږي د ایماني پرتم او ځواک ښنداره ښیله او له څیرې یې له

پرواوږده غمونکي انتظار وروسته د یوه فاتح وصال وړانګې

ځلیدې .

نړه وړونکې شنداره وه - پارونکې شنداره او مینه ماتونکې .

نړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځایېدل

تا به ویل په کاشانو کې له یوې مېخې ساه او روح پو کلی شوی - له هرې

تیږې هر کمر - هرې ځانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت

ترانې زمزمه کیدې او چې د سیند د ځپو آواز به د زرګو له غاړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

او څومره ښه خپله کړه باره کړیده ؟

دغه سهار مرغانو د هر وختي د ونو په څانګو کي د خوشالی د اتڼ نغمي پوره کړي وي - په ډېر سرور او وجد یې له یوه ښاخ نه بل ته ټوپ کړ - د اسي شور او زوږ یې جوړ کړي ؤ لکه چې د ټول عمر له پاره همدانن ترانې غږوي او د زړه غوټې پرانیزي .

د دغه ګهیځ سپیده چاوده بل ډول ؤ - درونه ؤ او هیبتناک - خوځون ؤ او اروا پالونکی .

ښ سهار د (الله اکبر) غږ او لړزوونکی غږ داسي خوندور لګېده لکه چې د سړي په زړه او رګونو ننوځي ، ویښ زړونه یې لا بیداروله - جذبې او ولولې یې نوري هم راپاروله او ژوندي کولې .

د هغه سهار د لمرځرک ځلنده او طلایي پلوشي له بل هر وخت نه بر یښنده او ورنګني وې - د لمر ځرکې د دښمن تور زړونه ځیرلي وو او د آزادۍ او بریال مقاومت د پیل او دوام کړنې یې انځور کړې وې .

دغه سهار له بل هر سهار نه په خوړ زیات توپیر سره پیل شو - سترګو یو بل ته دویلو ډېر ځلرل اوزړونو ډېر ناویلي رازونه سپړلو ته لیکه کړي وو ، په شوندو او ژبو د ځرګندولو ډېرې نوې او مینه ناکې خبرې کرځیدې .

ACKU

سیند نن ارام یون نه کاوه ځکه خو څپو یې په ډېره تیزۍ او بې صبرۍ له یو بل سره تندي جنګول .

د سیند د اړو غاړو ته دنګ دنګ چنارونه لکه وسله وال سپاهیان د دفاع او مقابلې لپاره تیار سیخ ولاړ وو .

د بریښنا د فابریکې په نهر کې کبانو داوبو له تل نه د نن ورځې د یادونې ننداري ته پر له پسي غوټې راوهلې .

د خلکو له څېرو یو ډول مینه ناک هیبت او صلابت ځلیده - لیرې نه داپرون و آبله ورځ موچې همدغه وګړي لیدل اونن مو له نظره تېرول ډېر زیات تغیير ترې بریښیده .

پرون چې دیوه بزګر پر اوږه بیل او کلنګ ؤ او وچو شونډو او سپینه مخ یې د بدې ورځې تصویر وړاندې کاوه ، نن یې پر اوږه یوه توره بړې د ایماني پرتم او ځواک ننداره ښیله او له څیرې یې له یوه اوږده غمونکي انتظار وروسته د یوه فاتح وصال وړانګې ځلیدې .

نه ورونکې ننداره وه - پاروونکې ننداره او مینه ماتوونکې - زړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځاییدل تا به ویل په کائناتو کې له یوې مخې ساه او روح پو کلی شوی - له هرې تیږې هر کمر - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت ترانې زمزمه کیدې اوچې د سیند د څپو آواز به د زړکو له غاړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

اود کوم مجاهد دخونبوه لرشلیک سره غبرګې شوې نو د غولې دخونړۍ کوډتا دیوه یونیم کال په ترڅ پروټ زنګ یې له یوې مخې لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرو نو کې د سیمې یوې او بلې برخې ته دوکړې د داو له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر څیرونکو نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرک او نشاط ډیوې درونه احتواج وړانګې ځلیدې . له سترګو مینه - له نویو امیدونه او لږونه او له متوقوت او مهابت ورېده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواک او بیاوړتیا ویاړېدل او دخپلو سوبو او بریاسیو په هنداره کې یې دیوه ملي غروره لارې پرنښه کوله .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره راغونډ شو . تا به ویل چاپې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پر ټکون ایښی و او له کارتوسو ډک کتارونو یې دلمر له وړانګو سره یې ښکلا شغلې شیندلې ، څیرو یې د ایماني پرتم او عظمت غاینده ګي کوله - د تیرو یادونو زاره او کل پلوته یې را تازه کول - د تیرو ویاړمن تاریخ تلپاتنه ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس د توري او سرلوړي د ننګ

د ننګ څلې یې ودانول .

د تهرمانو شملې پورته وې - د ننګ ښادرونه خواره وو د پت پټکي په سرونو مل ول پراته وو - او له عقابي سترګو سترګو یې دیوه ژور او شاهیني لید جولان برېښیده تا به ویل … د محمد جان خان روح غزنوي او همرزانو … آزادي د قافلې … دخپلو وینو … بلوي .

دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور یې د پیښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي بصیرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پریکړې او ځرګندونې وړاندې کولې .

دوه ، درې ګروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تنبتیدلو خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - یو یې له کاه دانې نه را ایستلی - بل به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړی و ، هغه درېیم یې له کلاشینکوف سره د تیښتې پروخت نیولی و - او هم داسې نور یې هم یو یو له پټو ځایونو راروان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سرتیري ولاړ وو او په انقلابي ویښتابه سمبال - او د جهادي بیدارۍ او لید په روحیه ځلاکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي شورا تشکیل اعلان کړ :

اود کوم مجاهد دخوښې لمشلیک سره غبرګې شوې نو دغولې دخونړۍ کودتا دیوه یونیم کال په نره پروت زنګ یې له یوې مخې لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موترو نو کې د سیمې یوې او بلې برخې ته دوکړو د واد له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی ؤ ، چې سړي فکر کاوه ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرك او نشاط ډیوه درونه امحراج وراکې ځلیده . له سترګو مینه - له نویو امیدونه اولرزونه اوله متوقوت او مهابت وریده .

مجاهدینو په خپل ایماني او روحي ځواك او بیاوړتیا ویارېدل او دخپلو سوبو او برلاسیو په هنداره کې یې دیوه ملي غروره لارې پرنښر کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنترول له پاره راغونډ شوي تا به دیل جاې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پر ځنګون ایښی ؤ او له کارتوسو ډك کتاروښو یې دلس له ورانګو سره یې پښتنا یېزه شغلې شیندلې ، حیرونې د ایماني پرتم او عظمت ښایندګي کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل پلوته یې راتازه کول - د تیرو ویارونو تاریخ تلپاته ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس د تورې او سرلوړۍ د ننګ

د ننګ شلې یې ودانول .

د قهرمانانو شملې پورته وې - د ننګ ځادرونه ځواره وو د پت پټکي په سرونو مل ول پراته وو - او له عقابي سره سترګو یې دیوه ژور او شاهیني لید جولان بربښیده تا به ویل چې په اخر سرکې د محمد جانخان روح غزیدلی هغه راژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې په مخکې د خپلو وینو د پیوړ بلوي .

دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور یې د پېښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي بصیرت ، ولسي تجربې او پوهې په رڼا کې یې غوښې پریکړې او خرګندونې وړاندې کولې .

دوه ، درې کروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تښتیدلو خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - یو ځلاه کاه دانې نه راایستلی - بل به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړی ؤ ، څفه دریم یې له کلاشینکوف سره د تیښتې پروخت نیولی ؤ - او همدا رنګه نورې هم بې یې له پټو ځایونو راروان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سړي تیار پې ولاړ وو او په انقلابي وېښتیا به سمبال . - او د جهادي بیداریه او لید په روحیه ځواکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واورېدې ، سلا مشورې یې سره وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي شورا تشکیل اعلان کړ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .

محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .

ډګروال ارکاغرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .

حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر

او . . . . دغبرو په توکه

په غه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او دسیمې او مجاهدینو

قیادت ورته وسپارل شو .

که ووایم چې دیوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه

به نه وي .

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - دوعظ او تبلیغ له پاره د

علماوو څانګه او دغسې د نورو څانګو هستې کېښودل شوې .

دغلته سرې ته تابتیري چې د ولس له منځه راولاړ شوی قوت

کولی شي د دېرو مشهورو سیاستپوهانو - او هغو کسانو نه چې په

سیاست او سیاسي مانورو کې یې دېري خولې بهولې وي بوسیالي

وخېژي او بریمن . او داسې کړنې وکاړي او په نښه کړي چې د دېرو

سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورسېدي رسیدلی . په ربښتیا

هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیاران دي او د حالاتو

به ښه پوه . »

هلته د عصر د مډرني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه

مستواو د جهاني سیاست د دپلوماسۍ متخصصین ، د کې جي بي

د شیطنت او سیاسي تزویر په بڼه کې پخوشو کارپوهانو جنرالانو

سیاسیونو او دپلوماتانو دخپلي غلامانه بقا او دخپل مستکبر بادار په

لاربنوونه د ولسونو د له منځه وړلو او دخپل ناروا تسلط د دوام په خاطر

د کمپیوټر د عصر په سیوری کې پلانونه جوړول

او دلته یو بېوزلي - ځپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو

یې دخپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼاکې

د حق د دښمنانو د لا پوځاني اوبري دلارو یون کاوه

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په ځمکې د منظم

عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن

ماهران لګیا وو .

او دلته په ولسي جامو کې دخادر او درانه پټکي او لوړې شملې

خاوندان .

هلته ټانک و - برق او اور .

دلته ایمان ، جذبه او احساس .

دخلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې

او څېړنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزاګانې

وټاکل شوې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر.

محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال.

ډګروال ارکانحرب غلام دستګیر نظامي قوماندان.

حاجي محمد امان - ملك امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر

او . . . د غږو په توکــبه

پــــــــیدغه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د بسیمي او مجاهدینو

قیادت ورسپارل شو.

که ووایم چې دیوه مقتدر حکومت بنسټ یې کیښود مبالغه

به نه وي.

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د

علماوو څانګه او د غسې د نورو څانګو هستې کیښودل شوې.

د غلته سرې ته ثابتېږي چې د رلس له منځه راولاړشوی قوت

کولی شي د ډېرو مشهورو سیاستپوهانو - او هغو کسانو نه چې په

سیاست او سیاسي ماتورو کې یې ډېري خولې بهولې وي بوسیالې

وښېږي او برېمن. او د اسې کړنې وکاږي او په نښه کړي چې د ډېرو

سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورته رسیدلی. په رښتیا

هم چې «ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیاران دي او د حالاتو

په نبض پوه.»

هلته د عصر د مډرني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه

مستواو د جهاني سیاست د د پلو ماسۍ متخصصین، د کې جي بي

د شیطنت او سیاسي تزویر په بتۍ کې پخوشوو کارپوهانو - جنرالانو

سیاسیونو او دیپلوماتانو دخپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر بادار په

لاربنوونه د ولسونو د له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر

د کمپیوټر د عصر په سیورې کې پلانونه جوړول.

او دلته یو بیوزلي - ځپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو

یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼاکې

د حق د سنګرونو د لا پوخوالي او بري د لاره یون کاوه

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په څمار کې د منظم

عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیك - ستراتیژۍ او فن

ماهران لګیا وو.

او دلته په ولسي جامو کې د خادر او درانه پټکي اولوړې شملې

خاوندان.

هلته ټانك ، - برق او اور.

دلته ایمان ، جذبه او احساس.

د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راووستل شول پوښتنې

او کړوېږنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا کاني

وټاکل شوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمجاهدینو کروپونه دیگې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړی شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تو پان کې د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه وخوځیدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کیدل - د کلو ماشومانو به وړیسې د تکبیر نارې غبرګې کړې - سپین سرو ښځو به ځای پرځای د شکران او دعاګانو په نشارولو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په ډېرو کلماتو ستایل .

دغو کروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې په نښه کولې .

د هیواد هره برخه او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - کرنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی او هره تیږه یو نه ړنګیدونکی مورچل - هره تره د غلیم د ویني تږې ده او هر خوړ د دښمنو د کسکریو د رغړیدو لیوال - خو مره زړه وړونکی او بوږنوونکی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو ننداره د خدای د سرتېرو بندګانو له خیرو وبرېښي - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له سترګو یې د پیاوړتوب او ځواک د ولک سرهسک کړی - له سترګو یې د ایماني پرتم برېښنا وپرقیږي د فکر په ساحه کې یې یوازې د خدای (ج) په لار کې د قرباني تلوسه ولړزیږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفر ځپونکی او آزادی ښوونکی روح راوپاریږي او په حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یوه معنا غوره کړي په دغه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوهم نوم وګڼي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او څومره هیښونکی دی هغه منظر چې پښش لاس د دښمن پروسپیزو او برجوډو بارکونو او پخو تأسیساتو ورووځیږي - د کولیو باران او د اورلمبو د شملي زناوبولي او د خپلې تورې د عظمت نوغ اوچت کړی او وبې رپوي - څومره دادمنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بېوزلی ولس یو بې اسرې ولس د یوه داسې په ځان مغرور او له مادي اړخه ځواکمن طاقت پروړاندې وسله راپورته کا چې تر شاېې د نړۍ ډېر ستر او ډېر لوی شیطاني (استعماري) اقدرت ولاړدی - خو د غه مستضعف ولس راولاړ شي - یون پیل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروکړي - فتح او سوبه یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بري او پر مستکبرینو د مستضعفینو د بریالیتوب ژوندۍ بیلګې وځلوي او سپېڅلو نړۍ ته یو تاریخ جوړوونکی دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوندګڼي - هغه ته ژوند او مرګ یوه معنا لري - د حق په لارکې مرګ د ژوند دوهم (ترلیلاق) نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده ده او جهاد .

د مجاهدینو کرو پونه د یې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړي شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تو پانو د تکبیر د اوازونو ناري په پیلامه وخوځېدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کېدل - د کلو ماشومانو به وریښې د تکبیر ناري غبرګې کړې - سپین ږیرو به ځای پر ځای د شکران او دعاګانو په نشارولو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په ډېرو کلماتو ستایل .

دغو کروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګرونو د جوړېدو کې به نښه کولې .

د هیواد هر ډېره او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - کرنګو نه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی او هره تیږه یو نه ټکیدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هره د دښمنو د کړکړیو د رغرېدو لپاره - ځومره زړه وړونکی او بې - ساري منظره دی چې د ایماني جذبو او ولولو نه ډک د خدای د سرتیرو بندګانو له ښېرو وبرېښې - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له ستوږو د پیاوړو توپو او ځواک دوک سره سمک کړي - له ستر ګو د ایماني پرتم برېښنا وبرقیږي د فکر په ساحه کې یې پراخې د خدای (ج) په لار کې د قربانۍ تلوسه ولړزېږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفر ځپونکی او آزادی ببنونکی روح راوپارېږي او په حرکت یې راولي - نو ځکه ویل کېږي چې د دوی په نزد او مرګ د واړه ورته یو معنا غوره کړي په دغه لار کې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوهم نوم وګڼي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او ځومره هیښ کوونکی دی هغه منظر چې پنځه لس د دښمن او بر ځواکمن پروسپېزو بارکونو او یخو تاسیساتو ورو ځېږي - د کولیو باران او د اور لمبې ښکښې ناوړولي او د خپلې تورې د عظمت تږي او یچت کړي او وینې روي - ځومره د ادمنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بیوزلی ولس یو بې اسرې ولس د یو داسې په ځان مغرور او له مادي ارځه ځواکمن طاقت پروړاندې وسله راپورته کا چې تر شاېې د نړۍ د یو ستر او بل لوی شیطاني استعماري قدرت ولاړ دی - خو د غه مستضعف ولس را ولاړ شي - یون پیل کړي - د ځو ځښت لار خپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروع کړي - فتح او سوبې یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بری او پر مستکبرینو د مستضعفینو د بری لاسې ژوندی بیلګې وځلوي او په نولسمه پېړۍ کې د تاریخ جوړونکی دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوند ګڼي - هغه ته ژوند او مرګ یو معنا لري - د حق په لار کې مرګ د ژوند دوهم تر ټولو لوړ نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده دی او جهاد .

... او یو ځل بیا ترتوپان وړاندې چوپتیا خوره شوه!

د هلیکوپترونو په بدرګه ټانکونو په ډېره تېزۍ پر ټاخه سړک خپلې پولادي ځانې ښخولې. د مخابرې د ماشین موظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکزه د شفرونو په ژبه خبرې کولې؛ پس تندي یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کېږي وېږي لیکي ایستلي وې چې د ډوړو په خېړو کې یې لارې جوړولې.

د زغرو والو شوبلو عسکر د مقابلې ویرې له بل هر خیال او سوچ نه بېغمه کړي وو. د مغو د مغزو په دایره کې د توپك د ډزو او د ګولۍ د لمبو کرښو یکنواخته او ستوماننونکې زلزله جوړه کړې وه.

د یوه مجاهد د غټ پټکي، د کارتوسو ډک کمربند او د ټوپك خونړي شپېلۍ به هغه خپل ځیګرته څېره لیدله. او پر ماشه ایښې ګوتې یې هره لحظه د هغه د زړه مزي راسستول، د ډزو د خوب احساس او دوړو، ګردونو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې.

د توپ د وېرې او سپېرې دښتې د دوه لارې پر سر چې څنګ به للمه غنمو یکرنګ پوښلې وه او د شمال له وږمو سره به د غنمو ځنې لکه دیوه مستانه اتڼ چې یوه بله خوا خوځیدې خوتر خلقي وحشت ورووسته دا دښته تر اوسه شاړه پرته ده.

دلته د ټانکونو او توپونو اربند کتار پند شو او هلیکوپترو پرې د پاسه وزرونه وغوړول.

اوس نو د مقابلې میدان رانودې و. پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرکونې ننداره ترسترګو سترګو کېده.

اوس نو ښایېده چې د ټانکونو او الوتکو تر اور لاندې هر څه نینه شوي وای. هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالي یې بېرته فعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستي ملګرو په بدل کې یې ډېر سرونه د ټانکونو په پښو کې رغړولي وای.

دلته یو ځل بیا لوړ رتبه صاحب منصبانو نظامي میټنګ جوړ کړ. مخونو ته یې د سیمې نقشې وغوړېدې. څوځایونه په ګوته کړای شول. دوه درې ځایونه نور هم په نښه شول. یو ځل بیا هر څه له سره وکتل شول.

... اويو ځل بيا ترتوپان ورانډې چوپتيا خوره شوه !

د هليکوپترونو په بدرګه ټانکونو په ډېره تيزه پرڅاخه سړک خپلې پولادي ځانې ښخولې . د مخابرې د ماشين موظف په ډېر اضطراب او هيجاني حالت کې له مرکز څخه د شفرونو په ژبه خبرې کولې ؛ پس تندي يې د حالاتو د مقابلې هيبت د خولو کوې ورېې لکې ايستلې وې چې د ورو په خېرو کې يې لارې جوړولې .

د ژغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ويرې له بل هر خيال او سوچ نه بېغمه کړي وو . د مغزو د مغزو په دايره کې د توپک د ډز او د ګولو د لمبو کړښو يکنواخته او ستومانوونکې زلزله جوړه کړې وه .

د يوه مجاهد دغت پتکی ، د کارتوسو ډک کمربند او د ټوپک خوږې شپيلۍ په هغه خپل ځيګر ته خپرمه ليدله - او پر ماشه ايښې ګوتې يې هره لحظه هغه د زړه مزي راسستول ، د ډز د خوب احساس او دورو ، کړ دوينو يې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې .

د توپ د وېرې او سپيرې دښتې د دوه لاپې پر سر چې چخوا به للمه غنمو يکرنګ پوښلې وه او د شمال له ور موسر به د غنمو څخه لکه د يوه مستانه اتڼ چې يوه بله خوا خوځېدې خو ترخلقي وحشت او روسته دادښته تر اوسه شاړه پرته ده .

دلته د ټانکونو او توپونو اوږد کتار پند شو او هليکوپترونو پرې د پاسه وزرونه وغوړول .

اوس نو د مقابلې ميدان رانودې ؤ - پل په پل د يوې خونړۍ جګړې مرکونې ننداره ترسترګو سترګو کېده .

اوس نو ښايېده چې د ټانکونو او الوتکو تراورلاندې هرڅه نينه شوي وای - هغوی بايد خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ يې پرېته نعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستي ملګرو په بدل کې يې د ډېر سرونه د ټانکونو په پښو کې رغړولي وای .

دلته يوځل بيا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي ميټنګ جوړ کړ - محفوظ ته يې د سيمې نقشې وغړېدې - څوځايونه يې ګوته کړای شول . دوه درې ځايونه نور هم په نښه شول - يوځل بيا هرڅه له سره وکتل شول

د هرځينځاج راخيستل شو- د غزاوو غرونه بيا پورته شول ، د خيرت راپورونه تبادله شول ، د ورانډې تګ خبرې تېرې شوې او د تيارۍ او حرکت وروستي اطلاع ورکړه شوه .

هليکوپټرو له پاخه سرګ نه د خام سرک لوري ونيو - ټانکونو هم له خام سرک نه د دوړو بربوکي راپورته او پر دوزيو پيل وکړ ، ګرده لارې بوې او بلې خواته وزې کولې - د صاحب منصبانو پرځوندو بريتونو د تورو دوړو پردې يو پر بل پسې غوړېدې او د خولو ليکو پرې له يوې او بلې خوا لکه ور سره نقشې ليکي ايستلې داسې لکه چې پر ځېرو يې د سيمې د نقشې کرښې کښل شوې وې او ياپې د دوی د رسوايې او ماتې لارې په نښه کړې وې

د پولادو اوونو مقابله پيل شوه د ايمان او اوسپنې وغره ونښته .

کولې وچليدې - ټانکونه وغورېدل - الوتکې وغرمبيدې او اوونه ولوړېدل .

د يوې خوا وسله يوازې توپک ؤ او د بلې خوا درانه اتومات توپونه ټانکونه ، بمونه ، الوتکې او ...

جنګ ونښت او بيا تود روان ؤ ، مجاهدينو د کمرو شاته سنګرونه نيولي ؤ ، په ډېر احتياط ان باورې ډزې کولې ، داسې چې کارتوس يې بايد بېځايه ونه لګيږي - دوهم دقت به يې کاوه او داسې ځای به يې

کوت لکه چې په ګوليې نزه نه کيږي - ځکه له هر يوه سره يوازې دوه سوه ګولۍ وې او اوس يې له يوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به يې چې په نښه سم ونه لګيده د زړه تفس به يې داسې تنګ شو چې زړه به يې ورسره سم وبړبيښيده .

د کلاشنکوفونو د ضربه ډزو په نه شليدونکې تسلسل کې به د مجاهدينو د بړې تسپار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف توليې مرمۍ يې په شا شړلې وي .

* * *

درې ورځې کېدې چې د سيمې د شاو خوا استوګنو بورا ګانو - ماشومانو او ټورسرو کړې ورځ په غرونو کې تېروله - سهار به چې لا لمر ځېره نه وه وهلې نو دغرونو خواته به د وړو او تورسرو بيوه نتوره لېکه خوځېده .

تراچې کلي ته راورسيده نو لوړې يې د « بمبئ » په کلي کې د حاجي محمدمنير اخند زاده د کلا پر خوا ټانکونه راوګرځول - له کلا بېګا نتول کسان وتلي وو - خو هغوی يوازې خپل سرونه ايستلي وو کورونه تول ولک پاته وو - تردې چې په تنارو کې د خوراک د يګونه او کټوې هم سلامتې اينبې وې .

د هرځینو جاج واخیستل شو- د غلیمو غورځونه بیا پوره شول ، د خیرت رابوونه تبادله شول ، د وراندې تګ خبر تیر شو او د تیارۍ او حرکت وخت وسوته اطلاع ورکړه شوه .

هلیکوپټرو له پاخه سړک نه د خام سړک لوری ونیو- ټانکونو هم له خام سړک نه د دوړو بربوکه راپورته او په دنوبې پیل وکړ ، ګرده لارې یو په او بل خواته وزې کولې - د صاحب منصبانو پرځونو د برینونو د تورو دوړو پردې یو پربل پسې غوړیدې او د خولو لیکو یې له یوې او بلې خوا لکه د وسره نقشې لیکې ایستلې داسې لکه چې پرځېږو یې د سیمې د نقشې کرښې کښل شوی وي او یا یې د دوی د رسوایۍ او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو اوږینو مقابله پیل شوه دایمان او اوسپنې وغره ونښته .

ګولۍ وچلیدې - ټانکونه وغورځېدل - الوتکې وغرمبیدې او اوږونه وولړځېدل .

د یوې خوا وسله یوازې ټوپک وُ او د بلې خوا درانه اتومات توپونه ټانکونه ، بمونه ، الوتکې او ...

جنګ ونښت اوږینه تود روان وُ مجاهدینو د کمرو شاته سنګرونه نیولي وُ ، په ډېر احتیاط او باریکې وزې کولې ، داسې چې کارتوس یې باید بېځایه ونه لګیږي - دوی هم دقت به یې کاوه او داسې ځای به یې

کوټ لکه چې په ګولیو زړه نه کیږي - ځکه له هر یوه سره یوازې دوه سوه ګولۍ وې او اوس یې له یوه مجهز او تر غاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به یې چې په نښه سم ونه لګیده د زړه تفس به یې داسې تنګ شو چې زړه به یې ورسره سم وبربینېده .

د کلاشنکوفونو د ضربه وزو په نه شلیدونکې تسلسل کې به د مجاهدینو د برې تسمار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولې مرمۍ یې په شا شړلې وي .

* * *

دریې ورځې کېدې چې د سیمې د شاوخوا استوګنو بورا ګانو- ماشومانو او تورسرو کړې ورځ په غرونو کې تېروله- سهار به چې لا لمر څېره نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او تورسرو بېوه نسوره لیکه خوځېده .

تر اوچې کلي ته راورسیده تولوړي یې د « بمبئ » په کلي کې د حاجي محمد منیر اخند زاده د کلا پر خوا ټانکونه راوګرځول - له کلا بېګا تول کسان وتلي وو - حنیفوی یوازې خپل سرونه ایستلي وو کورونه تول ډک پاته وو - تر دې چې په تنارو کې د خوراك د یګونه او کتوی هم سلامتی اینبي وې .

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لاري په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې او بریدونو له اخ او توخ نه غوږ څولې وو. د عسکرو مړي خو زیاتره ترې پاته وو خو د ژوبلو زخمیانو یې نو هم پر اعصابو تېرې چرې نیستې.

کلي ته په رارسیدو تانکونو د کلا خواته وګرځوله خلقیان په یوه ساختګي ناتحانه اندان پر کلا ورننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بل کوټه ورایله شول، کړانبیه ښځو نه یې په خوړا وحشت را ایستل او مېنو ته یې اچول - او دغسې یې د کلا ستري دروازې ته ډینامیټ کېښودل او اور یې ورته کړ - کلا یې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم ډېر ښځې او نه ولوټل حتی د بېوزله کورنیو دیوې غوا ژیړ غوږې یې هم ورسره بنسبودل.

د خلکو د تیار په ترخ کې چې کوم خلقیان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوي د غېږ اخیستلو له پاره بېګناه وژنو ته لاس واچول شو - ډېر کسان ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درک ونه لګید.

له کورونو چې تورسرې - او ماشومان غرونو ته ختلي وو دک دک کورونه ترې پاته وو، کوم یوه یې چې څه وخت میندل او ځینې قیمتي څیزونه یې ښخ کړي چې هغه هم په خو ورځو کې ټول خراب او له منځه تللي وو.

خاروي په شپو شپو په اخوروونو نهر ولاړ وو د ټوپو پیتو او ټانکونو له ډزو. ژوبه هم پرې شلولي بو او یو بل ځای ته تښتیدل خو وروسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بیا به د ډېرو سختو

ډزو او بمباریو پر وخت هم پر اخور کراره ولاړ وو.

عسکري قوا د چک په هوټل کې ځای پر ځای شوه - مجاهدین په شا وخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیاری نیوله چې یو ځل بیا د کفر او الحاد بې ننګه بریخوته د شهیدانو انجام ننداره وښیي نو هغه وو چې په سیمه کې یو ځل بیا ترتوپان وراندې چو پټیا خوره شوه !

خلقي صاحبنصبان او عسکر د لارې په اوږدو کې د مجاهدينو مقابلې او
برېدونو له اخ او ترخ نه غورځول وو. د عسکرو مړي خو زياتره ترې پاته
وو خو د ټوپکو زخميانو يې نور هم پر اعصابو تېرې چېرې نيستي.

کلي ته په رارسيدو تانکونو خپل د کلا خواته وګرځول او خلقيان په يوه
ساختګي ناتحانه انداز پر کلا ورننوتل لکه وحشي ځناور په يوه او بل کوټه
وراېله شول، کړانبيه ښځو ته يې په خوار وحشت راپاسل او مهتوو ته يې
اچول - او دغسې يې د کلا سترې دروازې ته ويناميټ کېښود او اور
يې ورته کړ - کلا يې وسوځوله.

له نورو کورونو يې هم ډېر ښځې نه وايستل حتی د بېوزله کورنيو ديوي
غوا ژير غوړي يې هم ور پسې بېښودل.

د خلکو دنيا ر په ترخ کې چې کورخلقيان وتل شوي وو په ډېر وحشت
د مغوى د غږ اخيستلو له پاره يې بېګناه وژنو ته لاس واچول شو - وېرکسان
ژوندي ونيول شول چې بيا يې هيڅ درک ونه لګيد.

له کورونو چې تو سري - او ماشومان غورځونو ته ختلي وو دک کوټه
ترې پاته وو، کوم يوه يې چې څه وخت ميندلى وه خپل قيمتي ښځونه اينښ کړي
چې ضمير په ځي ورځو کې ټول خراب او له منځه تللي وو.

خاروي په شپږ شپو په اخوړونو نهي ولاړ وو د توپيو ستي او
ټانکونو له وژنو. ژوندي هم پرې شلولي وو او يې بل ځاى تڅتښتېدل
څو وروسته چې له وژنو او جګړو سره اموخته شول بيا به د وړي سختو

وژنو او بمباريو پر وخت هم پر اخور کړار ولاړ وو.

عسکري قوا د ېڅك په موټل کې ځاى پر ځاى شوه - مجاهدين په
شا وخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره يې تيارى نيوله چې بيا د کفر
او الحاد بې ننګه بريځوته د شهيدانو انجام ننداره وښيي. نو ځکه ورو چې په
سيمه کې يو ځل بيا ترټوپان وراندي چې پټيا خوړه شوه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او د سهار لمونځ یې د فتحې پر میدان ادا کړ!

ماز یګرنی لمر له درې څخه په تیزۍ سره خپله لمن ټولوله - پل په پل یې د غرونو له لوړو نه لوړو څوکو سره خپلې وروستۍ وړانګې ځلولې او لاهو ... غونډیو سره یې ځنګله سره بڅونه رڼا په مخه ښه کوله.

د درې د دواړو خواوو غرونه د تل په شان په باعظمته او ښایسته انداز د نګې غاړې ولاړ وو او په ډېر غرور یې د خپل هېوادو بېرونو او ویاړ ننداره کوله. هر څومره چې لمر ورو ورو ته نژدې کېده او ژېړېده دومره په سیمه کې د یوه بریمن خوځښت ازانګې خپرېدې.

د مجاهدینو یوه ډله په یوه نرۍ لیکه د غونډیو له پاسه جګېدله او کوزېدله شا وخوا دلې دلې ټوپک پر اوږو ځوانانو د انتقام او غورځنګ د جذبو او ولولو په توپان کې د یو غیر عادي هیجان او اضطراب څرګندونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله

له سترګو یې داسې برېښېده چې د دې پرځای چې ځان ته یې پام وي
کوم بل لیرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېر دی .

د خلکو اوږده کتارونه خوځېدل - مخونه یې د بګرېو پېښ شملو
پټ نیولی وو چې یوازې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلیدې .

د وګړو یو جوړ او بهیر له ګربو وېږولارو د نیوي نقطې شاو خوا
راغونډېده .

د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پېښو له ښکالو سره دلاړې په اوږدو
کې د کوروڼو له ماموڼو د سپین سرو ښځو د دعا ګانو انګازه ورسره
غبرګېده . د کلیو ځمکې ته د ماشومانو وږې وږې ولې د دغه خوځښت ننداري
ته ولاړې وې - داسې ښکارېدل چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه مینې
هیبت او وجد ځلکونې بریښنا بیزه تنه برېښ تمثیلاوه .

د ماښام دلماځه وروسته د کوروڼو سپین سرو "لا له خپلو
اوږدو دعاګانو نه وې ولاړې شوې چې د توپکو د ډزو ننداریزو بارو نو
د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې ، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل -
زیاتیده او د امیدونو او هیجانونو سمندر ستوپاڼي کېده .

ستوری یو یو د آسمان پرتندي ځلیده - سپوږمۍ په ورو
تلوسه د غرونو له کنډوونه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې
ننداري ته سر راپورته کړ - مجاهدینو له شلو رو خواو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په ښکلې هوتل کې یې ځای نیولی و تر محاصرې لاندې
ونیو .

د چک هوټل د مرمرینو دېلیزونو رنګین ماحول هغه غزاني دلکشي
نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټه نه پورته کېده .

عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې کوټې د کلاشنکوف په ماشه خوځولې
هغه هم دخپلو کمونستي منصبدارانو له ویرې چې په ډېر لیونتوب به یې پر
عسکرو د غوسې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې
هڅول .

د هوټل د شیشو تر څو د عسکرو او منصبدارانو پرمخ خپلې منګولې
ښخې کړې وې - او له هر لوري د مرګ کیو پلوشې د تیارې په سینه کې یو
او بله خوا ځغلیدې .

مجاهدینو د ریو خواو نه خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوره
دامن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې ..

او چې شپه څومره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل
ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره ټینګیده له دښمن لوری او لوړون
ورکېده .

د هوټل دننه دخلقیانو او صاحبمنصبانو ترمنځ د مجاهدینو د
بریدونو د مخنیوي او تګلارو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د
مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاس ورکړې وه - څینو به یوه طرحه وړاندې

کوله

له سترګو یې داسې برېښېده چې د دې پر ځای چې ځان ته یې پام وي
کوم بل لیرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېر دی.

د خلکو اوږده کتارونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پر شملو
پټ شوي وو چې یواځې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلېدې.

د وګړیو جوړګ او بهیر له ګړیو وږو لارو د یوې نقطې شاو خوا
راغونډېده.

د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پښو له ښکالو سره دلاړې په اوږدو
کې د کوږو له ټاموښ د سپین سرو ښځو د دعا ګانو اسګانه ور سره
غبرګېده. د کلیو مخې ته د ماشومانو وړې وړې ډلې د دغه خوځښت ننداري
ته ولاړې وې - داسې ښکارېده چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه مینې
هیبت او وجد ځلکونو برېښنا بیزه شوې برېښي تمثیلاوه.

د ماښام دلمانځه وروسته د کوږو د سپین سرې لا له خپلو
اوږدو دعا ګانو نه وې وزګارې شوې چې د توپکو د ډزو تندرېزو بارېدنو
د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل -
زیاتېده او د امیدونو او هیجانونو سمندر [illegible] توپاني کېده.

ستوري یو یو د آسمان پر تندي وځلیده - سپوږمۍ په ورو
تلوسه د غرونو له کنډوونه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې
ننداري ته سر راپورته کړ. مجاهدینو له شلو ورو خواوو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په ښکلي هوتل کې یې ځای نیولی و، تر محاصرې لاندې
ونیو.

د چک هوتل د مرمیو د هلیو نو رنګین ماحول هغه غږانو دلکشي
نه درلوده، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټ نه پورته کېده.
عسکرو په ډېره ستوماني خپلې ګوتې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې
هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له وېرې چې په ډېر لیونتوب به یې پر
عسکرو د غوسې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې
هڅول.

د هوتل د شیشو تو تو د عسکرو او منصبدارانو پر مخ خپلې منګولې
ښخې کړې وې - او له هر لوري د مرګ کیپ پلوشې د تیارې په سینه کې یو
او بله خوا نغښلیدې.

مجاهدینو د ریو خوا وو ته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه
دامن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه سنتنې لړزولې..

او چې شپه څومره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل
ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره ټینګېده له دښمن لوري اولسون
ورکېده.

د هوتل دننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د
بریدونو د مخنیوي او تکرلو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د
مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاس ورک کړي وه - ځینو به یوه طرحه وړاندې

کوله او خپلو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهاد ول او په یوه او بل به یې د سلامتۍ تړوونه لګول . او په پای کې به یې توله ډوګ او تاو سیا د خپلو عسکرو په ولو - کنځلو - ترټلو او ډېرلو سره او یا د شاوخوا په کلو او کوڅو د مشکو او درنو ماشینډارو په بې دریغه ډزو شپې د ورځې مهیبه او درنه بڼه نیولې وه .

سپوږمۍ د اسمان پر تتو خپلې پلوشې خپرې کړې وې - د اسې ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو پر کوڅو ناست بې غیرتي او شرمیدلي ماته پر کړکیو ښکاره خاندي د مجاهدینو خوشنده سیورۍ چې پل په پل ور ورانده پتک مخه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یې له بله اوښتل او بشتل .

سپینه ن بیا مراړ یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی اود ډزوله خونده یې خپلې خپې ویدې کړې دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او ورسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سړېدل او ډزې ئې ولاړې په ولاړکراریدې - د تېښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان ترې د شپې په تیاره کې نا معلوم لورې ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته بېرته وه او هغه د تسلیمیدو مخه وه - او د تسلیمیدوله تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ته بغرانده لمبې ترې چارپېره شوې ؛ که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاریدلي او تهریدلي ولس په لاس ورته ورشي خه لوبې او

غرې به پرې وکړي ؟ خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د بېرته بېرته زیاتې او سختې شوې .

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکاریده چې د مجاهدینو د سوبې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زېرې کوي .

د پیدې کلي د جومات داذان له (اللّٰهُ اَکبَرُ) سره د دښمن د - تسلیمیدو غږ پورته شو و سله یې پر ځمکه کېښوده ، مجاهدین فاتح پرې ورو وختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان اداکې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله او ځینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د سلامتۍ توروونه لګول . او په پای کې به یې تول زوړ او تاو سیا د خپلو عسکرو په وهلو - کنځلو - ترټلو او شړلو سړاوه او یا د شاوخوا په کلو او کورونو د مشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو : شپې د ډېره مهیبه او درنه بڼه نیولې وه .

سپوږمۍ د اسمان پر تنتر خپلې پلوشې خپرې کړې وې - د اسې ښکارېده لکه چې د روسي غلامانو په مرګونو ډار بې غیرتۍ او شرمېدلې ماته په کړو کړو خاندې ، د مجاهدینو خوځنده سیورې چې پل په پل یې د ورانډې ټک مخه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله او ښتل او ښتل .

سیند ونن بیا مراو یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې څپې ویدې کړې دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګېده او ورسره د دښمن د مقاومت بورجلونه نړېدل او ډزې یې ولږه په ولږه کرارېدې - د تېښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان ترې د شپې په تیاره کې نا معلوم لوری ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته بېرته وه او هغه د تسلیمېدو مخه وه - او د تسلیمېدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ږېغ زانده لمبې ترې چاپېر شوې ؛ که تسلیم شي او ژوندی د دغه پارېدلي او تهېدلي ولس په لوټو ته ورشي څه به لوبې او

غرې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهېدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د پېرزه بېرته زیاتې او سختې شوې .

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل د اسې ښکارېده چې د مجاهدینو د سولې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زېری کوي .

د پېرې کلي د جومات د اذان له (اللّهُ اَکبَرُ) سره د دښمن د - تسلیمېدو غږ پورته شو وسله یې پر ځمکه کېښوده ، مجاهدین فاتح پرې ور ورختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان ادا کړ .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او تول ولس د ورور ولۍ په مزي سره راغونډ شوی و

خلکو خپلې ورځنۍ چارې په عادي توګه پرمخ بیولې او د خپلې خوارۍ او مزدورۍ په خولو کې ډوب وو. یوې خواته به چې سرې کتل نو یو داسې تحول او اوښتون به یې تر سترګو شو چې هر څه به ورته بدل او بل ور بریښېدل تر دې چې د خلکو په څېرو کې هم د یوه ژور بدلون نښې ځلېدې. خود هم دغه بدلون بلې خواته یو داسې آرام او مطمئن ماحول مسلط و چې وګړو به پوره ډاډ خپلې ژوند چارې ترسره کولې، داسې لکه چې هیڅ هم نه وي پېښ شوي، کراه کراري وه او د خلکو د اند ښښنو پر ژبغرانده او را و به توی شوي وي.

کله چې په افغانستان کې حکومتونه ټینګ و ولایتونه، ولسوالۍ او علاقدارۍ فعالې وې، هم لا پد غسې یو امناک او ډاډمن چار پېرچل کې چا ساه نه وه اخیستې سرې حیران شي چې پد غسې بحراني او خطرناکو حالاتو کې چې یو ولس په ټش لاس له یوه

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي څنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پیوستون
او د یوې خوځې بولۍ دولسونو ترمنځ رابینې وغځوي.

داد افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو
شرایطو کې وکړی دملي کټو په جهت او د هېواد د پت او آزادۍ د دفاع په لارکې پخپله
سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وترل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په دغسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د
هغو بېلګه نور البر میندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او حکومتونو د ټینګښت پر
وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام چاپېرچل کې د همدغه ټولنې له کوټو
هم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې هېڅ یې د سیمې پر دفاعي کربښو کې سنګرونه
نیولي وو پالل او د هغوی دارتیاوو پوره کول ټول د ولس پر غاړه وو. هر سنګر ته
خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان اونوبت
ترتیب او تعمیل هم د ولس کار و. هره ورځ هرکلي په خپل وار بیله کوم شور
او کړکېچ څخه پخې ډوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جوماتونه یې رارسولې
هلته به د نوبت له مخې په د پر نظم او اوډون سنګرونو ته رسول کېدې داسې
چې نه یوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سرې فکر کاوه چې دا
کار و نه پخپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې بریښېده. ولسي قرارداد ونو هر
څه تنظیم او عیار کړي وو.

هرکلي ته ځانګړې مشر ټاکل شوی و خود ځواني «ملک» په بنه نه بلکې یو
ولسي مشر. د کلو د غو مشرانو بیا د سیمې په سطحه کې مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا
کې برخه درلوده. پدې ډول ځواني دخانۍ او ملکۍ وروست او مستبد نظام خپل
ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم به څه نیمګړتیا او کمزورۍ نه لرلې او یا به یې
د طراحانو او کړځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتی نه وي شوی بلکې زما هدف
د عمومیاتو لوری دی چې څه وړ به حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي.
را ولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سیمې برېدونه ټاکل شوي وو. له برید سره سم د مجاهدینو بیرغونه
رپېدل او د خپلې ربا په شپو کې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم تسرا فې غږ ولې. دلته
د مجاهدینو وروستي ربا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول ترڅنګ یې د
دفاع د لومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترنورو مهمو ځو
او مرکزونو پورې غزېدلی و، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په
اړه ترې کټوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د
استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ وچې ځوا به ځوانو هلکانو
د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتیرۍ

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي خنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پېیوستون
أو د یوې خوځې بولۍ د ولسونو ترمنځ رابېنې وغځوي.

داد افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو
شرایطو کې وګړي دملي ګټو په جهت او د هېواد دپت او آزادۍ د دفاع په لارکې پخپله
سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وترل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په غسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د
هغو بېلګه نورا لبر ميندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او حکومتونو د تېنګښت پر
وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام ځا پېرچل کې د همدغه ټولنې له کوټو
جم وتلې ده.

*　*　*

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې هېڅ یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه
نیولي وو او د هغوی د ارتیاوو پوره کول ټول د ولس پر غاړه وو. هر سنګر ته
خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت
ترتیب او تعمیل هم د ولس کار و. هره ورځ هر کلي په خپل وار بېله کوم شور
او کړکېچ څخه پخې ډوډۍ، ټولولې او د سیمې لوی جومات ته به یې رارسولې
هلته به د نوبت له مخې په دېر نظم او اوډون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې
چې نه یوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سرې فکر کاوه چې دا
کارونه پخپله کېږي دا هر څه یوه معجزه غوندې بریښېده. ولسي قرارداد ونو هر
څه تنظیم او عیار کړي وو.

هر کلي ته سپین ږیري مشر تاکل شوی و خود ځواني «ملک» په بڼه نه ، بلکې یو
ولسي مشر. دکلو دغو مشرانو بیا د سیمې په سطحه بل مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا
کې برخه درلوده. پدې ډول ځواني د ځانی او ملکي وروست او مستبد نظام خپل
ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم بشپړه دیموکراتیا او کمزوری نه لرلې او یا به یې
د طراحانو او کړځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتی نه وي شوی بلکې زما هدف
د څومیاتو لوړۍ دی چې څه وړ په حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره رانږدې
راولا ړیږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

*　*　*

د سیمې برېدونه تاکل شوي وو. له برید سره سم د مجاهدینو بیرغو نه
رپېدل او د خپلې ربا په شپو کې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم ترانې غږولې. دلته
د مجاهدینو وروستۍ ربا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول ترڅنګ یې د
دفاع دلومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترپنورو مهمو ځو
او مرکزونو پورې غزېدلی و ، چې وخت پروخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په
اره ترې کټوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه ،کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د
استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ وچې ځوا به ځوانو هلکانو
د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه مڼې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتېرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغلاندخه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې دچا مال اوحیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواگانو نه پرولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه گردې ربړې او ارې شوې بشکارېدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دیو بل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت د لیونتوب او دګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر د پره گرد جنه کړه او هغه شورایي نظام یې دګوندي مسابقو او ګوندیو د اختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي او ښتون دژوندانه دعادي حالت د استقرار او پاینت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنګونو کې د سیمې د ښوونځیو ودانۍ روغې رمتې پاتې وې او د برېښنا فابریکه داولس په ګټه فعاله وساتله شوه .

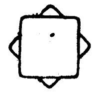

. . . او سهار لمر لاخیره نه وه وهلې . . .

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله راورسېدلی ؤ داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندي پورې سړک تهول ټانکونو او نورو پوځي وسیلو اولاریو نیولی وو چې مخ په وړاندې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روادي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري داورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخته او دتانک او بم له مقابلې هم ګرانه ، دا دولس اعتقاد ؤ او ولسي انګیرنه .

لمر لا نه ؤ ختلی، خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلی وو بزګرانو چې پروني دقوي دراتګ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په اړه دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د مېندو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېرشي . خود

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغلا مخه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې دچا مال اوحیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې او اړې شوې نښکارېدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پر سخت مخالفین هم دیو بل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت دلیونتوب او ډګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر ډېره ګردجنه کړه او هغه شورایي نظام یې د ګوندي مسابقو او ګوندیو د اختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي او ښتون دژوندانه دعادي حالت داستقرار او پاینت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنګونو کې د سیمې د ښوونځیو ودانۍ روغې رمټې پاتې وې او د برېښنا فابریکه د اولس په ګټه فعاله وساتله شوه .

. . . او سهار لمر لا خیره نه وه وهلې . . .

یوځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله رارسېدلی ؤ داسې چې له میرویس میدان څخه ترارغندی پورې سړک ټول ټانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریونیولی وو چې مخ په وړاندې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه ، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روادي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله داچې دوی د اسلام په لارکې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري داورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخته او د تهانک او بم له مقابلې هم ګرانه ، دادولس اعتقاد ؤ او ولسي انګیرنه .

لمر لا نه ؤ ختلی ، خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون دقوې درانګ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په اړه دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د میندو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی همداڅرنګه داسې هره ورځ د توپو له آوازې او راکټو سره هغوی کار پر مخ بیولو دې. زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کښتونه به وسوځېږي او بښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم له دغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ نه بې برخې شي.

هغوی مجبور دي. د خپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول، خو دومره هر یوه وویل: چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده ځوک واره پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بېباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غړو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ګڼانګړي درانده انداز د اولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر شاناست و. له ستړکو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستي سلګۍ پورې د جنګېدو هوډ.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تیلفون اندول وګرځاوه او د معمول خلاف یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ. د تیلفون غوږی یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکری انضباط او نظم څو مختصري جملې وویلې او د حرکت بولله یې وروکړه.

د لږې شیبې له پاره یو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس د نري اوترخې موسکا یوې لنډې شیبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د بانده د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت تر سترګو کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د یې جلبه واکمنۍ، لنډغرۍ او د سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو وېرولو نکې مرکز و، داڅه وخت بله بڼه غوره کړې وه. بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدی او نورې خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو د ناروا واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفین او محافظین ګرندی او په جدی څېره کې د دفترونو نه تلل او راتلل او په بېړې سره به یوه لوري ته روانېدل.

دقوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوی او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسې غږ خپور او د غزا ډول وډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې حرکت راکړی وی او څومره لاره یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې د لارې د دوړو او ګردونو پیکه ښېناسته وه - دوی بنه ستړي وو خو د ستومانۍ نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یوه ناانډوله جنګ ته روان وو خو د پښتانه او مانۍ فکر نه و. ورسره دوی له یو توپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټپا نکونو، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورتږدې کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې تر سترګو کېدل.

له هغې خوا ترغا سنونو پورې ټوک وسله وال د دښمن دغړو الوتکونو په بهیر کې روان و

هغوی همداڅرګند ؤ که داسې هره ورځ د توپ له آوازې او راکټو سره هغوی کار پرېږدي زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاته شي. کښتونه به وسوځېږي او ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.

هغوی مجبور ؤ. دخپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول، څو دومره هر یوه وویل؛ چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده څوک واړه پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بیاري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ګانګری درانده انداز داولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر شا ناست ؤ له ستړکو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو دول ټریخ او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستی سلګۍ پورې د جنګېدو هوډ.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تېلفون انډول وګرځاوه او د معمول خلاف یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ. د تېلفون غوږۍ یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکري انضباط او نظم څو مختصري جملې وویلې او د حرکت بولې یې ورکړه.

د لږې شېبې له پاره یو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس دنرۍ اوترخې موسکا یوې لنډې شېبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د با ندې د ساتونکو په ستړکو کې یو مهیب حرکت ترسترګو کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو دبې جلبه واکمنۍ، لنډغرو او د سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو وېرولو نکی مرکز ؤ، دا څه وخت بله بڼه غوره کړې وه، بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.

ننن دغه دفتر بیا څه بل دول ښکارېده څو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو د ناروا واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفین او محافظین ګړندی او په جدي څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او په بېړه سره به یوه لوري ته روانېدل.

دقوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوي او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسۍ غږ خپور او دغزا دول وډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې حرکت راکړی وي او څومره لاره یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې د لارې د دوړو او ګردونو پیکه ښنه ناسته وه - دوی بنه ستړي وو خو دستومانۍ نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یوه نا دوله جنګ ته روان وو خو د په شا ټک او مانۍ فکر نه ؤ. وروسره دوی له یو توپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټپا نکونو، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورننوتې کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې ترسترګو کېدل.

له هغې خوا ترغا سنونو پورې توک وسله وال دښمن دزغرو، الوتکو او ټانکونو په بهیرکې روان ؤ

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لدې خوا پښتنې اېپلې په نس ورېږي مجاهد په خپلو پښو پلې یون کاوه.

له هغه لوري د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلي او بې وسیلې مجاهدینو درانده، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه دحق او باطل د لبنکرو مقابله پیل شوه ـ کولي وچلېدې ټانکونو ځمکه ولړزوله او الوتکو داورګولي واورولې.

سهار لمر لا څېره نه وه وهلې او د دنګو غرونو پر څوکو د لمر طلایي وړانګو لا د نورکرښې نه وې ایستلې چې د غرونو پر امتداد د سروګولیو پلوشې خپرې شوې او وریسپې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله دالوتکو مهیب کړس د دښمن د نرېدلې او وارخطا موقف څرګندوی وکړه ـ لدغو لړزونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان د خپل خوږ بستروکې راکښېناستل ـ د پوښتنو په ډک انداز یې یو بل ته وکتل ـ زړو پوهېدل ـ په پټه خوله یې یو بل ته څرڅواره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د هرڅه سره وویل او د یو بل په زړه وپوهېدل ـ د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پټرکورونو ورخېژي داوبوس په ډزو به یې کورنړېږي، الوتکې به پرې بمونه غورځوي ـ په پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي ...

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که قوه وړاندې تېره شي د هغوی د سرخطر دی.

هلته جنګ بنه تود روان ؤ، مجاهدینو په دریو برخو کې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو ـ لدې خوا به د مجاهد د ټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند وماشینګنو او توپونو یو دوامدار باړ وچلېد ـ سرې به فکرکاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پر مورچل شوی هغه خو څه کوي کانې به هم اوره شوي وي او ځمکه به پر بل مخ اوښتې وي، خو چې کتل به دې بیا به له هم هغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نو ګولې به وختي د د ښمن پر بدن مښتي وه.

بنځو خپلې کانې چې د پخوانیو پاچاهانو د وخت کومه نیمه بندکړې روپۍ وه له ځینو نورو څیزونو سره یو ځای بل ځای ښخولې ـ چې یو ځای کې به یې ښخښې کړې نو زړه به بیا څه ورته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یو وړې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نو رخو څه کوې چې د کورونو دزېرو غوړو په لوټلو هم دریغ نکوي.

قوه له وړاندې تګ څخه پاته شوه خو جګړه په پوټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاک کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به ویل: ما ته د دښمن له وېشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل او له وحشت څخه ډکه تېښته خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیوني تېښتې لذت یاداوه، او به یې خندل او بیا به یې پورته وغورځولې او په خندا کې په ورک غږ به یې ویل: ما ته یې د ګولیو په باران کې دوی دا بې ایمانه تړیکې خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخی له مخې ویل: زه یې له تندي پرته بل ځای نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه اولدې خوا پښتنې اېبلې په نس وریې مجاهد په خپلو پښو پلې یون کاوه .

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده ، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول .

په یوه لیکه د حق او باطل د لبنکرو مقابله پیل شوه . کولې وچلېدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داورکولې واوورولې .

سهار لبرلا څېره نه وه وهلې او د دنګو غرونو پر څوکو دلمر طلایي وړانګو لا د نور کربنې نه وې ایستلې چې د غرونو پر امتداد د سروګولیو پلوشې خپرې شوې او ورپسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله دالوتکو مهیب کرس د دښمن د نرېدلې او وارخطا موقف څرګندوي وکړه - لدغو لړزونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان د خپلو خوږ بستر وکې راکښېناستل - د یوښتنو په ډک انداز یې یو بل ته وکتل - زړو پوهېدل - په پټه خوله یې یو بل ته څو څو واره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د پرڅه سره وویل او د یو بل په زړه و پوهېدل - د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل . چې اوس به ټانکونه د هغوی پزکورونو ور څېږي دا و بوس به ډزو به یې کورنرېږي ، الوتکې به پرې بمونه غورځوي - په پلار ، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي . . . .

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که قوه وراندې تېره شي د هغوی د سرخطر دی .

هلته جنګ بنه تود روان ؤ ، مجاهدینو په دریو برخوکې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو - لدې خوا به د مجاهد د ټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو د وامدار باران وچلېده - سرې به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پر مورچل شوی هغه څه کوي کاڼي به هم اوره شوي وي او ځمکه به پر یو بل مخ او ښتې وې ، خو چې کتل به دې بیا به له همغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نزګولې به وختي د د ښمن پر بدن مېښتې وه .

ښځو خپلې کاڼي چې د پښتو پاچاهانو دوخت کومه نیمه بندکړې روپۍ وه له ځینو نورو ځیزونو سره یو ځای بل ځای ښخولې - چې یو ځای کې به یې خښتې کړې نو زړه به بیا څه وړته وویل په هغه ځای به یې باوره شوې بل ځای ته به یې یوړې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نور څه کوي چې دکورونو دزېرو غورو په لوټلو هم دریغ نکوي .

قوه له وړاندې تګ څخه پاته شوه خو ځکه په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه .

محمد نبي مجاهد به ویل : ماته د دښمن له ویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغږېدل اوله وحشت څخه د که ښتېتې خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیبونې ښتېتې لذت یاداوه ، و به یې خندل او دی به یې پورته وغورځولې او په خندا کې په ورک غږ به یې ویل : ما ته یې د دې کولیو په باران کې دوی د ا بې ایمانه تر پکې خوند راکوي .

هغه به کله ناکله د شوخی له مخې ویل : زه یې له تندي پرته بل ځای نه

په نبنه کوم خدای بې غیرته چېرته په تندي لګېږي‌دا هر یو په شا لګېږي هر مردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټاټک نه د یوه صاحبمنصب کېن لاس سبکاره شو د ځنګ بجاهد ته یې وویل که مې ستر ګو کار کولی نو د ساعت عقرب مې یې په نبنه کاوه ته ګوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټاټک، لاری او...... یو ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پر ما شر کوټه نه راکاوله.

خدای خبر چې د کوم مجاهد د ټوپک مردک د جبهه خانې پر مو ټر ومښت چې د ټانکونو له منځه یو درز او لمبې پورته شوې.

داو لمبې دومره ژبغرانده او چاودنه(راسې) سخته وه چې نژدې ټانکونه او لارې یې ممغلبه پچلول مبوکې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلې شوای نو بیا یې نه سمه کتله او نه کړه.

او چې له کابل نه د تښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو هغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له ځاورو خاورو او هوا نه څه کوي چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او بریدونه کېدل. داسې چې هر کوم هرې ډېرې، هرې اوفې او هر بوټي پرې باروته چلول.

...او په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلي حکومت دې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او ننواتو له لارې ځیني اقوام و ته د هغوی سپین ږیري او مشهوري خبرې چې په کابل کې د دوی د وحشت تر چړې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هغوی چې په کابل کې یې د ورځکو مشهوري خبرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموریتو نومونه نیول شوي و چې د ورد ګو چک ته منسوب او لاد څرخي پله د زندان میلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځو کې د داخله وزارت د ماموریتو د دوی د خورلو په سالون کې راغونډ کړای شول.

دا هغه وخت و چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر و، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو د لوی قوماندان انجنیر علي شاه پیمان په لاس کې و.

علي شاه پیمان چې یې امیني خلقي او لکه(امین) د مارغوندې ښایسته و د

په نبنه کوم خوداپي غیرته چېرته په تندي لګېږي‌دا هر یو په شا لګېږي هرمردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لوېږي په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب کېږ لاس سنګاره شود څنګ بجاهدته یې وویل که یې سترېکوکار کولی نو د ساعت عقرب یې یې په نبنه کاوه ته کوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لاری او...... یو ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پرماشه کوته نه راکاږله.

خدای‌خبر چې د کوم مجاهد د ټوپک مرګک د جبهه خاني پر موټر ومښت چې د تانکونو له منځه یو دزز او لمبې پورته شوې.

داور لمبی دومره ژبغړانده او چاودنه شخته[راغې] وه چې نژدې تانکونه او لاری یې همغلته پچلول مبوکې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلی شوای نو بیا یې نه سمه کتله او نه کړه.

او چې له کابل نه د تښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو هغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له خاورو خاوو او هوا نه څه کوي چې د څمکې له تل نه هم ډزې او بریدونه کېدل. داسې چې هر کمو هرې ډبرې، هرې اونې او هر بوټي پرې باروته چلول.

...او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلی حکومت دې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او نسواتو له لارې ځینې اقوام وته د هغوی سپین ږیري او مشهور ي خبری چې په کابل کې د دوی د وحشت ترچې‌ږ لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هغه ؤ چې په کابل کې یې د ورکو مشهورې خبرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموریتو نومونه نیول شوي ؤ چې د ورکو چک ته منسوب او لاد څرخي پله د زندان میلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځو کې د داخله وزارت د ماموریتو د وودې خوړلو په سالون کې راغوند کړی شول.

دا هغه وخت ؤ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر ؤ، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو لوی قوماندان انجنیر علی شاه پیمان په لاس کې ؤ.

علي‌شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه[امین] د مارغوندې ښایسته ؤ د

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېرکړ اوفرکې رانوښت، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له ورډکو سره ډېره زیاته مینه لرم دا یې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دی په تېره بیا پر ده ډېر ګران دی.

ده په شرافت سوګند یاد کړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو بنځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونو کې داستوګنې څخه ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی وړ دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو تهوله سیمه ورباندې په بل ځ واړوي خوزما دا حالت بدغه مېړني اوغیرتي قام نه لوړېږي نوداسې یو کار باید وشي چې د دواړو خواوو یعنې حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وېړکو په مقابل کې دسختوجګړو اوعسکري عملیاتو تجویز ورکاندې کوي خوزه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دی دهغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شوېو کسانو ته مخ وکړ څاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره بنه سلوک ونکړي خوهر څه چې درسره کوي بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبرو کې دچک ماموریتونه تر پلاله لاندې یواخطار اوګواښ هم ورلاندې شو او هغه دا چې داماموریت دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو د ډرور -

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبرو ته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سړی فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي اوهسې یې سترګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیا ماته کړه اود نورو په نمایندګۍ یې ځوخبرې وکړې ده هم دقام په دغه دردوونکي حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دڅوتنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشارې په ترځ کې وویل حکومت اوس هم د دې دول عملیاتو په برخه کې صرفه نه کړي خوله دې لارې ځخه یې کامیابي نه ده تر لاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان یو د بابالالا شامحمود او بل دبوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی دېولړ مسکو تېتو - وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته د جرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړ او یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په ماښګر دوه هلیکوپتر الوتکې په ډېر لوړوالي سیمې ته نتوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پر الوتکو یې بنې ډېرې کولې وچلولې هغه کولي الوتکو ته رسېدې چېرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل اوهغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکو له پاسه سپینې پاڼې شیندلې اوچې ترڅو ځمکې ته راورسېدې نودتولو پام هغه خواته وو، ماشومانو به منډې پسې وهلې اودالوبه دهغوی دلرې شیبې د ساتېرۍ بنه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چابه له قهر اوخېتم ځخه ټوټه کړې - چابه بېزه ایستواچولې او یونیم به فکر ورته یووړ خوعمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم دماتې سندګانه اوبېل ته به یې د دغو پاڼو په بنودلوداسې

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېر کرار اوفرکې راننوت، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه ددېوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېره زیاته مینه لرم داچې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دی په تېره بیا پر ده ډېر ګران دی.

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو بنځو اوماشومانو ته دجګړې له امله په غرونوکې داستوګنې ځنډ ورپیښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی وړ دی خو په ضمن کې یې ددې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو تهوله سیمه وربانديې په بل ځ وار وي خوزما دا حالت بدغه مېرني اوغیرتي قام نه لورېږي نوداسې یو کار باید وشي چې ددواړو خواوو یعنی حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګونه داسې کسان شته چې د وردګو په مقابل کې دسختوجګړو اوعسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خوزه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دی دهغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شویو کسانوته مخ وکړ څاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خوهر څه چې د رسره کوي بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبروکې دچک ماموریتونه تر پلاله لاندې یواځطار اوګواښ هم وړاندې شو او هغه داچې داماموریت دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ډېرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو ډارو —

اندېښنو لوخرې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبروته نه بلکې خپل ژوند او سباته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سرې فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي اوهسې یې ستړګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیا ماته کړه اوډنورو په نماینده ګۍ یې څوخبرې وکړې ده هم دقام پدغه دردوونکي حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دځوانو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشارې پرته کې وویل حکومت اوس هم د دې دول عملیاتو په برخه کې صرفه نده کړې خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان یود بابالا شامحمود اوالله دبوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی دیولړ مسکو ټیټو — وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واوړول چې باید وردګو ته دجګړې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په ماښګر دوه هلیکوپترالوتکې په ډېرلوړوالي سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلومورچو دپاسه ناست وو پرالوتکو یې بنې د ډېرې کولی وچلولې هغه کولی الوتکوته رسېدې چېرې شوې اوکېدې شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل اوهغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکوله پاسه سپیني پاڼې شیندلي اوچې ترڅو ځمکې ته را رسېدې نو دتولو پام هغه خوانه ووماشومانو به منډې پسې وهلې اودالوبه دهغوی دلږې شیبې دساتېرې ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چا به له قهراوخښم څخه ترو ته کرې- چابه بابېزه ایستراوچولي اویونیم به فکر ورته یووړ خوعمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم دماتي سند ګاڼه اوبیابل ته به یې د دغوپاڼو په بنودلو داسې

څرګنده وله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو پاڼې یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي ؤ:

دلوی خدای په نامه

«د ورد کو کړانو او سپېڅلو اوسېدونکو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټول اوسېدونکي دانقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تر اوسه هلته منځ ته راغلې د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او شپږه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې د لاندینیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسي ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

١- محترم محمد انور خان واحدي، ٢- غلام درویش خان (ابرکل)، ٣- عبدالغفور خان

٤- بسم الله علاقدار، ٥- خدایداد خان خېږ، ٦- میرافغان، ٧- عبدالحنان خان مینه پال، ٨- ډګروال سید جان خان، ٩- شیر احمد خان، ١٠- وکیل امین الله خان ١١- مامور جلال الدین خان، ١٢- مدیر محمد آصف خان، ١٣- عید محمد خان، ١٤- ملک شیر آقا خان، ١٥- ملک عبدالرؤف خان، ١٦- پخلاني والي اسمعیل خان، ١٧- قوماندان عبدالرؤف خان، ١٨- عبدالجلیل وجدي، ١٩- عبدالقدیر خان، ٢٠- مدیر محمد یعقوب خان، ٢١- رئیس محمد انور خان اکبري او څېني نور.

دافغانستان د موکراتیک جمهوري دولت لخوا»

لدې ځایه هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللې

وې خو د هغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

١- حاجي خدایداد خان خېږ.

٢- ډګروال عبدالحق د شنې په زوی مشهور.

٣- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.

٤- حاجي موسی وردګ د شېخ آباد.

٥- غند مشر کریم خان د سید آباد د ولسوالۍ اوسېدونکی.

٦- ملک شېر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.

٧- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.

٨- مدیر یعقوب د دوراخېلو اوسېدونکی.

٩- محمد کریم خان د دوراخېلو اوسېدونکی.

١٠- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (١)

سیمې ته د جرګې دغږې په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظریې لرلې ځوان پاڅون ورسره مخالف ؤ چې د کمونیزم او اسلام تضاد ونه د پخلاینې ندی او د اد رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوی وو او ویل یې چې که څه هم دا تضاد ونه د پخلاینې ندی خو د جرګې رد ول هم سم ندی جرګه منو او سبا یې په خپله ګټه یې راوغرخوو. دغه اختلاف د مجاهدینو تر منځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیوبل فشار په توګه کار واخیستل شي.

---

(١) وګ - پېړچک او د ایمر باد وګي اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ١٠٨-١٠٩ مخونه.

څرګندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو پاڼې یې په توله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي ؤ:

دلوی خدای په نامه

«د وردکو کرانو او سپېڅلو اوسېدونکو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردکو ټولو اوسېدونکی د انقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تر اوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو څکه خلقي دولت د وردکو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او بشپړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې دلاندنيو اشخاصو څخه عبارت ده تاسي ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انور خان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابرکل)، ۳- عبدالغني خان ۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خې، ۶- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیر احمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان ۱۱- مامور جلال الدین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان، ۱۴- ملک شیرآقا خان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱۶- ځلاني والي اسمعیل خان، ۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان، ۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انور خان اکبري او څیني نور.

دافغانستان د موکراتیک جمهوري دولت لخوا.»

لدې ځکې هم وردکو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللې

وې خو د هغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خې.

۲- ډګروال عبدالحق د شني په زوی مشهور.

۳- حاجي سید رسول د تنګي درې او سېدونکی.

۴- حاجي موسی وردک د شیخ آباد.

۵- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.

۶- ملک شیر آقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.

۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.

۸- مدیر یعقوب د دوراخیلو اوسېدونکی.

۹- محمد کریم خان د دوراخیلو اوسېدونکی.

۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (۱)

سیمې ته د جرګې دغړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظریې لرلې څوان پاټکی وېر سره مخالف ؤ چې د کمونیزم او اسلام تضاد ونه دېڅلاینې ندی او داد رژیم یوه دسیسه ده څو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې پر کوډونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوی وو او ویل یې چې که څه هم د انتضاد ونه د پخلاینې ندی خو د جرګې ردول هم سم ندی جرګه منو او بیا یې پخپله کته یې را وغرځوو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته دتلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیوبل فشار په توګه کار واخیستل شي.

---

(۱) وګ - پېرچک او د ایمرباد وکې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

دغه مباحثو او جدلونو نه یواځې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د ګردو مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلې مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د راتلو اجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علي خان په کلي کې د جرګې د غړو هرکلي وکړ که څه هم دا هرکلی د زړه د پاسه هرکلی ؤ. خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول او د شورا غړي او مجاهدینو دروازو ته نږدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د ډار او وېرې خپسې منګولې نه وې لېرې کړې او س هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې توم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکردو څه ور انتقام واخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتیا، مخوری او مشرتوب سره د ډېر وروکي ښکارېدل. د مجاهدینو د ایماني پرتم، روحي ډاډ او بې سیاله مقاومت له ارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو یولړ مانورې ترسره کړې دوی د لارې په اوږدو کې په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي ؤ او د لارو دواړو غاړو ته ټوپک په لاس او په کارتوسو پټ ولاړو چې د لمر وړانګو به د کارتوسو سره د ټکر پر وخت یو ډول طلایي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی په یوه ځای کې د بخاري نل په ډبرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی ؤ داسې ښکارېده لکه اوبوس توپ چې هرڅایې په لیدو دا خیال کاوه چې یوه دا خوږه دروند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږونو د جرګې د غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښودله چې ځینو ځینو به یې له کوانښه د کړ عمل هم ترسره کړي.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیرخان د جرګې له غړو سره خبرې پیل کړې او ویل چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی وی په مینه، سره سینه او په له موسکا د که خوله یې د جوړنا جوړه احوال ورو وروسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شویو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان هم له تاسې سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې ندي راغلي بندیان شوي خو به نه وي؟

دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولي کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي وي یو بل ته په بیره او وارخطایي وکتل او ووېې ویل:

واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد و ټاکل شو. خو ملک عبدالرؤف په اړه هغوی هیڅ ونه ویل او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی د تلولي حالت په احساس نور څه ونه ویل هدارنګه د خانګل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه ؤ ډېر و تعجب په سترګه کتل خانګل د ناویو د وړلو راوړلو له پاره آس ساتلی ؤ او په ودونو کې به د ده آس په کرایه نیول کېده او هېڅ توګه د داسې مجلسونو نو خانګل بې ځله موضوع روښانه کړه وېې ویل:

چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان ؤ چې د جرګې موټر ودرېده او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور یې هېڅ هم ندي خبر.

بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت نمایندګان - دغه پوښتنه بیا هم د هغوی پر مخ و یو بل د روند ګوزار ؤ چې سره وېې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول - د جرګې غړي په خپلو منځو کې هم یو پر بل نه وو ډاډه او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کرو
مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلې
مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د
راتلو اجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علی خان په کلي
کې د جرګې د غړو هرکلی وکړ که څه هم د اهرکلی د زړه د پاسه هرکلی و.
خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول او د شوراغړي
او مجاهدینو دروازو ته نږدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د دار او
وېرې خپسې منګولې نه وې لیرې کړې او س هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې
توم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکردو څه ور انتقام او
غچ اخلي، دغه دار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره
ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له توپلې مشهورتیا، مخوری او مشرتوب سره
د ډېر وړوکي ښکارېدل، د مجاهدینو د ایماني پرتم، روحي ډاډ او لېږ سیاله مقاومت
له وړخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره د اچې سیمې ته د جرګې د غړو
په راتلو مجاهدینو پوره ماڼورې ترسره کړې دوی د لارې په اوږدو کې
په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو د واړو غاړو ته توپک په لاس
او په کارتوسو پټ ولاړو چې د لمر وړانګو به د کارتوسو سره د ټکر پر وخت
یو بول طلایي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی به یوه ځای کې د
بخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و د اسې
ښکارېده لکه اوبوس توپ؛ چې هر چا یې په لیدو د اخیال کاوه چې یوه د اخوږه
دروند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوندیو د جرګې د
غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښودله چې ځینو
ځینو به یو له کوابنه د ګډ عمل هم ترسره کړ.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبد الکبیرخان د جرګې له غړو څه
خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړې
وې په مینه، سره سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړنا جوړ له
احوال ورو وسته خپلې پوښتنې په دې ډول پیل کړې:
د الوتکو نه په اچول شوېو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان
نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان
هم له تاسې سره نه لیدل کېږي مورنه پوهېږو چې هغوی ولې نه دي راغلي بندیان شوي خو به نه وي؟
دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولي کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې
سره مخامخ شوي وي یو بل ته په بېړه او وارخطایي وکتل او وې ویل:
واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې
ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل
شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد وټاکل شو. خو د ملک عبدالرؤف
په اړه هغوی هیڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی
د تلولي حالت په احساس نور څه ونه ویل هدارنګه د خانګل ماما موجودیت
ته په دې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و ډېر ود تعجب په ستر ګه
کتل خانګل د ناوېو د وړلو او رلوله پاره آس ساتلی و او په ود ونو کې به د ده
آس په کرایه نیول کېده او هم په هیڅ توګه د اسې علنسونو خو خانګل یې په موضوع رونیا کړه وې ویل:
چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان و چې د جرګې موټر
ودرېد او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هیڅ هم نه دي خبر
بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت
نمایندګان - دغه پوښتنه بیا هم د هغوی په مخ ویو بل د روندګونلو چې
سره وې یې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول - د جرګې غړي په خپلو مخو کې
هم یو په بل نه وو دا وه او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

حتی د حکومت جاسوس ځای لري نو دغه پوښتنې په ځواب د هر سړه
وخوځېدل راو خوځېدل د هري خبري پې وژوولی خوښا غلی وجدي دا
مېړانه وکړه چې د جرګې غړي پې قومي وېل. وروسته د شورا رئيس او نورو
مشرانو هر يوه ځپل وار خبري وکړي وپې ويل ځوا به خلقيانو د نژادي توپير
پر ضد خبری کولې خو په عمل کې موږ وليدل چې دوی هزاره د پښتنو
او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقيانو به ويل اولا ګليا دی وايي
چې انقلاب پر مخ تلونکی هدفونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې موږ
دوې پېړی په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي
اختلافونو زمانه بیا په موږ ووینې او بیا هم دوی ګلیا دی او د مرتجعینو تاپې
په موږ لګوی اوس نو تاسې وواياست چې موږ مرتجعين يو که دوی.

د حکومت په ابلاغيه کې موږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه
خو هغو کسانو ته کیږي چې مقصر وي او ګناه يې کړې وي موږ څه
ګناه کړې وه چې زموږ په سيمه سوراوربل کړې شو.

د شورا رئيس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده يې کړه تاسې زموږ مشران
یاست تاسې ځپله په ټول قوم کې وګرځئ او ځپلو سترګو ووینئ چې د
خوموږ بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زموږ کورنۍ
چور شول. بیا ځي زموږ ماشومان نه بلکې زموږ څاروی هم د الوتکو په لیدو سره
احساسوي چې د محشر ورځ ورباندې راتلونکې ده. خو موږ به دغه ډول
ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقيان وايي او په موږ بمونه اوروي او د توپ
ټانک او طیارې له لارې موږ ته ځپل نور بښيي د اسلامي جذبې او قومي زړه
مخې سرپټوب او انسانیت وروښیو.

موږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو تن هم ژوندی نه پاتې
کیږو نو چې موږ داسې فیصله کړې وی بیا به ولې وسله په ځمکه ږدو بیا به نو

زموږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سړه لدې هم موږ
مسلمان او پښتانه يو د ملامتي بار په اوږو ونشو کړ ځولی که چیرې د سولې جرګه
زموږ ملامتي را بر سېره کولی شي را ودې نبيي موږ به پوره حوصله د هغو
خبرو اترو او ريږدو ته چمتو يو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې
شوې وې او د زړونو درزا يې له ليرې څه ناسته وه وې ويل موږ ځپلو سترګو
وليدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته يې زيات تاوان
دراړولی دی خو تاسې هم صرفه نده کړې سرکونه مو خراب کړيدی او لکه چې
حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.

د شورا رئيس وويل موږ منکر نه يو د چک هوښيار خو ولسوال ځپله
عسکری چوکنۍ ګرځولي وه چې د جنګ په جريان کې ويران شوا و بيا ځي يو
ښوونځي چې څوځله حکومت زموږ پر ضد ديوې اډې په توګه ترې کار
اخيست له مینځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول موږ جوړ کړي د قومي
اشرونو له لارې مو جوړ کړي او بيا به يې هم موږ جوړوو، نو موږ
هيڅ اجتماعي مرکز ته زيان ندی رسولی. د برښنا فابريکه لکه چې تاسې يې
ګورئ فعاله ده او سيمې ته برښنا ورکوي خو دا په داګه وايو چې پر کابل مو برښنا
قطع کړې. دا وبوېند او نور ټول تأسیسات فعال دي.

د يو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدينو وغوښتل چې جرګه
ځپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وويل شول چې قوم ملامته
ندی موږ هيله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې اوبه تويي کړو
تاسې موږ ته ځپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړی کومې چې
زموږ له صلاحيته پوره دی هم دلته به يې فيصله کړو او په نورو به له
حکومت سره وغږيږو. د شورا رئيس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه
مسئلې په اړه د دوی په غياب کې شورا يوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو د غه پوښتنې په ځواب ډېر سره
وخوځېدل او خوځېدل ډېرې خبرې یې وڅوولې خو ښاغلي وجدي دا
مېړانه وکړه چې د جرګې غړي یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو
مشرانو هریوه خپل وار خبرې وکړې وې ویل چې ځوا به خلقیانو د نړا دې توپیر
پرضد خبرې کولې خو په عمل کې موږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو
او پښتنانه د هزاره کانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل او لا ګنیا دی وایي
چې انقلاب پر مخ تلونکی هدف نه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې موږ
دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي
اختلافونو زمانه بیا په موږ وویني او بیا همدوی ګیا دی او د مرتجعینو تاپې
په موږ لګوي اوس نو تاسې ووایاست چې موږ مرتجعین یو که دوی.
د حکومت په ابلاغیه کې موږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه
خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وي موږ څه
ګناه کړې وه چې زموږ په سیمه سور اور بل کړی شو.
د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسې زموږ مشران
یاست تاسې خپله په ټول قوم کې وګرځئ او خپلو سترګو ووینئ چې د
خومرو بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زموږ کورونه
چور شول. یوازې زموږ ماشومان نه بلکې زموږ څاروي هم د الوتکو په لیدو سره
احساسوي چې د محشر ورځ ورباندې راتلونکې ده. خو موږ به د غه ډول
ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په موږ بمونه اوروي او د توپ
ټانګ او طیارې له لارې موږ ته خپل زور ښیي د اسلامي جذبې او قومي زوولې
مخې سر ټیټوب او انسانیت وروښیو.
موږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو تن هم ژوندی نه پاتې
کېږو نو چې موږ د اسې فیصله کړې وی بیا به ولې وسله په ځمکه بږدو بیا به نو

زموږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره له دې هم موږ
مسلمان او پښتانه یو د ملامتي بار په اوږو نشو ګرځولی که چېرې د سولې جرګه
زموږ ملامتي را برسېره کولی شي را ودې نښیي موږ به پوره حوصله د هغو
خبرو اترو اورېدو ته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې
شوې وې او د زړونو درزا یې لږ څه ناسته وه وې ویل موږ خپلو سترګو
ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان
د اړولی دی خو تاسې هم صرف نه کړې سړکونه مو خراب کړیدي او لکه چې
حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.
د شورا رئیس وویل موږ منکر نه یو د چک هوټل خو ولسوال خپله
عسکري چوونۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې ویران شو او یوازې یو
ښوونځی چې څو ځله حکومت زموږ پرضد د یوې اډې په توګه ترې کار
اخیست له مینځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول موږ جوړ کړي د قومي
اشرونو له لارې مو جوړ کړې او بیا به یې هم موږ جوړوو، نو موږ
هېڅ اجتماعي مرکز ته زیان نه دی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسې یې
ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پر کابل مو برېښنا
قطع کړې. دا وبو بند او نور ټول تأسیسات فعال دي.
د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه
خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته
ندی موږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې اوبه تویې کړو
تاسې موږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړئ کوم چې
زموږ له صلاحیته پوره دی هدلته به یې فیصله کړو او په نورو به له
حکومت سره وغږیږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه
مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوندي حق د جرګې غړو ته هم حاصل وُ چې بيله غونډه وکړي. په بله کوټه کې کابو يو ساعت خبرې وشوې او لومړۍ شرط داوړاندې شو چې زموږ بنديان راخوشي کړي که چېرې يې زموږ بنديان راخوشي کړل بيا به نورو خبرو ته هم سر کيږږو.

شوراهم هيله لرله چې ټوله جرګه به کابل ته نه ځي ځيني به يې له قوم سره پاته کيږي خو جرګې غړي ويره درلوده چې کني مجاهدين يې د برمته کولو خيال لري د همدې ويرې له امله ټول غړو ته د تلواجازه ورکړه شوه.

جرګه کابل ته ورسيده د کورنيو چارو په وزارت کې د پوليسو قوماندان علي شاه پيمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه دغوی هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې وُ چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته ناست دي او يوه ته هم کوم زيان ندی رسيدلی. ده ډېره تلوسه لرله چې د جرګې له جريان څخه خبر شي همداوُ چې اسماعيل خان مايار د جرګې په نمايندګی د جرګې د فعاليت جريان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه پيمان يې مهم ټکي ياد داشت کول اسمعيل خان ډېر دلايل لرل چې قوم ملامته ندی بلکې لدې حالت سره ولسوالئ او د خلقي حکومت نورو مامورينو د خلقي ګوند غړيو او د انقلاب د دفاع دکميټو غړيو ځامخ کړيدی.

علي شاه پيمان وويل: ماغوښتل جرګه له امين صاحب سره وکوري خو داسې ښکاري چې امين صاحب له وردکو خپه دی....

مايار په احساساتي بڼه د پيمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوره پښتو يې وويل:

... فرق نه کوي امين خپه کيږي کې ترږ کې، کې د هر څه قوم مهم دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم وکړي کې حکومت مهرباني

وکړي...

پيمان موسکی شو خپلې خبرې يې ترميم کړې ويې ويل وبخښئ ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ويلی امين صاحب له وردګو نه خپه ندی وردګ ډېر ورباندې ګران دی ناز ورباندې لري.

بيا يې وويل ريښتيا چې قوم ملامت ندی ماته دوه ولسوال ورو نه راغلل او راته يې وويل: چې زموږ ورور وردګو شهيد کړيدی. خو ما ورته وويل شهيد نه بلکې مردار شويدی - پيمان وويل ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتو او غيرت باندې ملنډې وهلې دي زه هم پښتون يم که چېرې زما په ولس کې داکار شوی وای او زما خلک په زور په موټرونو کې د جګړې له پاره استول شوي وای ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.

پيمان د خپلو مخصوصو اکتونو په ملتيا کله د نرمی او د پستۍ غاړې او کله بيا ګوابنونکی او شخصي خبرې کولې پدې کې د تيلفون زنګ راغی د هغه له خبرو داسې ښکارنده شوه چې مقابل لوری يې د مرکزي قواوو قوماندانی ده چې قوماندان يې د وردګو د تنګي اوسيدونکی محمد دوست دی.

پيمان په تيلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وويل نه، نه، کوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې د سولې اميد نور هم زيات شوی تاسې عمليات مه کوئ د وردګو مسئله ماته پرېږدئ زه د وردګو ضامن يم وردګ ښه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پيمان دا تيلفوني مرکه مصنوعي وه که حقيقي.

پيمان بيا وروځې او اورېې يو ځای وغوڅولې غاړه يې تازه کړ چيه سترګه يې لږ چوغه کړ دخولې ښې وښکی يې يوې خواته کوږ کړ ويې ويل د هغه اعتماد له مخې چې زه يې د وردګو د هېواد پالنې پر روحيه لرم که چېرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوندي حق د جرګې غړو ته هم حاصل وي چې بيله غونډه وکړي. په دې
کوټه کې کابو يو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط دا وړاندې
شو چې زموږ بنديان راخوشي کړي که چېرې يې زموږ بنديان راخوشي
کړل بيا به نورو خبرو ته هم سر کېږدو.
شورا داهم هيله لرله چې نوموړې جرګه به کابل ته نه ځي ځينې به يې
له قوم سره پاته کېږي خو جرګې غړي وېرېدل چې کېدای شي مجاهدين يې د
برمته کولو خيال ولري د همدې وېرې له امله ټولو غړو ته د تلو اجازه ورکړې
شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنيو چارو په وزارت کې د پوليسو قوماندان
علي شاه پيمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی
هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې و چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته
ناست دي او يوه ته هم کوم زيان نه دی رسېدلی. ده ډېره تلوسه لرله چې د
جرګې له جريان څخه خبر شي همدا و چې اسماعيل خان مايار د جرګې د يې
نمايندګي د جرګې د فعاليت جريان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه
پيمان يې مهم ټکي ياد داشت کړل. اسمعيل خان ډېر دلايل لرل چې
قوم ملامته نه دی بلکې لدې حالت سره ولسوالۍ او د خلقي حکومت نورو
مامورينو د خلقي ګوند غړيو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړيو مخامخ کړېدی.
علي شاه پيمان وويل: ما غوښتل جرګه له امين صاحب سره وګوري
خو داسې ښکاري چې امين صاحب له وردګو خپه دی....
مايار په احساساتي بڼه د پيمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوړه
پښتو يې وويل:
... فرق نه کوي امين خپه کېږي که نه کېږي، کې د هر څه قوم مهم
دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم وکړي کې حکومت مهرباني

وکړي...
پيمان موسکی شو خپلې خبرې يې ترميم کړې ويې ويل وبخښئ
ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ويلی امين صاحب له وردګو نه خپه
نه دی وردګ ډېر ورباندې ګران دي ناز ورباندې لري.
بيا يې وويل رښتيا چې قوم ملامت نه دی ماته دوه ټول شوی
ولسوال وروته راغلل او راته يې وويل: چې زموږ ورور وردګو شهيد
کړېدی. خو ما ورته وويل شهيد نه بلکې مردار شوېدی. پيمان وويل
ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتو او غيرت
باندې ملنډې وهلې دي زه هم پښتون يم که چېرې زما په ولس کې دا کار
شوی وای او زما خلک په زور په موټرو کې د جګړې له پاره استول شوي وای
ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.
پيمان د خپلو مخصوصو اکتونو په ملتيا کله د نرمۍ او د پستې غاړې
او کله بيا ګواښونکي او شخصي خبرې کولې پدې کې د تيلفون زنګ راغی د هغه
له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوری يې د مرکزي قواوو قوماندانی ده
چې قوماندان يې د وردګو د ټنګۍ اوسېدونکی محمد دوست دی.
پيمان په تيلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وويل نه، نه،
ګوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې
د سولې امېد نور هم زيات شوی تاسې عمليات مه کوئ د وردګو مسئله
ماته پرېږدئ زه د وردګو ضامن يم وردګ ښه خلک دي.
دا معلومه نشوه چې د پيمان دا تيلفوني مرکه مصنوعي وه که حقيقي.
پيمان بيا وروځي او اوږې بې ځای وغوځولې غاړې يې تازه کړ چې په
سترګه يې لږ چوغه کړه د خولې ښې وښکې يې بوي خواته کوږ کړ ويې ويل
د هغه اعتماد له مخې چې زه يې د وردګو د هېوادپالنې پر روحيه لرم که چېرې

نړۍ په اختیار کې وای ما به وردکو ته ویلي وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړئ خو زما له واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دي زه وردکو ته د هغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ما سره دي د هغوی په باب خو هیڅ خبره نشته.

خو له وردکو نه زما غوښتنه داده چې خپل سبوونځي دې پرانیزي خپل سرکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې په خپله فعاله کړي هر څوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو له والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - تر څو چې پر حکومت د وردکو اعتماد نه وي را غلی تر هغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یوځل بیا قوم ته ورشي. او دی به تر هغې دوره د ګود بندیانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي.

په دې ډول جرګه بیا وردکو ته لاړه. خو دا ځل جرګې هیڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یوځل بیا هغوی ته خپله پخوانۍ خبره تکرار کړه چې لومړی دې زموږ بندیان خوشې کړی شي بیا به موږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له وردکو بېرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان له تول جریان څخه خبر کړ هغه ظاهراً د لستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه په دې ډول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي ځان به کوښښ کوي چې د اکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو وردکو لستونه برابر کړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریانا تو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتې وچې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي. د دوی د لیک په رسید و مجاهدینو دا ډول ځوابیه لیک ور واستاوه.

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له یوې خوا ستاسې تر نظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او دګران هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د وردګو ګرفتارۍ روانې دي دغه کارونه ته ونبوده چې حکومت د چل او د سیسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د وردکو زیاتره خلک د ماموره منصبدار ښوونکی - کارګر - سوداګر او نورو په بېله د هېواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردکو خلکو په دې پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زموږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو وردکو د بندیانو د لست جوړول زموږ له پاره امکان نه لري او تلې خبره ده - که چېرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او بنه نیت ولري نو بیا به زموږ شرایط چې د بندیانو - خوشې کول او په پیشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کارندی - د وردکو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تکلیف او تنګ وکړئ موږ بل څه نه غواړو یوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

د چک د سپینو ږیرو له خوا

۱۴ / ۶ / ۱۳۵۸

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نوي وکسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته.

ما یار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ. دا ونغې د موسئ خپلو او سپینو ږیرو دا کسا غړی عمر وردک چې د بېرشیک زلمې او د نوی موږ مثلث پتلون یې اغوستی او بېښتلي طلایي وېښتانو یې د یوې پېغلې له -

زما په اختيار کې وای ما به ورډکو ته ويلې وای چې څانته جلا جمهوريت جوړ کړی خو زما له واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دی زه ورډکو ته د هغې لوز ورکوم چې د بنديانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بنديان چې له ماسره دی د هغوی په باب خو هيڅ خبره نشته.

خو له ورډکو نه زما غوښتنه داده چې خپل ښوونځي دې پرانيزي خپل سرکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هر څوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعيل خان او ابکل ته مسئوليت ولري - تر څو چې پر حکومت د ورډکو اعتماد نه وي راغلی تر هغو دې خپل اخيستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحويلوي او غوښتنه يې وکړه چې جرګه يو ځل بيا قوم ته ورشي. او دی به تر هغې د ورډګو د بنديانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي.

پدې ډول جرګه بيا ورډکو ته لاړه. خو دا ځل جرګې هيڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدينو يو ځل بيا هغوی ته خپله پخوانۍ خبره تکرار کړه چې لومړی دې زمونږ بنديان خوشې کړي شي بيا به مونږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له ورډکو بېرته ستنه شوه بيا يې طبق معمول علي شاه پيمان له تړول جريان څخه خبر کړ هغه ظاهراً د لستونو د برابرولو خبره بيا تکرار کړه پدې ډول چې پيمان به د کورنيو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي ځان به کوښښ کوي چې د اکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه د بنديو ورډکو لستونه برابر کړي.

جرګې مجاهدينو ته د جريانات په اړه يو ليک واستاوه او له دوی څخه يې غوښتنې وُچې دوی هم د بنديانو لست برابر او جرګې ته يې واستوي. د دوی د ليک په رسېد و مجاهدينو دا ډول ځوابيه ليک ور واستاوه.

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له يوې خوا ستاسې ترنظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د ګران هېواد په بېلو بېلو ځايونو کې د ورډکو ګرفتارۍ روانې دي د غه کارمونږ ته وښوده چې حکومت د چل او د سيسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د ورډکو زياتره خلک د مامور، منصبدار، ښوونکی، کارګر، سوداګر او نورو په بڼه د هېواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د ورډکو خلکو يو پراخه سيمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنيو شرايطو کې زمونږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو ورډکو د بنديانو د لست جوړول زمونږ له پاره امکان نه لري خبره داده چې په ريښتيا سره حکومت پخپله اعلاميه کې صادق وي او ښه نيت ولري نو بيا به زمونږ شرايط چې د بنديانو خوشې کول او په پيشنهاد شوې چوکاټ کې د خبرو اترو له جريان څخه عبارت دی سخت کاريږي. د ورډکو د بنديانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تکليف او زحمت وکړئ مونږ بالخره نه غواړو يوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

د چک د سپين بږيرو له خوا

۱۴ / ۶ / ۱۳۵۸

لدې سره د جرګې غړو د ده بوريو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نوي کسانو هم په غونډه کې برخه واخيسته.

ماپازدغونډې غړو ته تړول جريان تکرار کړ. دا وخت د موسی خېلو او سپينوټکي دا کسا غړی عمر ورډګ چې د بې شيک زلمي او د نوی مومو شلت پتلون يې اغوستی او بېتلې طلايي وېښتانو يې د يوې پېغلې له -

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالۍ کې یوځه ورانده هم ؤ. د روشنفکرانو (۱) په نماینده ګۍ پداسې حال کې چې ژاوله یې په خوله کې وه داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورډګ یې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سرد زمو وپښتنو دلیرې کولوله یوه جانانه حرکت سره دوه ځوا وسترګو په بېلوبېلو اشاروویل: وردګوله بشریت سره خیانت کړیدی د پرسته جنایتکاران دي چې دافغانستان پوزه یې پرې کړې ده. خارجي اتباع یې وژلي. جنایت وردګو کړې خوتورا و تومت یې په خلقي دولت ورتپل شویدی.

ده بیا د ناز، کرشمو او جدیت په کډه انداز کې زیاته کړه: داخبره دروغ ده چې د وردګو بندیان به خوشې کېږي. جنایتکاران څوک نه خوشې کوي وردګو داسې جنایتونه کړیدي چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته ونه ګوري دوردګو ټوله سیمه به په بل مخ واړوي. همدغه خونازولي دي چې پرحکومت ګران دي او د هغوی په خاطر وردګو ته صبر کوي خو دا حوصله د پر دوام نشي کولای.

مایار د عمرخبرې تر هغه ځایه چې وردګ یې جنایتکاران بلل رد کړې او بوځل بیا یې د قوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شویدی او هغه مجبور شوي چې وسلې ته لاس کړي.

بیا یې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه او کتنه د دوی په وسیله برابره ده مخ ورواړاوه ویې ویل: د عمرجان په خبروکې ځینې داسې ټکي راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هیله ده پیمان صاحب نور موږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم د عمرخبرې رد کړې او د پیمان په اړه یې وویل چې وردګو ته د ده نیت سنه دی هغه غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خواو حیثیت پکې خوندي شي

خو عمر بیاله سترګو نه د سر د وپښتانو دلیرې کولو په یوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه ویې ویل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو ورور یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور یې د اشرارو (مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي خدایداد خان دلته دی او ورور یې مدیر غمي په جغتو کې د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي.

همدارنګه زموږ د اونغي یو دګروال دلته ناست دی چې سید حکیم نومېږي زه یې سبه پېژنم لاس یې داشارې په توګه هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غړیتوب لري مګر وروړې په اونغي کې زموږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان داحل هغه پخوانۍ پیمان نه ؤ، په غوسه ناک د دغږ یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه بېځي د چین او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې یوه مساله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مساله نه حل کوئ او لا یې غوړېږوئ او ددې له پاره چې دوردګو په باب خپل سنه نیت ثابت کاندې او وښیې چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل یاور یې راوغوښت او هغه ته یې سوګند ورکړ چې څو شېبې د مخه د مرکزي قواو و قوماندان محمد دوست په تیلفون کې څه وویل؛ یاور په خدای سوګند یاد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل: چې موږ نور وردګو ته حوصله نشو کولی د عملیاتو پلان تر لاس لاندې لرو.

پیمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وویل: چې د سولې په

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالي کې یو څه وړاندې هم و. د روشنفکرانو (۱) په نمایندګي په داسې حال کې چې ژاولې یې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورکړ یې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سر د زمو وپښتانو دلیرې کولوله یو جانانه حرکت سره دوړخوا او سترګو په بلوبلو اشاره وویل: ورکړکوله بشریت سره خیانت کیږي د پرستر جنایتکاران دي چې دافغانستان پوزه یې پرې کړې ده - خارجي اتباع یې وژلي - جنایت ورکړکوي خوتوراوتومت یې په خلقي دولت ورتپل شویدی.

ده بیا د ناز، کرشمو او جدیت په کډه انداز کې زیاته کړه: داخبره دروغ ده چې د ورکړکو بندیان به خوشې کیږي - جنایتکاران څوک نه خوشې کوي ورکړکو داسې جنایتونه کړیدي چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته ونه ګوري د ورکړکو ټوله سیمه به په بلمخ واړوي - همدغه غونازولي دي چې پرحکومت ګران دي او د هغوی په خاطر ورکړکو ته صبر کوي خو د ا حوصله دپردوام نشي کولای.

مایار د عمرخبرې تر هغه ځایه چې ورکړ یې جنایتکاران بلل رد کړې او بوځل بیا یې د قوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شویدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیا یې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه او کتنه د دوی په وسیله برابره وه مخ ورواړاوه ویې ویل: د عمرجان په خبرو کې ځینې داسې ټکي راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هیله ده پیمان صاحب نور مونږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم د عمرخبرې رد کړې او د پیمان په اړه یې وویل چې ورکړکو ته دا ده نیت سنه دی هغه غواړي چې داسې یو روغه وشي چې د دواړو خواو حیثیت پکې خوندي شي

خو عمر بیا له سترګو نه د سر د وپښتانو دلیرې کولو په یوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه ویې ویل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو ورور یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور یې د اشرارو (مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي خدایداد خان دلته دی او ورور یې مدیر غمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي.

هدارنګه زمونږ د اونځي یو دکروال دلته ناست دی چې سید حکیم نومیږي زه یې سنه پېژنم لاس یې داشارې په توګه هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غړیتوب لري مګر وروړي په اونځي کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان داځل هغه پخوانی پیمان نه ؤ، په غوسه ناک ډول غږ یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه بهیخي د چین او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې یوه مساله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مساله نه حل کوئ او لا یې غځوئ او ددې له پاره چې د ورکړکو په باب خپل سنه نیت ثابت کاندې او وبنیې چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل یاور یې راوغوښت او هغه ته یې سوګند وکړ چې څو شیبې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تیلفون کې څه وویل؛ یاور په خدای سوګند یاد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل: چې موږ نور ورکړکو ته حوصله نشو کولی د عملیاتو پلان تر لاس لاندې لرو.

پیمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وویل: چې د سولې په

جریان کې وړوکو خپلې پښې لا اوږدې کړې- په میدان، نرخ کې یې بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حتیٰ په پنجشیر کې هم د اشرارو - (مجاهدینو) ځینې ډلې د وړوکو په کډون تخریبکاری کوي.

ده له چاسره په تیلفون کې له یوې لندې مرکې وروسته زیاته کړه مونږ دقیق اطلاعات ترلاسه کړیدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار د جرګې له اصولو سره د دښمنۍ معنا نلري؟

پیان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو هغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې را واخیست او وې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبرو ورپسې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد ...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو یې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وړوکی نیولی وي موضوع ژر ماته راولېږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و، پدې اړه داسې لیکي:

«...له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه ددې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې د اجرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو ووېشل شي او د وړوکو نورو برخو لکه جغتو، اونغي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجو خپل ورور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره راولېږلی و او ما ته یې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورې په جامع جومات کې راغونډېږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه مخه د اوو بجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږئ او د فرصت نه په استفادې سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سخت اختناق کې شرایطو کې د ساعتونو د انتظار لګول هغو کسانو ته معلومیداي شي چې د یوه چپې نظامي حکومت تر تېغ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وېویست پدې دومره موده کې د ډېرو کسانو زه پوره اوکتنه وکړم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان وو چې زه د یو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شېبې یوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده زه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چک ته هیڅ هم زړه نه شو ښینګولی ځکه د اخُل چک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره د تېرېدلو معنی ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه د ولو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

جریان کې ورډکو خپلې پښې لا اوږدې کړې. په میدان، نرخ کې یې بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حتیٰ په پنجشیر کې هم د اشرارو - (مجاهدینو) ځینې ډلې د وردګو په کډون تخریبکاري کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه مونږ دقیق اطلاعات ترلاسه کړیدی.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار د جرګې له اصولو سره د دښمنۍ معنا نلري ؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو د هغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او وې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد ...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو یې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولېږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و، یې په اړه داسې لیکي:

« ... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې دا جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو وویشل شي او د وردګو نورو برخو لکه جغتو، اوښخي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره رالیږلی و او ما ته یې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورې په جامع جومات کې راغونډېږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه مخه د اوو بجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږو او د فرصت نه په استفادې سره به خپلې پښې وباسو!

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سختو اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار لګول هغو کسانو ته معلومېدای شي چې د یوه چېچې نظامي حکومت تر تېغ لاندې ژوند کړی وي. له اوو بجو تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وویست پدې دومره موده کې د ډېرو کسانو زه پوره اوکتنه وکړم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان وو چې زه دیو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شېبې یوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده زه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا دیولړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چې ته هڅې هم زه نه شو تېنګولې ځکه دا ځل چې ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره د تېرېدلو معنې ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه د وړلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیدلي وي نوځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سمه شوه.

چک ته د جرګې په رسېدو اوله مجاهدینو سره د لومړني ورځې د – ملاقات په ورځ له یولړ خبرو اوبحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنک نه چې د چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما نخبلو کلی ستاسې له پاره انتخاب کړېدی موږ پخپله یوه نامعلوم ځای ته روانېږو نور نو ستاسې خوښه ده چې هم موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه د ېر وارخطا وو. له دوی سره داویره وه چې مجاهدین به دافکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د – اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی ځخه غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خو داسې و نه شوه د دوی د وېرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره وکړه چې د دوی دغه ویره یې درک کړه وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه او ویې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه واست نو د مشرانو هم دا دولت د مهربانۍ او داړ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په شنو شنو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په زړه پورې مفاهیمو ځخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د وېرې او اندېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هیڅکله هم د – حکومت نشې کېدئ (په رښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یوځای شول. ښاغلي عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان ما یار هم وروسته د – هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او ډېر نور و هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یوځای شول. او اوس یې کمن شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري)، ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلې که څه هم موږ ترې د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یا ست خالي لاس مو نه لېږو موږ د پولیس د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یولیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو بیاني دومره مهم څه یکې نه وي خو موږ ته هغوی یواځې دومره اهمیت لري چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځېنو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پارولي ؤ خو مشرانو یې پرېښنو دل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کوانښ او توطیه ګڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده

د جرګې لاخول پیمان ته د ولس سرپېټی لیک وړاندې کړی شو دلیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاو راتاو شو چې تا به ویل غوبېسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکی لفظي حملې وکړې او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سار سلوک قضاوت کولو ته رابولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې ؤ:

د ستر ګو تور علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتني میني لقب مو درته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سمه شوه.

چک ته د جرګې په رسېدو او له مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د ملاقات په ورځ له یولړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبر اغلې چې سیمې ته یو ه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنک نه چې د چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړې ده. موږ د زما مخلو کلي ستاسې له پاره انتخاب کړې دی موږ پخپله یو نامعلوم ځای ته روانېږو نور نو ستاسې خوښه ده چې موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویره پرده غوړولې وه ډېر وارخطا وو. له دوی سره داویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی ځخه غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خو داسې و نه شوه د دوی د ویرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره وکه چې د دوی دغه ویره یې د رک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه ویې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوئ نه واست نور و مشرانو هم دا د ولږ د مهربانۍ او داړ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په ښو ښو خبرو چې د مذهبي احساساتو ملي دردونو او نورو په نړه پورې ړفاهیمو ځخه ډکې وی خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هیڅکله هم د حکومت نشئ کېدی (په ریښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وارپه وار له مجاهدینو سره یو ځای شول ښاغلي عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاته شو. اسمعیل خان ما یار هم وروسته د هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او ډېر نور و هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یو ځای شول. او اوس یې کېږ شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري)

ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلې که څه هم موږ تري د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یا ست خالي لاس مو نه لېږو موږ د پولیس د قوماندان علي شاه پیمان په بنوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو ښایي دوموږ مهم څه یکې نه وي خو موږ ته هغوی یواځې دوموږ اهمیت لري چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پارولې وُ خو مشرانو یې پرېښنو دل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کوا بن او توطیه ګڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپیټی لیک وړاندې کړی شو د لیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاوراتاو شو چې تا به ویل غومبسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سار سلوک قضاوت کولو ته راوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې و:

دستړګو تور و علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتنې میني لقب مو درته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی ؤ اولکه چې د جرګې غړومو ته -
وویل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو
کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو -
زره پوښو- درنو اوسپکو ماشینګنو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي
ندرونه یې سوري کړي اوجوماتونه اوقرآنونه یې سوځولي- ښځې اوماشومان
یې په غرونوکې د روزګار سره اوتودو ته سپارلي دي او په ځای د دې
چې دوی ته کور، کالي اوډوډۍ ورکړشي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه
یې سوځول شوي اوډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یوڅه ژړېدلی
وو اوزموږ په غم کې موځان راسره شریک ښودلی ؤ- دادیوه ریښتیانی افغان
وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتو او پښتونولی کې سیاسي چل اودوکه نه بخښونکې ګناه
ده، پښتانه د ټوډ او پېغور پورچاته نه پرېږدي که هغه دوردګو غوندې بې دفاع
قوم هم وي، دومره کولی شي چې ترو روستی کس پورې ځانونه د خپل ایمان
او افغانیت په ځای کولو د پاره قرباني کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نه شي
زغملای خو ښه کار وشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو
پېښو کې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.

موږ خپله قامولی له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه- نورنو په تاسې اړه لري
چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ اوکه نه؟

پاتې شوه دروغجنې جوړې خبرې کله چې تاسې اسلامي شریعت حقوقي
پرنسیپونه او یاد پښتو لارې نرخونه اوکانې په نظر کې ونیسئ او د بندیانو
اونورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زموږ نورې غوښتنې او شرایط
به هم ولاړې کړې شي او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته داټو درکول

کېږي موږ هیڅکله د ملامتي تورلو پېغور په ځان نه منو.

ګرانه! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه
لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتي حالات لکه
څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړي دي -
هماغسې خپلو سترو مقامو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې ووایو چې دوردګو مظلوم او ځپل شوی قوم به هیڅکله
هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځوانۍ دې برکت شه
د چګ دسپین ږیرو له خوا

وګورئ د لیک په سرخط کې د څارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر
علي شاه پیمان د ماشوم غوندې د سترګو تورعلي شاه جانه په القابو مخاطب
شوی پدې ډول د مخاطب لومعنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه
داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې ډېر کوچنی دی.

په عین حال کې دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یواځې د علي شاه جان
پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږد و جرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردګو
سپین ږیرو تاسې ته په درنښت کتلی او تا ته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه
پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلو او آرزو سره سم درته وظیفه وسپارې ترڅو
تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستل شویو
بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ!

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړشو څو قدمه یې وړاندې
وروسته واخیستل بېرته میز ته راوګرځېد سترګې یې راوایستلې او پرمیز
یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولی نه تېر

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی و او لکه چې د جرګې غړو مونږ ته –
وویل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو
کوماندوي هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو –
زره پوښو، درنو او سپکو ماشیندګنو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي
نړونه یې سوري کړي او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولي. ښځې او ماشومان
یې په غرونو کې د روزګار سره او تو د و ته سپارلي دي او په ځای د دې
چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړ شي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه
یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوي ده یو څه ژړلي
وو او زمونږ په غم کې موږ ځان راسره شریک نبودلی و. دادیوه ریښتیاني افغان
وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتو او پښتونولۍ کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکی ګناه
ده، پښتانه د تور او پیغور پورې چاته نه پریږدي که هغه د وردګو غونډي بې دفاع
قوم هم وي، دومره کولی شي چې تر وروستی کس پورې ځانونه د خپل ایمان
او افغانیت په ځای کولو د پاره قرباني کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نشي
زغملای خو بنه کار وشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو
پیښو کې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قامولی له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه – نو ونو په تاسې اړ لري
چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

پاتې شوه د روغې جوړې خبره که چېرې تاسې اسلامي شریعت حقوقي
پرنسیپونه او یاد پښتو لارې نرخونه او کابنې په نظر کې ونیسئ او د بندیانو
او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زمونږ نوري غوښتنې او شرایط
به هم ولپندې کړي شي او خبرې به دوام پیدا کړي دقوم له خوا تاسې ته دا نو درکول

کیږي مونږ هیڅکله د ملامتۍ تر ولو پیغور په ځان نه منو.

کرانه! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه
لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتي حالات لکه
څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړی دی –
هماغسې خپلو سترو مقاماتو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې وواېو چې د وردګو مظلوم او خپل شوي قوم به هیڅکله
هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځوانۍ دې برکت شه

د چک د سپین ږیرو له خوا

وګورئ د لیک په سرخط کې د ښاروندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر
علي شاه پیمان د ماشوم غونډي د ستر ګو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب
شوی پدې ډول د مخاطب معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه
داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې د ټکوچنی دی.

په عین حال کې د دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوازې د علي شاه جان
پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږدو جرګې پیمان ته وویل چې داسې نده د وردګو
سپین ږیرو تاسې ته په درنښت کتلي او تاته بې د دې وياړ بخښلی چې د یوه
پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلو او آرزوګانو سره درته وظیفه وسپاري تر څو
تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستیو شویو
بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ!

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې
وړو سته وا خیستل بېرته میز ته راوګرځید ستر ګې یې را وایستلې او پرمېزیي
یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیم، څه چې مې ویلې هغه سرته رسوم. زه د وردګو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم، که دوی دلته راځي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو. تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما ورېولې زه هم چمتو یم چې ورشم خونما د ژوندانه تضمین هم ضروري نه چې داخبره کوم له مرګه نه وېرېږم. یوازې دومره اندېښنه لرم چې که چېرې وردګ ما مرکړي زموږ د بین المللي دښمنانو نیونه به یخ شي او په خپلو لېږکانو کې به ووایي چې وردګو د داخله وزارت د امنیې پوستې قومانډان ووژه. بیا یې قلم را واخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتي بڼه یې درلوده ولیکه،

د پروقدرمنو پښتنو زړورو سپینږیرو او نازولو د وردګو د ځک سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم!

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه ډېر شیان نه لیکم. خو د پښتانه یو خبره وې زه هم یو پښتون یم په پښتو کې یې پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي. نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم. خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان وروڼه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غویانو، چرګو او سپو زړه سوځي. پښتون خپل مري په ننواتي بخښي. زه وایم چې خپله خاوره موږه، خپله ځمکه موږه خپله آرامه زندګي وکړئ. د خلکو کوندتا سې سره کوم مخالفت تر بوړ کلوي او د ښمني نلري. د دغې ضامن زه یم نورمو په خدای سپارم. خوشحاله کامیابه اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید و انتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړی ته چې د علي شاه لیک یې وړی و ووییل،

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارځښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ دول ملامتي مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو، خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې دول د ولسونو دا یللو په اړه درنیم د احربه هم د وردګو د مجاهدو مشرانو د تدبیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې نه بندي شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره:

یا تکیه دیوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب ر په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شوي دي.

د نوموړي کتاب یو فصل د وردګو د هغو جرګو په اړه چې اسکوال خپله د هغې برخوال وکښل شوي دي لوستونکي کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نيم ، څه چې مې ويلي هغه سره رسوم ،زه د وردگو مشران خپل مشران بولم او زيات تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم ، که دوی دلته راځي مونږ به يې په درښت هرکلی وکړو تاسې د جرگې غړی به د دوی د ژوند تضمين وکړئ اوکه چېرې ما ورېولې زه هم چمتو يم چې ورشم خو زما د ژوند د ا نه تضمين هم ضروري نه چې د اخبره کوم له مرگه نه ويرېږم - يوازې د و مره انديښنه لرم چې که چېرې وردگ ما مړکړي زمونږ د بين المللي دښمنا نو نيونه به بېخ شي او په خپلو لږ ي کانو کې به ووايي چې وردگو د داخله وزارت د امنيې يوستر قوماندان ووژه - بيا يې قلم را واخيست اوقوم په نوم ليک چې د ننواتي بڼه يې درلوده وليکه ،

د پروقدرمنو پښتنو زړورو سپين ږيرو او نازولو د وردگو د چک سپين ږيرو !
له ټولو نه اول السلام عليکم !

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ويلو نه د پر خوشحاله شوم زه د پرېشيان نه ليکم - خو د پښتانه يو خبره وي زه هم يو پښتون يم په پښتو کې يو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وايم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان وروڼه ياست زما ستاسې په ماشومانو ، ښځو ، غويانو ، چرگو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړی په ننواتي بخښي - زه وايم چې خپله خاوره موده ، خپله ځمکه موده خپله آرامه ژوندکی وکړئ - د خلکو کوندتا سي سره کوم مخالفت نه بورکلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه يم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله - کاميا به اوسئ ، زه ستاسو سپين ږيرو دليدو انتظار لرم .

د خدای پامان

قوم د جرگې يو غړی ته چې د علي شاه ليک يې وړی و وويل ،

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقيان قومي او اخلاقي ارزښتونو ته اهميت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معيارونه لرو هېڅ ډول ملامتي موږ په ځان ونه منله نو جرگې ته حاضر شو ، خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

ثابته شوه خلقيان څه چې وايي هغسې نشي کولی .

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقيان پر جرگو او د پښتنو پر عنعناتو هېڅ عقيده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه پخپله گټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو د ايللو په اړه درڅيم د احربه هم د وردگو د مجاهدو مشرانو د تدبير ، کارپوهنې او درايت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې نه ړينډی شوه .

او هغه د خوشال بابا خبره ؛

يا تکيه ديوه خدای ده ياد توري
په جرگو مرکو نشي کار تمام

يادونه :

پدغه ليکنه کې د محترم عبدالجليل وجدي د کتاب ر په افغانستان کې د عنعنوي جرگو نړ او پرون) څخه زيات استفاده شوې او په ځينو ځايونو کې د هغه نه په مستقيمه توگه عبارات هم را اخيستل شويدي .

د نوموړي کتاب يو فصل د وردگو د هد غو جرگو په اړه چې ليکوال خپله د هغې برخوال وُ کښل شويدی لوستونکي کولی شي چې د زيات تفصيل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او حق د سربښندونکو خپل او د تو پکونو ږغ دکې پاتې شول

وفادار شاګرد د خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین چنپل کومان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصئونیت بکتی یې یکنواخته غبرولو - پخوانی جنایات ، نیونې ، وژنې ، وحشت او دهشت یې پرتره کړي ورتېلي وُ - او په همدې توسه یې د ځرخې پله په خونړي زندان کې د دوولس زره بندیانو د وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په نمه د داخله وزارت ترمخې ځړولی وُ .

هرماښکر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمونه ترا باسینده د عزیز ولی سندره د هغه په ستغ آواز سره غبرګېده خولدې ناخبره چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سر خوري .

د غویي د بد مرغي کودتا د خونړي سباوون قوماندان ځان له نور هر ډول خطر څخه بې غمه ګڼله د پرچمیانو کارنې کړي وو - د تره کي ډلګي یې د روسیې پر سفارت ورتیستلي وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شرلې وُ خو د روسانو غلچکي برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ته یې ورو ورو د ږېښمنو

زېندی وراچوله .

د ده پر وراندې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاته وُ له نورو ګردو د ننیزو مخالفتونو او کواښونو نه د هغه زړه تول وُ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکړ ځوله .

ورد ګو ته یې له پخوا زړه ډک وُ ځکه له ده سره یې د وکه کړې وه او د لس په خپلو کې د جنګونې تمه یې ورته طاعون او په شرموونو شرمولی وُ له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله نه پر وردګو تا نکونه او الوتکې وربارش کړي . هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ وُ ، نه د هشکه او نه هاوان . ماشینګڼ هلته داسې ښکارېده لکه ټن چې په کومه جبهه کې سټنګر ښکاري .

خو د جهاد د جذبې ږغ انده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرماڼي یې اور بل کړي وُ د احساساتو غرغړېزه څپو یو په بله پسې د خوځښت سېلابي موجونه تو پاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج) رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لېوالتیا .

د غوښتنې . وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شماره وه مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کور کې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سېد ونکی چې د سیمې په لومړۍ برخه کې او سېږي له یوې مخې یې وسلې ور او ودې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړي بنا یې یوه جبهه ولري که څه هم په چرې او موشکش ټوپکونو هېڅ نه شوې کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نیږندل او دغې متل پر بنا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه ورټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنی دفاعي کرښه کې .

د سیمې پر لومړنی دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورهېږي سره ځمکه لکه د زلزلې رېږدېده - جازوونه او بارانې او راوه - د غازیانو پر سینو د دښمن د وحشت کولیو خولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوحق د سربښندونکو خپل او د توپکونو ږغ ډکې پاڼې شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین چنپل کومان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصئونیت بګنی یې یکنواخته غږوله - ځوانی جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پرته کړې ورتپلی و- او په همدې توسه یې د څرخي پله په خونړی زندان کې د دوولس زره بندیانو وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني بنودنې په ته د داخله وزارت ترمخې ځړولی و.

هرماښکر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمونه ترا باسینده د عزیز ولی سندره د هغه په ستغ آواز سره غبرګېده خولدې ناخبره چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سر خوري.

دغوېي د بد مرغې کودتا د خونړی سباوون قوماندان ځان له نوره هر ډول خطر څخه بې غمه ګڼله د پرچمیانو کارنې کړې وو - د تره کي ډلګی یې د روسیې پر سفارت ورننیستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلی و خود روسانو غلچکی برید اوکمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ته یې وروورو د وړښمنو

زیندی وراچوله.

د ده پر ورانډې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاتې و له نورو ګردو د ننیزو مخالفتونو اوکوابنونو د هغه زړه تپول و ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته ملا وتړه.

وردکو ته یې له پخوا زړه ډک و ځکه له ده سره یې دو که کړې وه او د لس په خپلو کې د جنګونې ته یې ور ته طاغون او په شرمونو شرمولي و له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله نه وردکو تا نکونه او الوتکې وربمبارۍ کړې. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ و، نه د هشکه او نه هاوان. ماشین ګڼ هلته داسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې ږغراند ه لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پر ما نۍ یې اور بل کړی و د احساساتو غړغړېزه څپو یو په بله پسې د خوځښت سېلابې موجونه ته پاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج) رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لو ېدلې غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کورکې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سېدونکی چې د سیمې په لومړۍ برخه کې اوسېږي له یوې مخې بې وسلې وو او د دې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړي بنایي یوه جبهه ولري که څه هم په چرېي او موشکش ټوپکونو هېڅ نه شو کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نه پېژندل او د دغې متل پر بنا چې وسله هغه ده چې په لاس د رغله هغوی هم پر همدغه ورټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنی دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړني دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او تا نکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورېبې سره ځمکه لکه د زلزلې رېږدیده - جاروېږونو او بارانو او راوه - د غازیانو پر سینو د دښمن د وحشت ګولیو خولې

بنخولی او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان بهیر غازیان نور هم د انتقام او کسات د جذبو تو پانی څپو ته سپارل.

د جنګ په سرو لمبو او د کولیو په بړلی کې تور بسرو زخمیان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهیدو هغې خمرې به یې ترنیمایی لارې د ماشومانو په لاس مجاهدینو ته ورړسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړنی ګروپونه د کمونیستانو زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تا نکونه پر تښتو مورچو وروختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یوځایېدو سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه د لیری لیری سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته رارسول په دوړو او ګردونو کې به د اسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یوازې ځیرو او عقابي سترګو د ناخوالو او بې وسیو ترشا د وروستی بری د سوبې او د بې امیدۍ ساه بندله او د انتقام بڅری تری باد پدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې له د سیند څپې خوځېدلی چې مخ پر وړاندې روان وو. د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته وه او د غزا دول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د یو ټوپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې بارونه چلول او د اوربړلی یې ورولې او هلیکوپټرونو د مجاهدینو د مورچلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشیندار یې چلول. جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د دوړه ورتل ناممکن وګرځول. غازیان د د ووشپو نهر په سنګرونو کې د د دښمن د اور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پراېلم د بې وسلې وګړو ؤ. هغوی چې یو دول نه یو دول وسله درلوده تکلیف یې رونبانه ؤ او په سنګرونو کې په نره جنګېدل، ټپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړې وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانی او د خپلو همځولو سر بښندنې او میړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به وړته پیکه بنکاره شول خو چې لاس یې تش

ؤ نو بیا:

اوکه خدای مکړه سیمې ته قوو ننوځي هله به بیا څه کېږي.

دهرې قوي له آوازې سره اتک او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه چې د دوی د وجود غوښې یې ویلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله دقوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول. کورونه به ټول تش پاته وو او ترهغې به چې دقوې پته لګېده او ډېره به نه وه ستنه شوې هغوی به په غرونو کې تر ډېرو او کمرونو لاندې شپې تېرولې. خو وروسته بیا داسې نه وه سپین ږیري به په کورونو کې وو وسله وال به جنګ ته وو، او یې وسله ځوانانو به په نژدې غرونو کې قوه ځاله او ځانونه به یې ګوښه کول. مجاهدینو ځای پر ځای سړک بند کړی ؤ. او همدغه ځایونو ته شپږمه به چې یوځ او ټانکونه د لارې په سر ته کړلو اخته وو او د مجاهدینو د بریدونو پر مناسب وخت ؤ. مجاهدینو به پر دغسې وختو او ځایونو کې بنه د خوند حمله پرې وکړه او خپل اوخپلو ټوپکو زړونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پر تنو به یې سره مرګ یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نژدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورو سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غم خوړنه کېده. داکلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نژدې پراته وو ځکه لیری ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نژدې کلیو او کورونو کې سره له دې چې د پوځیانو د برید او تالاشي او د ټول کور او کلي د تباهي ویره وه د تور سرو له خوا به کلک هوډ او ټینګه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمر او شېلې څخه د جنګ، وینو او اور فوارې اوښر بغرا نده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور. دهر بوډا، هرې تور سرې او هر ماشوم د وراني، بربادی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنخولې او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان بهیر غازیان نور هم د انتقام او کسات د جذبو تو پاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګولیو په بڼلې کې تور سرو زخمیان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهیدو ډکې خمرې به یې ترنیمايي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدینو ته ورسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړنۍ ګروپونه د کمو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تانکونه پر تشو مورچو ور وختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یو ځاییني سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه د لیرې لیرې سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته را رسول په دوړو او ګردونو کې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یواځې ځیرو او عقابي سترګو د ناخوالو او بې وسیو ترشا د وروستی بری د سوبې او ډاډ د امید رڼا ښندله او د انتقام بحري ترې باد بېدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو - د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته ؤ او د غزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د یوه توپک په وړاندې تانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې بارونه چلول او د اوربڼلې یې ورولې او هلیکوپټرو تود مجاهدینو د مورچلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشیندار یې چلول - جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د ډوډۍ وړل ناممکن وګرځول - غازیان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د دښمن داور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ - هغوی چې یو ډول نه یو ډول وسله درلوده تکلیف یې ډېر نه ؤ او په سنګرونو کې په نره جنګېدل، ټپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانۍ او د خپلو همځولو سرښندنې او میړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پیکه بنکاره شول خو چې لاس یې تش

ؤ نو بیا:

اوکه خدای مکړه سیمې ته قوه ننوځي هله به بیا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې - راتګ او جنګ پر وخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښې یې ویلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل وار غرونو ته لېږدول - کورونه به تول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوې هغوی به په غرونو کې تر ډېرو او کمو ورځو لاندې شپې تېرولې، خو وروسته بیا داسې نه وه سپین ږیري به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نږدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به یې ګوښه کول.

مجاهدینو ځای پر ځای سړک بند کړی ؤ. او همدغه ځایونو ته څېرمه به چې پوځ او تانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو د پر مناسب وخت ؤ - مجاهدینو به پر دغسې وختو او ځایونو کې بنه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو توپکو زړونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پرتنو به یې سره مړدک یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نږدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تور سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غم خوړنه کېده - دا کلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نږدې پراته وو څکه لیرې ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نږدې کلیو او کورونو کې سره لدې چې د پوځیانو د برید او تالاشۍ او د ټول کور او کلي د تباهۍ وېره وه د تور سرو له خوا په کلک هوډ او پخه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کېرا و شېلې څخه د جنګ، وینو او اور فوارې او ټربغړاند لمبې ختلې د هر کلي او هر کور - د هر بوډا، هرې تور سرې او هر ماشوم د ورانۍ، بربادۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مرګ انتظار ته سترګې ختلې وې.

له بمباریو سره د کورونو د کړکیو شیښې ماتېدې او له هر بم سره به ځمکه داسې ولړزېده چې سړي به ویل پرسرېږي د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وُ چې د سیمې په لومړۍ کرښه کې وه او وسله یې چرېي او موشکش توپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه ترولسوالۍ ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کړل دلته وه چې د دغه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شېر به د مجاهدینو د ایماني پر تم پسې ورانده پورځیان یوځل بیا د خپلو اسلافو په څېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د ډلې په مقابل کې به یوځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټي او شرمېدلي ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لار کې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله و یا پرمنه سره به او پر سوا شکست یو له بل سره سترګې لګوي او هود به ازموېي نو د تانکونو کتار د دوړو او لوګو په توپان کې د تیښتې غځه اخیستې وه او دغسې د حق د لارې سرتېرو خپل او توپکونه ږکٹ پاته شول.

... او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلی سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده - پرځمکه د واورې سپینه برېستن غوړېدلی وه - خلک له کار او خوارۍ ونړکار شوي وو؛ هسې هم د کلو ژمي په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي لکه خو پېښاور ته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جومات ونو تاواخانې بنې تودې وې - د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېړۍ لړه دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېړۍ راغبرګ شو نو د جومات د تبۍ سر او پېښاور بندوالو به د هغې په لید نوکتنو سبه ګرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او داې نره منلی وه چې دېخني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عنېز یرغل کوي ، په ځانګړې انداز کې به یې ترلېږي لیږي د واورې غوړېدلی خادر ته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې یو وار دا د واورې لمن ورټوله شي بیا به وګورې چې پر کابل د اسلام بیرغ رپېږي او نو د کابل په فتحې پاته څه دي ترارغندي شاو خوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې، له قضا ما پسې نیو وروسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

اومرګ انتظار ته سترګې ختلې وې.

له بمباريو سره د کورونو د کړکيو ښيښې ماتېدې او له هر يم سره به ځمکه داسې ولړزېده چې سړي به ويل پر سر يې د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدينو تلفات په همغه جبهه کې زيات وُ چې د سيمې په لومړۍ کرښه کې وه او وسله يې چړې او موشکش توپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سيمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معين مجاهدين يې نه لرل.

قوه ترولسوالۍ ور رسېده مجاهدين هم په يوه يوه نيمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه يې د يوه کاري بريد له پاره چمتو کول دلته وه چې د غه قوه به هم لکه مغکني قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په څېر به د مجاهدينو د ايماني پرتم پر وړاندې پوځيان يو ځل بيا د خپلو اسلافو په څېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سرښندونکو د ډلې په مقابل کې به يو ځل بيا د باطل او ناروا د سرټيټي او شرمېدلې ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدين د همدغسې يوې حماسې په لارکې په خپلو ليکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو يوه بله وياړمنه سوبه او رسوا شکست يو له بل سره سترګې لګوي او هود يې ازموېي نو د تانکونو کتار د دوړو او لوګيو په تويان کې د تيښتې غه اخيستې وه او د غسې د حق د لارې سرتېرو خپل او توپکو نه ډک پاته شول.

...او تول يې د روس پر ضد يوه کوټلي سرتاسري قيام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سره هوا چلېده - پرځمکه د واورې سپينه برېستن غوړېدلې وه - خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو ترمې په بېکارۍ او د ساده کليوال محيط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېتاو ته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. - د جوماتونو تاواخانې بنې تودې وې - د مجاهدينو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغېرګ شو نو د جوماتونو د تبي سر او پېتاو بندوالو به د هغې په ليدنو کتنو بنه ګرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او دا يې نړه منلې وه چې د يخني په تېرېدو به مجاهدين پر کابل يو عنيز يرغل کوي، په ځانګړي انداز کې به يې تر ليرې ليرې د واورو غوړېدلي څادر ته وکتل او بيا به يې په داد منه لهجه وويل چې يو وار د ا د واورې لمن ور ټوله شي بيا به وګورئ چې پر کابل د اسلام بيرغ رپيږي او نو د کابل په فتحه کې پاته څه دي. ترا رغندي شا وخوا سيمه ټوله مجاهدينو نيولې، له قضا ما پښين ووروسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بېله مجاهدينو

ځوکۍ پرهم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوځه وه تک راتک بند ؤ. په کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې ؤ او چې ځوکۍ مامور به سیمې ته راغی نو د بیرته تګ اجازه یې نه درلوده.

خلک د مالګې، چای، بورې او نورد ضرورت وړ لومړنیو موادو له سختې کاختې سره مخ ؤ له کابل څخه ورد کوته د دغه وړ مواد وپه وړن سخت بندیز لګول شوی ؤ او پدې نامه چې «تاسې اشرار چاغوئ» د سودا کرونکو مالونه ضبطیدل.

په همدغه ورشرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي خپرونو لګیا وه اود امین د آمو او ابا سیند سندرې اود هغه ستونې شلول یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو څخه د ببرک ناړې سورې پورته شوې او چې پرسبا یې خلک پیتا وونو ته راووتل نو د اخبره خوله په خوله کرځیده چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د کابل پر تخت یې کینولی دی.

سیمې ته لدې ځکې هم د آوازې را رسیدلې وې چې په کابل کې څه کیدونکي دي ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې خوورځې مسلسل د اعلان او خبرتیا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول شي نو سمدستي به د کورونو څراغونه وژني او پر کړکیو به پردې ځړوي.

د جدي پرشپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی وړځ خپرونې وکړې او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سرې د کابل راډیو نشرات او د مجاهدینو د راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړې ورځې څخه د مجاهدینو موقف ـ مورال، عظمت، بری او برلاسی اود ببرک د رژیم او بادار وارخطایي دوه زړی ـ رسوایي او شرمیدلی ما ته جوت وه د

روسانو یرغل د خلکو د جذباتو په انکار داسې کاروکړه لکه چې په دغه سارړه او کرخت ژمي کې پټرول وشیندل شي.

اوس نو هیچا ته هیڅ دول سوال او شک نه ؤ پاته ـ کافر روس پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض دی لکه لمونځ او روژه ـ د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سر راغونډ شول او د مرکز لوري یې ونیو. ـــــــ مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه ورسول څوله حالاتو او راتلونکې له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.

مازیګر خواته د توپ پر پوځي ځوکۍ د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو په ډیره قهرماني په نیم متر واوره کې چې نه سنګرؤ او نه کوم کمر او د بره برید وکړ په میړانه وجنګیدل او د پوځي ځوکۍ زیاتره برخې یې ونیولې.

له حملې مخکې مجاهدینو په لوډ سپیکر کې د ځوکۍ پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تیری کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودریږي، موږ او تاسې بنایي په ګډه د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو وروڼو سره یو ځای شئ، تاسې زموږ وروڼه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پرضد په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو د هغوی ضمیر داسې خپسې لاندې کړی ؤ چې د وطن ناموس او شرف په معنا نه پوهیدل او دا هر څه یې له هغوی څخه هیر کړي وو او له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادی احساس داسې کند ه کړی ؤ چې بیرته راکرځیدل یې ناشوني ؤ.

مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له مخه تلو او پسرلي په رارسیدو د خپلو برید ونو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي پوځونو وحشیانه یرغل نور هم دې ته اړکړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوکۍ پرهم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې څوک مامور به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.

خلک د مالګې، چای، بورې او نورد ضرورت ور لومړنیو موادو له سخت کاختي سره مخ و له کابل څخه ورد کوته د دغه وړ مواد و په وړن سخت بندیز لګول شوی و او پدې نامه چې «تاسي اشرار چاغوئ» د سوداګرو ټول مالونه ضبطېدل.

په هدغه ورشرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي خپرونو لګیا وه او د امین د آمو او اباسیند سندرې او د هغه ستونې شلول یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو څخه د ببرک ناړې سورې پورته شوې او چې پرسبا یې خلک پیتا وېښو ته راووتل نو داخبره خوله په خوله ګرځېده چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د کابل پر تخت یې کېنولی دی.

سیمې ته لدې ځکي هم داآوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه کېدونکي دي ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې څو ورځې مسلسل دا اعلان او خبرتیا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول شي نو سمدستي به د کورونو څراغونه وژنئ او پرکړکیو به پردې ځړوئ.

د جدي پرشپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی ورځ خپرونې وکړې او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سرې د کابل راډیو نشرات او د مجاهدینو د راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړې ورځې څخه د مجاهدینو موقف - مورال، عظمت، بری او برلاسی او د ببرک د رژیم او بادار وارخطایي دوه نړې - رسوایي او شرمېدلی ماته جوته ... وه د

روسانو یرغل د خلکو جذباتو په انکار داسې کاروکړو لکه چې په دغه ساړه او کرخت ژمي کې پراوور میتروپل وشیندل شي.

اوس نو هیچا ته هیڅ ډول سوال او شک نه و پاته - کافر روس پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض دی لکه لمونځ او روژه. د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سرغونه شول او د مرکز لوري یې ونیو. ―――― مرکز ته بې په بیره بیره ځانونه ورسول څوله حالاتو او راتلونکي له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبرکاندي.

مازیګر خواته د توپ پر پوځې څوکۍ د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو په ډېره قهرماني په نیم متروالوه کې چې نه سنګرو او نه کوم کمر او د بره برید وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوځې څوکۍ زیاتره برخې یې ونړولې.

له حملې مخکې مجاهدینو په لوډسپیکر کې د څوکۍ پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تیری کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسي بنایي په ګډه د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره یوځای شئ، تاسي زموږ ورونه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پرضد په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو د هغوی ضمیر بېرګ داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او شرف په معنا نه پوهېدل او د اهر څه یې له هغوی څخه هېر کړي وو او له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادی احساس داسې کډه کړی و چې بېرته را کرځېدل یې ناشوني و.

مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له منځه تلو او د پسرلي په رارسېدو د خپلو برید ونو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي پوځونو وحشیانه یرغل نور هم دې ته اړکړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

سنه چمتو کړې څکه له روسي ځمن پوځ سره مقابله ډېره روانه وه دوی دا هم اټکل کړی
و چې روسي لښکرې به پر دوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کوي،
هلته روسانو د ببرک په واسطه یو لړ مانورې تر لاس لاندې ونیولې خو بیا هم دېنو
ته د همدغو مانورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوانزو خورولو مانور ته ډېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې
روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې
د سیمې ګرد استوګن به سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کیږي - داسې وسلې یې
راوړي چې له کابله هر ځای چې وغواړي په څنبه کولی یې شي پدې ډول
هر مرکز او حتی هر کور په آسانی سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره
دي چې دیرې سیمې وکړې دیرې وړ چې له پاره بې هوښه کوي - دوی به
سیمې ته ننوزي او په آسانی سره به ترې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوې سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو
پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند و چې د زعد پله یې د رېنده وه، د دې په څنګ
کې یې د تزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسېدلی
داد خلقیانو غوندې وحشیان ندي چې ووژنه او جیل ته واچوه - دا ښاري او متمدنه
ډله ده، لکه د خلقیانو د غرو او شپنو زامن ندي دوی هر څه لیدلي په غمو غمو
کوروونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري. پځله
ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم راهمدې
امله و چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشي لړې تر یوه وخته ختمه کړه و هر ډګر ته له کابل
ښځه د غذایي او نورو لومړنیو موادو له وړلو څخه بندیز و نه لیرې کړی شول.
خو د ولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تېری کړی او س که روس دوی ته د نیو یارک
او پاریس غوندی ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره
کوي وژني، او ځان پرې وژني.

د ولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تېري هیڅ ډول توجیه نشوای
منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې
نیولي هلته یې جوماتونه ورانه کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي،
دغو خبرو او پېښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی و چې د دیپلوماسۍ کوښښو
د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هیرولی. په رښتیا هم چې د ولس
حافظه ډېره غښتلې وي.

اوس نو د نراوښځې وارو او زاړو ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه
د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساټې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې
دوی یې هیڅ کراره نه پرېښودل او دغه ور یې ټول د روس او د هغوی د برېښو پرخد
یوه کوټلې سرتاسري او نه ماتېدونکي قیام او مقاومت ته چمتو کړي و داسې مقابله
او مقاومت چې بری یې په تقدیر کې کښل شوی و.

سنبه چمتو کړي ځکه له روسي جنرل پوځ سره مقابله ارزانه وه دوی داهم اټکل کړی وو چې روسي لښکري به پر دوی سختې حملې کوي او خونړي جګړې به دوام پیدا کوي. هلته روسانو ذبرګ په واسطه یو لړ ماشورې تر لاس لاندې ونیولی خو بیا هم دینو ته دهمدغو ماشورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د اولانو، خوړو لوماشورو ته د ډېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې دسیمې کرد استونکي په سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کیږي - داسې وسلې یې راوړې چې له کابله هر ځای چې وغواړي په نخښه کولی یې شي پدې دول هر مرکز او حتی هرکور په آسانی سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې د یوې سیمې وګړي د یوې ورځې له پاره بې هوشه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانی سره به ټرې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوي سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند وو چې د زور پله یې درینده وه، ددې په څنګ کې یې د تزویر دا مونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم له لاس ته رسیدلی داد خلقیانو غوندې وحشیان ندي چې وژنه او جیل ته واچوي - دا ښاري او متمدنه ډله ده، لکه د خلقیانو دغرو او شپنو زامن ندی دوی هر څه لیدلی په غمونو کورونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري. بلکه ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله وو چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشي لړې تر یوه وخته ختمه کړه ور دګر ته له کابل څخه د غذایي او نورو لومړنیو موادو ورلو څخه بندیز و نه لیرې کړی شول.

خودولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره نابسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیوپارک او پاریس غوندې ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پر ښېږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

دولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیری هیڅ دول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولی هلته یې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، د غو خبرو او پیښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی وو چې د دیپلوماسۍ کرشمو د سیاست لوبو او ماشورو هغه نشوای ترې هېرولی. په رښتیا هم چې د ولسونو حافظه ډېره غښتلې وي.

اوس نو د ټر او ښځې واړه او زاړه ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند سانحې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کراره نه پرېښودل او دغه ورېې ټول د روس او د هغوی د برېښو پر ضد یوه کوټلې سرتاسري او نه ماتیدونکی قیام او مقاومت ته چمتو کړي وو داسې مقابله او مقاومت چې بري یې په تقدیر کې کښل شوی وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوښکې په غوږ ځنګ وي!

بیا هم د اسد میاشت وه- یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوه په شپه چې هېڅ سبا کېده نه.

ستوري بټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او تک شین نه معلومېده- سپوږمۍ د دوېچن آسمان پر وړیځو ورووړو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوېچنې شپې په سبا کېدو نه وې خوښه- نن د سپوږمۍ وړښمینو وړانګو هغه ځواني ځلا نه درلوده، داوړتکه سره بربېښېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لېچه لغړه راختلې وي.

بیا هم د روژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې- پېښنی د همداسې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تېرېدو مزې رالندوله او یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې ځځه پرانستله.

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په زړونو او خولو لاسونه ایښي وو- اوږده د سوچونو او بوږنوونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزرونه غوړولي وو.

نن د پېښمینې په چړګ بانګونو کې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مړیو هم چا منګولې ښخې کړې وي- د سپوږمیو نه یې ټپ ټوپ وو یواځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې په اوږدو کې څه ویرووونکې انګازې خپرې کړې. د سیند د څپو شور او زوږ نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د وینو له پانو سره ګوتې نه خوځوي سړي به ویل چې نن د اهرڅه یوه خوځښ وېرې پخپله غېږ کې نغښتي دي او یواځې همدا ستړي او ناکراره انسانان دي چې خپلې ځوانیمرګه اوښکې هیلې یې آرام نه پرېږدي- بوږنوونکو سوچونو په سراخیستی- ترخو خاطرو او یادونو یې مخې ته داریږ جنګې کړې او پرېوتلي خیالونه یې ستړې پتهډو او دمې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې د روند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار د ملا څخه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوهانه بزګرانو له پاره یوه بله ستړې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او چټولو ته راد برو شوه.

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې د ناکراره لمخو (مومڅیه) د هغوی پر اوږو د دیوه وړه درانده بار نه هم درنده اوږ مولوونکې تما مېده او اوس بیا د یوې ستوهانه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله.

داود اسه له پاره کلیوال یو بیو د ویالې غاړې ته راټلل، د اوبو نااشنا وله حرکت او د څپو نا کراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړاوجن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوار ژوند یې یوه بله غمونکې ورځ ورا ضافه کوله په لږه شېبه کې نیمایي جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوښکې په غوځنګ وي!

بیا هم د اسد میاشت وه- یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوبه شپه چې هېڅ سبا کېده نه.

ستورې ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او تک شین نه معلومېده- سپوږمۍ د دوپچن آسمان پر وریځو ورو ورو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوپچنې شپې په سبا کېدو نه وې خوښه- نن د سپوږمۍ وړښمینو وړانګو هغه ځواني ځلا نه درلوده، داوړتکه سره بې ښېښیده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لېچه لغړه راختلې وي.

بیا هم د روژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې- پښتني د همداسې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تېر بدو مزې رالندو ولاو یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې مخه پرانستله.

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په زړونو او خولو لاسونه اېښي وو- اوږدو سوچونو او بوږنوونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزرونه غوړولي وو.

نن د پښیمنۍ په چرګ بانګونو کې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مریو هم چا منګولې ښخې کړې وي - د سپوږمۍ ونه یې تپ تپ وو بیواځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې په اوږدو کې څه ویروونکې انګازې خپرې کړې. د سیند د څپو شور او زوږ نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د ونو له پاڼو سره کوتې نه خوږوي سړي به ویل چې نن دا هر څه یوه خوځېدنې وېرې څپېله غېږ کې نغښتي دي او بیواځې همدا ستړي او ناکراره انسانان دي چې خپلې ځوانېمرګه اوښکې هیلې یې آرام نه پرېږدي- بوږنوونکو سوچونو په سرانېستي- تر خو خاطرو او یادونو یې مخې ته داړې ځنګې کړې او پرېږ ژلي خیالونه یې ستړې پټهډو او دمې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې د روند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار د لمانځه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او دستوهانه بزګرانو له پاره یوه بله ستړې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او چټولو ته رادبره شوه.

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دناکراره لمحو (مومنینو) د هغوی پر اوږو د دیوه وړ درانده بار نه هم درنده اوږ مولونکې تمامېده او اوس بیا د یوې ستومانه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله.

داو داسه له پاره کلیوال یو یو دوه پالې غاړې ته راتلل، داو بو ناړاسته وله حرکت او د ښپو نا کراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړاوجن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوار ژوند یې یوه بله غمونکې ورځ ور اضافه کوله په لنډه شېبه کې نیمایې جومات ډک

شو - لمونځ و شو - دعاګانې وشوې، وظيفې او تلاوتونه خلاص شول.
خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خپره لا نه وه ايسته شوې د غرونو په
څوکو لا پېروني پرېوتي لمر ځيلې ورانګې پوره نه وې غوړولې چې کرسهار شو
دا کرسهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو، شپږ جوړې جيټ الوتکې
په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړونو منله چې د قوې دراتګ دا څو ورځنۍ اوازې حقيقت
ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر يوه زړه ته ولوېده چې دا يوه اونۍ له سهاره تر ماښامه
اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سيمه نه لاندې باندې کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي. له څه سره
به مخامخ کېږي او څه به پرې راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدين په يوه
لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ويل له هر يوه سر مخابره
ده او چا د تيارسۍ او بريد قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سر وټېټي،
بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له يوې مخې او له يوه
پلوه راغونډ شول. کمربندونه يې وتړل، د ټوپکو جوړې يې دکې
کړې، ټوپکونه يې سنبه وکتل، خيلې يې کش کړې. ملاوې يې ټينګې
کړې پټکي يې سم کړل او پايڅې يې بند وهلې. د حرکت لورې معلوم
و. د دغرې ذکر ښکاره وو او د قربانۍ او ازموينت مهال راد بره. داسې لکه
چې څوک بولنه ورکوي، وخت غيرې کوي، جذبات ورته لورې ښيي،
احساس يې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لارجار وکوي. حالات يې د انتقام
او مقابلې ولولې توپاني کوي او وينې ورته د توېدو پېشکشونه کوي.

نه داخبره وه چې ته څوک يې او هغه څوک. دا د کوم تنظيم دى او
هغه د کوم. ...

هر څه ځرګند وو، هدف روښانه و، لاره سپېڅلې او ښځه وه د ښمن
معلوم و، مقابله فرض وه او د شهادت هيله حتې. سړي فکر کاوه چې
يوه روحاني تړون، يوې قلبي رابطې، يوې آفاقي قوماندې، يوه
آسماني غږ او يوه الهامي احساس هغوى ټول دغه يوه ځاى، يوې
خبرې، يوې پرېکړې، يوه دريځ او يوه سنګر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لومړنيو کرښو ته د مجاهدينو کتارونه وخوځېدل.
دوړې پورته شوې. د تکبير چيغو دره په سر واخيسته. د حق د ښمن
پټنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مينه او جوش يو له بل څخه
وړاندې کېدل ته به وايې د چاپه وړ روان دي د خوښۍ ډزې کوي
او د ساتېرۍ ځښنې ولي.

نن دغه لار داسې درنده، څو او قوي قدمونو لنډوله چې منزل
يې د ايثار او سربښندنې هغه تلپاته مقام و چې د حق شمه يې د خپلو
وينو په تېلو بله ساتله.

نن په سينو کې د زړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو
ګوليو مخې ته په ډېر هوس له سينې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو يو توپان راالوتلى و، يو سيلاب و چې په -
غرمبېدو راروان و، يو سمندر دې خوا ځه اخيستې وه د انسانانو يو
څپانده سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غرغرې وهلې،
څپې په غورځنګ وې، قربانۍ سر په تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ
يوه طغياني وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تړه، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ د شو- دعاګانې وشوې، وظيفې او تلاوتونه خلاص شول.
خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خپ لا نه وه ايسته شوې د غرونو په
څوکو لا پروني پرېوتي لمر ځيلې وړانګې پورته نه وې غورځولې چې کرمسهار شو
داکرمسهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جيټ الوتکې
په دوه موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړونو منله چې د قوې دراتګ د اخوږ ونو ځنې اوازې حقيقت
ته نږدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر يوه زړه ته ولوېده چې دا يوه اونۍ له سهاره تر ماښامه
اکتشافي الوتکو هسې د ا ټوله سيمه نه لاندې باندې کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي. له څه سره
به مخامخ کېږي او څه به پرې راځي.

د سوالونو او اندېښنو پدغه کشمکش کې وسله وال مجاهدين په يوه
لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ويل له هر يوه سره مخابره
ده او چا د تيارسۍ او بريد قوماندې ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سړو پوښتي،
بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له يوې مخې او له يوه
پلوه راغونډ شول. کمربندونه يې وتړل، د ټوپکو جبورې يې ډکې
کړې، ټوپکونه يې سنبه وکتل، خيلې يې کش کړې. ملاوې يې ټينګې
کړې پټکي يې سم کړل او پايڅې يې بند وهلې. د حرکت لورې معلوم
و. د دغې ډګر منکاره څو او د قربانۍ او ازموينت مهال راد بره. داسې لکه
چې څوک بوللۀ ورکوي، وخت غږ ېرې کوي، جذبات ورته لورې ښيي،
احساس يې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لارجار وکوي. حالات يې د انتقام
او مقابلې ولولې توپانې کوي او وينې ورته د توپېدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک يې او هغه څوک. دا د کوم تنظيم دی او
هغه د کوم...

هرڅه څرګند و، هدف روښانه و، لاره سپېڅلې او نيغه وه. دښمن
معلوم و. مقابله فرض وه او د شهادت هيله حتي. سړي فکر کاوه چې
يوه روحاني ترون، يوه قلبي رابطه، يوه آفاقي قوماندې، يوه
آسماني غږ او يوه الهامي احساس هغوی ټول دغه يوه ځای، يوه
خبره، يوه پرېکړه، يوه درېځ او يوه سنګر ته بولله ورکړې.

د جبهې لومړنيو کرښو ته د مجاهدينو کتارونه وخوځېدل-
دوړې پورته شوې- د تکبير چيغو دره په سر واخيسته- د حق د شمع
پتنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مينه او جوش يوله بل څخه
وړاندې کېدل ته به وايې د چاپه وړ روان دي د خوښۍ د زړي کوي
او د سا تېرۍ نخښې ولي.

نن دغه لار داسې درنده، پخوا او قوي قدمونو لند وله چې منزل
يې د ايثار او سرښندنې هغه تلپاته مقام و چې د حق شمع يې د خپلو
وينو په تيلو بله ساتله.

نن په سينو کې د زړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو
ګوليو مخې ته په دېر هوس له سينې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو يو توپان راالوتلی و يو سيلاب و چې په -
غړمبېدو راروان و يوه سمندر دې خوا ته اخيستی وه د انسانانو يو
ځپانده سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غرغرې وهلې،
څپې په غورځنګ وې قربانۍ سر په تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ
يوه طغياني ونه مه په ټوله دره کې په چلېدو وه.
سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تېره، هر

ناو او هربوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسۍ ته ځان رسوي.

کولۍ وچلېدلې، ټانکونه وغرېدل او مزایل په غرمبېدو شول، سیمه داورلمبه شوه د کولیو باران او د بمونو باران په اورېدو شو. د آسمان پرمخ دالوتکو ټولۍ او کتارونه داسي معلومېدل لکه چي هوايي مرغان په دغه کردجنه فضا کي دخپل سفر لارلټوي دوري شوي، لوګي شول نه دیوبل غږ اورېدل کېده او نه یوبل سره لیدلی او پېژندلی شوای.

جیټ بمباری، کولۍ آتشي، نیپام، او کیمیاوي بمونو داسي محشر جوړ کړي ؤ لکه چي ځمکه یې سوله په بل ځ اړولې وي هرسړي فکر کاوه چي همدا دې ژوند دی نوربه نو د ځمکي پرمخ هیڅ هم نه وي پاتي.

هلیکوپټرو، راکټونه او رول او کوماندویي پوځیان یې کوزول تر ماز دیګره پرهره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندویي پوځیانو بهیر راماتؤ. او په هره غونډۍ او هرخوړکي پنډ ووُنن له دبرو او کمرو نو پوځیان زیات معلومېدل - هره دبره به چي سړي ولیدلی شوای نو وبه شورېده او پوځي به ترې راجوړ شو له الوتکو ټانکونه او نوري درندې وسلې هم کوزي کړي شوي، ټانکونه، توپونه، میزایل او... تا به ویل له هرناو او غونډۍ سره یوې افرقي او غوندارولي وي.

بنا يي پوځي متخصصین او عسکري ماهرین یې ونه مني - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضیو له مخي حساب کوي - د ځمکي ساحه به اټکلوي وایي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانین دا نشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري او...

خو دا ستر کولیدلی واقعیت دی خپله یې د کابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړي. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت هم اپوته، غلطي او ناسمې وختې کله چي د روسي پوځونو له یرغل سره دوی په دوو دریو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پیشبیني کړي وه او د افغانانو غوراو او مقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنو- فرضیو او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد باید له سره پیل شوی او بریې تر درشل هد و رسېدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د ډېرو شمېرنو او اټکلونه اپوته ونیول د ډېرو ځکې وېښې او سنجونې یې ناسمې ثابتي کړي او د ډېر نظریات او موضعګیرۍ یې بدلون ته اړ کړي.

د دغه مقاومت هزینه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او مهمات ندي چي د پوځي زیرمو له تشېدو سره په شا شي او ماتي وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې نه کمزوری کېږي ځکه خو یې شومیخانیکي او نظري درسونه او نظریات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډي ستر او وحشي قوت په ګونډو کوي - د وارسا بلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمارماتونې ژوندی درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم دړې وړې کوي او د نړۍ اسکېرلو او ځېلو ته په ګوته کوي چي د وېنې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

ناو او هر بوټي د آزادۍ دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسي ته حاضر رسوي.

کولي وچلېدلي، ټانکونه وغورځېدل او هزايل په غرمېدو شول، سيمه داورلمبه شوه دکوليو باران او د بمونو باران په اوريدو شو. د آسمان پرمخ دالوتکو ټولي او کتارونه داسي معلومېدل لکه چي هوايي مرغان پدغه کړجنه فضاکي دخپل سفر لاړلښدو وي دوري شوي، لوګي شول نه ديو بل غږ او ريدل کېده اونه يو بل سره ليدلي او پېژندلي شواى.

جيټ بمباري کولي آتشي — نيپام — اوکيمياوي بمونو داسي محشر جوړ کړي ؤ لکه چي ځمکه پي ستوله په بل غ ارولي وي هر سړي فکر کاوه چي همدا دې ژوند دى نوربه نو دځمکي پرمخ هيڅ هم نه وي پاتي.

هليکوپټرو راکټونه او رول او کوماندويي پوځيان پي کوزول ترمازديګره پر هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه دکوماندويي پوځيانو بهير راماتؤ. او په هره غونډۍ- او هرځوړکي پندووينن له دبرو اوکمرونو پوځيان زيات معلومېدل- هره دبره به چي سري وليدلي شواى نو وبه ښورېده او پوځي به ترېا جوړشو له الوتکو ټانکونه اونورې درندې وسلې هم کوزې کړې شوې، ټانکونه، توپونه، ميزايل او... تابه ويل له هرناو او غونډۍ سره يوې اخرقي او غوندارولي وي.

بناپي پوځي متخصصين او عسکري ماهرين پي ونه مني - دوى به دخپلو شمېرنو او فرضيوله مخي حساب کوي - دځمکي ساحه به اټکلوي واي به، دا اراضي د دومره لوى پوځ او وسلو ايجاب نه کوي عسکري قوانين دانشي منلى دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځيانو ګنجايش نلري او...

خوداد ستر کوليدلي واقعيت دى خپله ېې د کابل پوځي افسرانو هم تصديق کړى. د متخصصينو او ماهرينو شمېرني او فرضيې خوهغه وخت هم اپوته، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونوله يرغل سره دوى په دوو دريو مياشتو کې د مقاومت د ټکولو اوله منځه وړلو پيشبيني کړې وه او دافغانانو غورا او ورمقاومت ېې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خود کشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنو- فرضيو اونظرياتوته کتل شوي واى نو دافغانستان جهاد بايدله سره پيل شوى او بريې تر درشل هدو رسيدلى نه واى.

دافغانستان جهاد خو دنړۍ د بري شمېرني او اټکلونه اپوته وښودل دبري څکي وبيني او سنجونې ېې ناسمي ثابتي کړې او دبرونظريات او موضعګيرې ېې بدلون ته اړکړې.

ددغه مقاومت هزينه، وسله، تکيه او قوت، هغه مادي وسايل او مهمات نه دى چې د پوځي زبرمولو تشيدوسره په شاشي او ماتي وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصيږي، وسله ېې له کاره نه لوېږي او قوت ېې نه کمزورى کيږي ځکه خو ېې شوميخانيکي او نظري درسونه اونظريات مستقبل نشي ټاکلى.

دلته ايمان، عقيده، تصميم او اراده دروس غونډي ستر او وحشي قوت په ګونډو کوي- دوار سابلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتوني ژوندى درس ورکوي او دروس د نه ماتيدونې طلسم دړې وړې کوي او د نړۍ اسکېرلو او محلوته په ګوته کوي چې د وينې په بيه آزادي حتماً اخيستلى شي.

... او هغوی خپل ارمانونه ته ورسیدل

فضا توره دوړو لاندې کړې وه - د لمر سترګې سمه نه ښکاریده - د باروتو
سوی بوی له هر لوري پورته کیده - له هرې خوا د او بیاران او د ګولیو بزلی
اوریده، په سترګو کې اوښکې وې چې وې خوړینې بهیدلې - سرونه ستي کیدل -
سینې غلبیل کیدلې - هډونه په هوا الوتل - غوښې باد بیدلې او لمبو او لوګي وار په
وار ځمکه، هوا او د ژوند هستي لاندې کوله.

نن وینې وې - اوروونه وو - لوګي و او د بارود و سوځنده بوی، نن هر خبره
او هر تصور د قربانۍ و، د جنګ و، د دغري و، د شهادت و، د برید و، د یرغل و، د
بم و، د ټانک او توپ و، د زخم و او د ټپ او پرهر.

له کومې پرتې، له کومې دبرې او له کوم لورې به چې د ټوپک د ز یشو هلته
به بیا اور بل و - د بمونو باران او د ګولیو د ندو کار به و - هلته به بیا نه بوټي
پاتې و نه کس او نه ونه - هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو لوګی
به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال و چې تر دغو بمبارو او ګوله باریو لاندې به نه څوک
روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګیرله
چې بیا ځې د ژوند دی، نور نو به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په بزلی او د ندو کار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر ژوندون خواب مرګ - د هر سنګر انجام به اورستي کیدل او دوړې.
لږ مقاومت قیمت د سر حتمي قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلیدو سره هغوی د
بریخو د دهشت خپرونکو پروپاګنډو ویونو ته بې هم همدا ور چلیدي او هداسې
ژبغرانده لمبې بې بښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم و او هله چې مقابله د مرګ
غیږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه و.

همدلته او په همغه ځای کې د خدای دلاوره سربښندونکي د وطن له مینې
سرشار، د حق په مینه مست او د شهادت له ولوله مقاومت اخوا - له شهادت پرته
او له دغې او مقابلې نه د بل لار، بله اسم، بل لورې او ګودر نه لیده.
نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لورې
د شهادت په طرف، د وینو توپو نې پر خوا او د سربښندنې په لاره یې پاخه،
درانده او ولاړ و حسن قدمونه اوچتول - داوړ لکه چې هغوی یو تجارت په
لاره چولی وي - داسې تجارت چې ځانونه یې پکې ګټندوی بلل او هغه د خپلې
وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای ج، د رضا ګټل و - سبحان الله
څومره وياړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

نه دلته د همدغه سنګر خبره کوم چې یوازې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر
خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت
او به او به کړ او پوځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښووه چې کوم اولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کیدلی نشي.
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او هغوی خپل ارمانونه تر وسه پوره کړل

فضا تور او دوړو لاندې کړې وه. د لمر سترګه سمه نه ښکاریده. د باروتو
سوی بوی له هرلوري پورته کیده. له هرې خوا داو ربیاران او د ګولیو ږلۍ
اوریده، په سترګو کې او ښکې وې چې وې خوږیني بهیدلې. سرونه ستي کیدل.
سیني غلبیل کیدلې. هډونه په هوا الوتل. غوږونه بادیدلی او لمبو او لوګي وار په
وار ځمکه، هوا او د ژوند هستي لاندې کوله.

نن ورځ یي وې. او رونه وو. لوګي و او د باروتو سوځنده بوی. نن هر خبره
او هر تصور د قربانۍ و، د جنګ و، د ډغرې و، د شهادت و، د برید و، د یرغل و، د
بم و، د ټانک او توپ و، د زخم و او د تپ او پرهر.

له کومې پرته، له کومې ډېرې او له کوم لوري به چې د ټوپک ډزشو هلته
به بیا او ربل و. د بمونو باران او د ګولیو د ندو کار به و. هلته به بیا نه بوټي
پاتې و نه کس او نه ونې. هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو، لوګي
به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال و چې تر د غو بمبارونو او ګوله باریو لاندې به نه څوک
روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان. هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګیرله
چې یواځې د ژوندي دی، نورنو به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په ږلۍ او د ندو کار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.
هلته چې د هر دوژخ خواب مرګ، د هر سنګر انجام په اورستي کیدل او د ډیر
لږ مقاومت قیمت د سر حتمي قرباني وه.
هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلیدو سره د هغوی د
بریدو د دهشت خپرونکو پروپاګندو ننوژ بې هم همدا ورچلیدې او هداسې
ژبغرانده لمبې یې ښندلې.
هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم و او هله چې مقابله د مرګ
غیږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه و.
همله او په همغه ځای کې د خدای ج دلاور سر ښندونکي د وطن له مینې
سرشار، د حق په مینه مست او د شهادت لیوالو له مقاومت اخوا. له شهادت پرته
او له ډغرې او مقابلې پرته د بل خوا بله لار، بله اسرم، بل لوري او کوم د رنه لیده.
نه یې پیژانده او فکر او تصور یې نشواې کولی. د مرګ پر لوري
د شهادت په طرف، د وینو تویونې پرخوا او د سر ښندنې په لاره یې پاخه،
درانده او ولاړ من قدمونه اوچتول. داورلکه چې هغوی یو تجارت په
لارا چولی وي. داسې تجارت چې ځانونه یې سکې ګټندوي بلل او هغه د خپلې
وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای ج، د رضا ګټل و. سبحان الله
څومره ویارمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یواځې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر
خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت
او به او بې کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کیدلی نشي.
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

د هغوسرتېرو د سربښندنې یادچې له یوې غې په خپلو وینو کې ولمبېدل دغه سنګرڅانګې تولو ساتونکو یې په دفاع کې دشهادت په غېږ کې سرونه کېښودل اوهغه سنګرچې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه جګړه کې د دښمن د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شرهېدلې ماتې تاریخ یې اغوږ کړ. اوهغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت اوبربریت ټولې سرې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته ځواب نه یم چې څه ورپدغه سنګر کې د دغو لیرو سیمو او بېلا بېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا راغونډ کړي وو - چا قومانده ورکړې وه - کله څه ور اوچېرته یې دا پرېکړه غوڅه کړې وه، داسې لکه چې قدرت ځپل لاس راټول کړي او انتخاب کړي وي - یوبویې له هره حزبه اوهرې سیمې راغونډ او بیاکلي یې لکه چې په دوی کې یې د داسې سترې مقابلې اومثالي قربانۍ قوت او صلاحیت لیده چې دا دوله به دلته یومثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار او د سرلوړۍ د خاطرو بیا دګار.

په ریښتیا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بینه.

سړی حیران شي - اوس هم بېدې سم نه شي پوهېدلی اوښي له دې چې د قدرت لاس یې وبولې بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار لمانځه مهال ونښت - الوتکو د وسپنو او اوربارلن ټانکونو، د کوليو بزلی، خو حق په مینه مستوځوانانو ورته خپل سرونه او سینې سپر کړې وې - غرمه شوه تکنده غرمه - څمکه داور لمبو نیولې وه اوهوا لوخړو او ستو لوګي. کمرونه رغرېدل - غرونه نرېدل د دېرو پرخچېبا و بدلي خوخدای د لاري دغه قهرمان سربښندونکي له ځایه نه خوځېدل - د دوی ګوته له ماشې نه اېسته کېده او ایله به هغه وخت

پرماشه د دوی ګوته حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سرګولۍ به یې په تنتر کې سرشوه.

ټرېپ په تالوپورې کلکې نښتي وې خود دوی د ټوپکو نو بارونه چلېدل. د مرګ وېرو وینکي هیولا ورته ځانګ خپلې دارې را بیستلي وې خو د دوی ستر ګو هغه نه لیده. د دوی نظرونو نوپرلیرې بل څه لیدل - بل څه یې تصورکول اود هغه لېوال وو.

تردې وخته نه - لس کسه شهیدان شوي وو - ماسپښین وچې درېیم نور ملګري یې هم شهیدان شول - دراکټ او د هشکې مرمۍ - خلاصي شوي وي اوس له هغوی سره دا فکر وچې له شهادت وروسته یې دا وسلې د دښمن لاس ته ورنشي - په ډېر اطمینان یې یا یې بېرته کړې - میل یې خلاص کړ او په بټو او شګو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل وس ختم کړ خو د دغه سنګر د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی - دکومک ځبابرې چالانې وې - دسره پوځ هغوسترو جنرالانو ته یې خبره ورسوله - نقشه او دټول کیفیت تفصیلات او خپله یې وسې یې و ترشرح کړه ما ښام نږدې کېدونکی و او که یو ځل بیا خپره شوی وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و - زرزر بیا د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جېب څخه قلم راوېوست د کاغذ پرېوه ټوټه یې په ډېر اطمینان ولیکل: «.... اوس قضا مازیګر دی زموږ د دهشکې او راکټ مرمۍ خلاصې شوې او ... ترهغو بوټو او شګو لاندې ... کړې - تراوسه زموږ دیارلس تنه ملګري شهیدان شوي او موږ ... ځپل لوړ هدف ته نږدې کېدونکي یو.... » دا کاغذونه یې له ... سره دیوه نېهدلي کمر په

UKQA

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغوی سر تېرو د سربښندنې یادچې له یوې غې په خپلو وینو کې ولمبېدل
دغه سنګرڅانګې ټولو ساتونکو یې په دفاع کې دشهادت په غېږ کې سرونه
کېښودل اوهغه سنګرچې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه ځګره کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شرهېدلې ماتې تاریخ یې اغوږ
کړ. اوهغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
ټولې سرې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته بې ځوابه یم چې څه ور پدغه سنګر
کې د دغو لیرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو - چا
راغونډ کړي وو - چاقوماندې ورکړې وه - کله څه ور اوچېرته یې دا
پرېکړه غوڅه کړې وه، داسې لکه چې قدرت په خپل لاس راټول کړي او
انتخاب کړي وي - یو یو یې له هر حزب او هرې سیمې راغونډ او بیا کلې یې
لکه چې په دوی کې یې د داسې سترې مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې دا دوله به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړۍ د خاطرې یادګار.

په رښتیا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لوربینه.

سړی حیران شي - اوس هم پدې سر نه شي پوهېدلی او بې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار له څه مهال ونښت - الوتکو د وسپنو او اوربارانو
پیلاوه او ټانکونو، د ګولیو بزلې، خو دحق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړې وې - غرمه شوه تکنده غرمه - ځمکه داور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او ستورلوګي. کمرونه رغړېدل - غرونه نړېدل د
د برو پر سر خپې یا ګډېدلې خو د خدای دلارې دغه قهرمان سربښندونکي له ځایه
نه خوځېدل - د دوی ګوته له ماشې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پر ماشه د دوی ګوته حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سرګولۍ به یې په تندي
کې سره شوه.

ژبې په تالو پورې کلکې نښتي وې خو د دوی د ټوپکو بارونه چلېدل.
د مرګ ویره او وېرونکي هیولا ورته نځاغ خپلې داړې را ایستلې وې خو د دوی
سترګو هغه نه لیدله - د دوی نظر ونو د پرلیرې بل څه لیدل - بل څه یې
تصورکول او د هغه لېوال وو.

تردې وخته نه - لس کسه شهیدان شوي وو - ماسپښین وُچې درې
نور ملګري یې هم شهیدان شول - دراکټ او د هشکې مرمۍ خلاصې
شوې وې اوس له هغوی سره دا فکروُچې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي - په ډېر اطمینان یې پایې بېرته کړې - میل یې
خلاص کړاو په بوټو او شګو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل ور ختم کړ خو د دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی - د کومک مخابرې چالانې وې - د سره پوځ
هغو سترو جنرالانو ته یې خبر ورسوله - نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله بې وسي یې وتر شرح کړه ماښام نېژدې کېدونکی وُ او که یو ځل بیا خبره
شوی وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې وُ - زرزر بیا
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم راوبوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: "..... اوس قضا مازیګر دی زموږ د دښکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوې او تر هغو بوټو او شګو لاندې ښخې کړې - تر اوسه زموږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ ... خپل لوړ هدف ته نژدې کېدونکي یو..."
داکاغذونه یې له خپل ... سره دیوه نهېدلي کمر په

UKOA

چوله کې کېښودل. تا به ویل چې هیڅ هم نه دي پېښ شوي، هیڅ خبره نشته او د چا نوک هم نه دی وینې شوی. دومره دا ده، دا چې مطمئن او داورباوري لکه چې د هیڅ کوم او خطر هیڅ ډول اندېښنه ورسره نه وي.

د مازیګر وروستۍ شېبې وې. د وه نوي الوتکې رالوېدې. په نوي بنه او خونړي الوت. په دغه سنګر یې درې ځلون د ورې وخوړې او بمبارې یې پېل کړه. یو شین بخون لوګی پورته شو او دغسې وروورو د سنګر ډېرې کنډوالي بدلې.

بله ورځ چې خلک ورغلل هلته یې د کمر په چاک کې دا کاغذونه وموندل. هلته له ډېرو د اوسپنو ټوټې ډېرې معلومېدې. له کانو د تشو مردکو نالي ډېرې پرتې وې. د هر شهید څنګ ته د تشو مردکو انبارونه پراته وو. تر اوسه هم اوسپنې او تشو نالیو هلته پس د ډېرو او کانو څپله غلبه تمبکه ساتلې ده. هلته اوس دغه وپارمن سنګر د شهیدانو قبرونه د حال په ژبه د ځپل سرلوړي شهادت او وپارمن مقاومت ترانې غږوي، د جهاد او شهادت د کاروان جرس زوږند ساتي او د قبرونو ډیوې یې د آزادۍ لار ځلنده او روښانه.

د پېرې د غیرت کیسې یې خوله کښې د هر خم دي
چا ویلي دا چې شهیدان خبرې نه کوي

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library